2025/1235

2025.6.25.

A BIZOTTSÁG (EU) 2025/1235 HATÁROZATA

(2025. március 24.)

a Spanyolország által végrehajtott SA.54155 (2021/NN) számú állami támogatásról – Az Antinra vonatkozó választottbírósági ítélet

(az értesítés a C(2025) 1781. számú dokumentummal történt)

(Csak az angol nyelvű szöveg hiteles)

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 108. cikke (2) bekezdésének első albekezdésére,

tekintettel az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásra és különösen annak 62. cikke (1) bekezdésének a) pontjára,

miután az említett rendelkezéseknek megfelelően felhívta az érdekelt feleket észrevételeik megtételére ([1]), és tekintettel a benyújtott észrevételekre,

mivel:

1. ELJÁRÁS

(1) 2019. április 17-i elektronikus bejelentésével Spanyolország az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUMSZ) 108. cikkének (3) bekezdése alapján értesítette a Bizottságot a Beruházási Viták Rendezésének Nemzetközi Központja (ICSID) égisze alatt létrehozott választottbíróság (a továbbiakban: a választottbíróság) által az *Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l. és Antin Energia Termosolar B.V.* (a továbbiakban együtt: Antin) kontra *Spanyolország* ügyben ([2]) 2018. június 15-én hozott választottbírósági ítéletről. Az eljárást lezáró, 2019. január 29-én a választottbíróság helyesbítő határozatával módosított ítélet ([3]) 101 millió EUR kártérítés, az ezen összeg után járó kamatok és a választottbírósági eljárás költségeihez való hozzájárulás megfizetéséről rendelkezik az Antin részére, amelyet Spanyolországnak kell fizetnie az Energia Charta Egyezmény (a továbbiakban: ECE) ([4]) megsértése miatt (a továbbiakban az ítélet).

(2) Az ítélet bejelentésével Spanyolország az EUMSZ 108. cikkének (3) bekezdése szerinti kötelezettségének megfelelően járt el, amelyre az SA.40348. sz. ügyben 2017. november 10-én hozott bizottsági határozat ([5]) (a továbbiakban: a 2017. évi bizottsági határozat) is emlékeztet.

(3) 2021. július 19-én kelt levelében a Bizottság tájékoztatta Spanyolországot arról a határozatáról, amely szerint az ítélet tekintetében megindítja a Szerződés 108. cikkének (2) bekezdése szerinti eljárást (a továbbiakban: az eljárás megindításáról szóló határozat).

([1]) HL C 450., 2021.11.5., 5. o.

([2]) ICSID ügyszám: ARB/13/31. Részletek a következő címen olvashatók: https://icsid.worldbank.org/cases/case-database/case-detail?CaseNo=ARB/13/31.

([3]) Lásd a 2. lábjegyzetet.

([4]) Az ECE az energiaágazatra alkalmazandó nemzetközi megállapodás. 1994 decemberében írta alá többek között az Európai Unió (a továbbiakban: Unió), valamint Spanyolország, Hollandia és Luxemburg, és 1998 áprilisában lépett hatályba, lásd az 1997. szeptember 23-i 98/181/EK, ESZAK, Euratom tanácsi és bizottsági határozatot (HL L 69., 1998.3.9., 1. o.). Az ECE rendelkezései a beruházások védelmére, az energetikai anyagok és termékek kereskedelmére, a tranzitra és a vitarendezésre terjednek ki. Az Unió 2024 júniusában kilépett az egyezményből, lásd a 2024. május 30-i (EU) 2024/1638 tanácsi határozatot. 2024 áprilisában Spanyolország is kilépett az egyezményből.

([5]) A Bizottság C(2017) 7384 final határozata (2017. november 10.) az SA.40348 (2015/NN) számú állami támogatásról – Spanyolország – Megújuló energiaforrások, kapcsolt energiatermelés vagy hulladék felhasználásával történő villamosenergia-termeléshez nyújtott támogatás (HL 2017/C 442/01), (165) preambulumbekezdés.

(4) Az eljárás megindításáról szóló határozatot közzétették az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* ([6]). A Bizottság felkérte az érdekelt feleket, hogy nyújtsák be az eljárást megindító határozattal kapcsolatos észrevételeiket.

(5) A Bizottság 23 érdekelt féltől, köztük az Antintól kapott észrevételeket. Spanyolország nem nyújtott be észrevételeket az eljárás megindításáról szóló határozattal kapcsolatban. 2022. február 1-jei és 2022. november 25-i levelében a Bizottság a kapott észrevételeket továbbította Spanyolországnak, biztosítva a válaszlehetőséget. Spanyolország 2022. április 20-án, 2023. január 3-án, 2023. november 27-én és 2024. január 29-én kelt levelében továbbította észrevételeit.

(6) 2025. március 6-án Spanyolország további információkkal szolgált.

(7) 2025. március 4-én a spanyol hatóságok kivételes jelleggel beleegyeztek, hogy lemondanak az EUMSZ-nek az 1/1958 tanácsi rendelet ([7]) 3. cikkével összefüggésben értelmezett 342. cikkéből eredő jogaikról, és a Bizottság angol nyelven fogadhatja el ezt a határozatot és küldhet róla értesítést.

2. AZ EU-N BELÜLI VÁLASZTOTTBÍRÓSÁGI ELJÁRÁSSAL KAPCSOLATOS HÁTTÉR ([8])

(8) A Bizottság által következetesen képviselt álláspont ([9]) és a Bíróság megállapítása ([10]) szerint a kétoldalú beruházási megállapodásokból és az ECE-ből eredő, beruházó és állam közötti, Unión belüli választottbírósági mechanizmusok ellentétesek az uniós joggal, különösen az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 19. cikkének (1) bekezdésével, az EUMSZ 267. és EUMSZ 344. cikkel, valamint az uniós jogrend autonómiájának elvével.

(9) 2018. március 6-án a Bíróság az *Achmea*-ítéletben megállapította, hogy az EU-n belüli kétoldalú beruházási megállapodások beruházó és állam közötti választottbírósági eljárásra vonatkozó kikötései összeegyeztethetetlenek az uniós Szerződésekkel, különösen az EUMSZ 267. és 344. cikkével, mivel az ilyen kikötések sértik az uniós jog autonómiáját ([11]).

(10) Amint azt a Bíróság a *Komstroy*-ítéletben megállapította, az *Achmea*-ítéletben kifejtett érvelés az ECE EU-n belüli alkalmazására is vonatkozik ([12]). Ebben az ítéletben a Bíróság megállapította, hogy az olyan rendelkezés, mint amelyet az ECE 26. cikke is tartalmaz, valójában az ECE két szerződő fele közötti kétoldalú kapcsolatok szabályozására irányul, az *Achmea*-ítélet alapjául szolgáló ügyben érintett kétoldalú beruházási megállapodás megfelelő rendelkezéséhez hasonlóan ([13]). A Bíróság hozzátette, hogy az ECE 26. cikke alapján indított, Unión belüli választottbírósági eljárások adott esetben az uniós jog alkalmazására vagy értelmezésére is kiterjedő jogvitákat vonnának ki a saját bíróságaik joghatósága, és következésképpen egy olyan bírósági jogorvoslati rendszer hatálya alól, amelynek létrehozására az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdése kötelezi őket az uniós jog által szabályozott területeken ([14]). A Bíróság megállapította, hogy az Egyezmény 26. cikke (2) bekezdésének c) pontját ennélfogva úgy kell értelmezni, hogy az nem alkalmazandó valamely tagállam és egy másik tagállam beruházója közötti, az utóbbi által az első tagállamban eszközölt beruházással kapcsolatos jogvitákra ([15]).

([6]) HL C 450., 2021.11.5., 5. o.
([7]) A Tanács 1. rendelete az Európai Gazdasági Közösség által használt nyelvek meghatározásáról (HL 17., 1958.10.6, 385. o.).
([8]) Lásd még a 2017. évi bizottsági határozat 3.5.3. szakaszát.
([9]) Lásd például a 2017. évi bizottsági határozat 3.5.3. szakaszát és az eljárás megindításáról szóló határozat (160) preambulumbekezdését.
([10]) Lásd ebben az értelemben: a Bíróság (Nagytanács) 2018. március 6-i ítélete, Szlovák Köztársaság kontra Achmea BV, C-284/16, ECLI:EU:C:2018:158 (a továbbiakban: az *Achmea*-ítélet), valamint a 2021. szeptember 2-i ítélet, Moldovai Köztársaság kontra Komstroy LLC, C-741/19, ECLI:EU:C:2021:655 (a továbbiakban: a *Komstroy*-ítélet).
([11]) Lásd az *Achmea* ítélet 58–60. pontját.
([12]) Lásd a *Komstroy*-ítélet 65. és 66. pontját.
([13]) Lásd a *Komstroy*-ítélet 64. pontját.
([14]) Lásd a *Komstroy*-ítélet 59. pontját.
([15]) Lásd a *Komstroy*-ítélet 66. pontját.

(11) A *Romatsa*-végzésben a Bíróság azt is megállapította, hogy a valamely tagállam és egy másik tagállam beruházója közötti jogvitában valamely nemzetközi megállapodásban előírt választottbírósági kikötés alapján hozott választottbírósági ítélet összeegyeztethetetlen az uniós joggal, különösen az EUMSZ 267. és EUMSZ 344. cikkel, és ezért nem válthat ki joghatást, és nem hajtható végre ([16]). Az ilyen határozat tehát nem válthat ki joghatást, ennélfogva nem hajtható végre az általa megítélt kártérítés kifizetése érdekében. Ilyen esetben a tagállami bíróság semmilyen esetben sem hajthatja végre az ítéletet annak érdekében, hogy lehetővé tegye a kedvezményezettek számára az általuk megítélt kártérítés megfizetését ([17]).

(12) A Bizottság és a tagállamok számos intézkedést hoztak a Bíróság ítéleteinek végrehajtása vagy azok hatékonyságának egyéb módon történő biztosítása érdekében.

(13) 2019. január 15-én a tagállamok nyilatkozatot írtak alá a Bíróság *Achmea*-ügyben hozott ítéletének jogi következményeiről és az Európai Unión belüli beruházásvédelemről ([18]).

(14) 2020. május 5-én 23 tagállam írt alá megállapodást az EU-n belüli kétoldalú beruházási megállapodások megszüntetéséről, amely 2020. augusztus 29-én lépett hatályba ([19]). A többi tagállam kétoldalúan szüntette meg az EU-n belüli kétoldalú beruházási megállapodásait, így az EU-n belüli kétoldalú beruházási megállapodások hivatalosan is kikerültek a jogrendből ([20]).

(15) 2024. június 26-án az EU és tagállamai nyilatkozatot írtak alá a Bíróság *Komstroy*-ügyben hozott ítéletének és az Energia Charta Egyezmény 26. cikke EU-n belüli választottbírósági eljárások alapjaként való alkalmazhatatlanságára vonatkozó közös egyetértésnek a jogkövetkezményeiről. Lezárták továbbá a tárgyalásokat a közöttük létrejövő hivatalos nemzetközi megállapodás szövegéről, amelynek célja, hogy véget vessen az uniós joggal ellentétes, Unión belüli választottbírósági eljárások folytatásának ([21]). Közelebbről, a nyilatkozat és a megállapodás egyértelművé teszi a bíróságok és a választottbíróságok számára, hogy az ECE választottbírósági kikötése nem alkalmazandó – és soha nem is volt alkalmazandó – az uniós beruházó és egy másik tagállam közötti kapcsolatokra.

(16) A teljesség kedvéért a Bizottság megjegyzi, hogy az Unió és az Euratom 2024. június 27-én értesítette az ECE-ből való kilépéséről az ECE letéteményesét ([22]), mivel megállapítást nyert, hogy jelentős módosítások hiányában az ECE már nem egyeztethető össze a Párizsi Megállapodás elveivel, a fenntartható fejlődés és az éghajlatváltozás elleni küzdelem követelményeivel, valamint a modern beruházásvédelmi normákkal. Ezenkívül, amint azt a kilépésről szóló határozatra irányuló javaslat indokolása kifejti, az ECE összeegyeztethetetlen az uniós jog autonómiájának elvével,

([16]) A Bíróság 2022. szeptember 21-i végzése, *Romatsa és társai*, C-333/19, ECLI:EU:C:2022:749, 42–44. pont.

([17]) A Bíróság 2022. szeptember 21-i végzése, *Romatsa és társai*, C-333/19, ECLI:EU:C:2022:749, 44. pont; lásd még: a Bíróság 2024. március 14-i ítélete, *Európai Bizottság kontra Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága*, C-516/22, ECLI:EU:C:2024:231, 85–87. pont.

([18]) Lásd: https://finance.ec.europa.eu/system/files/2019-01/190117-bilateral-investment-treaties_en.pdf.

([19]) Az európai unió tagállamai közötti kétoldalú beruházási megállapodások megszűnéséről szóló megállapodás (HL L 169., 2020.5.29., 1. o.).

([20]) 2024 decemberében a Bizottság keresetet indított a Bíróságon az Egyesült Királysággal szemben amiatt, hogy az nem szüntette meg hat uniós tagállammal kötött EU-n belüli kétoldalú beruházási megállapodásait (HL C/2025/1222, 2025. március 3.).

([21]) Megállapodás az Európai Unió, az Európai Atomenergia-közösség és tagállamaik közötti, az Energia Charta Egyezmény értelmezéséről és alkalmazásáról, COM(2024) 257 final.

([22]) Lásd ebben az értelemben: a Tanács (EU) 2024/1638 határozata (2024. május 30) az Uniónak az Energia Charta Egyezményből való kilépéséről (HL L, 2024/1638, 2024.6.5.), valamint: a Tanács (EU) 2024/1677 határozata (2024. május 30.) az Európai Atomenergia-közösségnek az Energia Charta Egyezményből való kilépésének jóváhagyásáról (HL L, 2024/1677, 2024.6.13.). Az Unió és az Euratom mellett néhány tagállam már kilépett az Energia Charta Egyezményből, vagy tervezi azt. Olaszország 2015-ben egyoldalúan lépett ki. Franciaország 2023. december 8-i, Németország 2023. december 20-i, Lengyelország 2023. december 29-i, Luxemburg 2024. június 17-i, Spanyolország 2024. április 16-i, Szlovénia 2024. október 14-i, Portugália 2025. február 2-i, Írország 2025. április 27-i, Hollandia 2025. június 28-i, Dánia pedig 2025. szeptember 4-i hatállyal lépett ki az egyezményből.

mivel nem tartalmaz a Bíróság által a CETA-véleményben ([23]) meghatározott olyan biztosítékokat, amelyek arra engednek következtetni, hogy „*a választottbírósági határozatok nem akadályoznák meg az uniós intézményeket abban, hogy az EU alkotmányos keretrendszerével összhangban működjenek*" ([24]). 2024 áprilisában Spanyolország is bejelentette kilépését az Energia Charta Egyezményből. A kilépés a letéteményesnek küldött értesítés napjától számított egy év elteltével lép hatályba.

3. A MEGÚJULÓ ENERGIA HASZNÁLATÁT TÁMOGATÓ SPANYOL INTÉZKEDÉSEK HÁTTERE

(17) Ebben a szakaszban a Bizottság háttér-információként röviden ismerteti a választottbírósági eljárást és végül az ítéletet megalapozó spanyol megújulóenergia-programokat.

(18) Spanyolország 2007-ben prémium alapú támogatási programot vezetett be, amelynek célja a megújuló energiaforrásokból történő villamosenergia-termelés előmozdítása volt. A programot a 2001/77/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet ([25]) – az első uniós megújulóenergia-irányelvet – átültető 661/2007. sz. és 1578/2008. sz. királyi rendelet, valamint 6/2009. sz. törvényerejű rendelet szabályozta (a továbbiakban: a 2007. évi program). Spanyolország a programot annak ellenére nem jelentette be a Bizottságnak, hogy az említett irányelv a (12) preambulumbekezdésében kifejezetten emlékeztet arra, hogy az EK-Szerződés 87. és 88. cikke (jelenleg az EUMSZ 107. és 108. cikke) alkalmazandó a tagállamok által az irányelv átültetése céljából bevezetett támogatási programokra. Ennek eredményeként a 2007. évi programot a Bizottság nem engedélyezte az állami támogatási szabályok alapján.

(19) Spanyolország 2012-ben és 2013-ban 2009/28/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv – a második uniós megújulóenergia-irányelv – keretében módosította a 2007. évi programot ([26]). Az említett irányelv 3. cikkének (3) bekezdése emlékeztetett a támogatási programok állami támogatási intézkedésként történő bejelentésére vonatkozó kötelezettségre. Először is a 15/2012. sz. törvény megszüntette a földgáz felhasználásával előállított villamos energia ellentételezését. 2013-ban Spanyolország további módosításokat fogadott el. A 2013-ban módosított programot a 9/2013. sz. törvényerejű királyi rendelet, a 24/2013. sz. törvény, a 413/2014. sz. királyi rendelet, valamint az IET/1045/2014. és az IET/1459/2014. sz. végzés szabályozza (a továbbiakban: a 2013. évi program). A 2013. évi program megtartja a 2007. évi program alapvető jellemzőit, ugyanakkor a 2007. évi programhoz képest más módszert alkalmaz a megújuló energiaforrásokat hasznosító létesítményeknek fizetett ellentételezés kiszámítására. Spanyolország késedelmesen ugyan, de 2014. december 22-én értesítette a Bizottságot a 2013. évi programról az EUMSZ 108. cikkéből eredő kötelezettségeinek megfelelően. A 2017. évi bizottsági határozatban a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy a 2013. évi program megfelelt a 2014 és 2020 közötti időszakban nyújtott környezetvédelmi és energetikai állami támogatásokról szóló iránymutatásnak ([27]), ennélfogva összeegyeztethető a belső piaccal. A határozat értékelte továbbá a 2007. évi program keretében olyan erőműveknek nyújtott kifizetéseket, amelyek a 2013. évi program keretében is támogatásban részesültek.

3.1. A 2007. évi program

(20) Spanyolország 2007-ben, 2008-ban, illetve 2009-ben elfogadta a 661/2007. sz. és az 1578/2008. sz. királyi rendeletet, valamint a 6/2009. sz. királyi rendeletet a 2007. évi program bevezetéséről. A megújuló energiaforrást hasznosító generátorok üzemeltetői kétféleképpen részesülhettek támogatásban a 2007. évi program keretében. Az első lehetőség a megtermelt energia egy kWh-jára vetített, a fogyasztói árindex alapján évente aktualizált rögzített tarifa (átvételi áras opció) volt. A második lehetőség a villamos energia piaci értékesítése volt, amely után a piaci áron felül az értékesített villamos energia egy kWh-jára vetített prémium is járt (prémium opció).

([23]) A Bíróság 1/17. sz. véleménye, 2019. április 30., EU–Kanada átfogó gazdasági és kereskedelmi megállapodás (CETA).
([24]) COM(2023) 447 final, az 1/17. sz. véleményre (CETA) hivatkozással, 152–161.
([25]) Az Európai Parlament és a Tanács 2001/77/EK irányelve (2001. szeptember 27.) a belső villamosenergia-piacon a megújuló energiaforrásokból előállított villamos energia támogatásáról (HL L 283., 2001.10.27., 33. o.).
([26]) Az Európai Parlament és a Tanács 2009/28/EK irányelve (2009. április 23.) a megújuló energiaforrásból előállított energia támogatásáról, valamint a 2001/77/EK és a 2003/30/EK irányelv módosításáról és azt követő hatályon kívül helyezéséről (HL L 140., 2009.6.5., 16. o.).
([27]) A Bizottság Közleménye – Iránymutatás a 2014 és 2020 közötti időszakban nyújtott környezetvédelmi és energetikai állami támogatásokról (HL C 200., 2014.6.28., 1. o.).

(21) Mind az átvételi áras opció szerinti tarifát, mind a prémium opció szerinti prémiumot a megújuló energiaforrást hasznosító standard létesítmények jellemző költségei és bevételei alapján számították ki. A spanyol hatóságok megbecsülték mind a kezdeti beruházási költségeket, mind a standard létesítmények működési és karbantartási költségeit, valamint a piaci árat.

(22) A napenergiával működő termoelektromos rendszerek jövedelmezőségét a tarifát választó létesítmények esetében legfeljebb 8 %-ban, a nagykereskedelmi piacon résztvevő és prémiumban részesülő létesítmények esetében pedig 7 %-tól 11 %-ig terjedő hozamban határozták meg ([28]).

(23) Ezenkívül a koncentrált napenergiát hasznosító létesítmények a 2007. évi program szerinti tarifára, illetve prémiumra a fosszilis tüzelőanyagokból vagy földgázból előállított villamos energia után is jogosultak voltak, amennyiben azokat megújuló energiaforrásokkal kombinálva használták fel a stabil termelés és ellátás biztosítása érdekében, feltéve, hogy az összes előállított villamos energia mennyiségéhez képest az így termelt villamos energia részaránya nem haladta meg a tarifa esetében a 12 %-ot, a prémium esetében pedig a 15 %-ot ([29]).

(24) A 2007. évi program szerinti támogatás igénybevételéhez a potenciális kedvezményezetteknek kérelmet kellett benyújtaniuk a spanyol Energiaügyi és Bányászati Főigazgatósághoz.

(25) A programot az 54/1997. sz. (a 24/2013. sz. törvénnyel 2013-ban módosított) villamosenergia-ágazati törvény és a 2017/1997. sz. királyi rendelet által a villamosenergia-fogyasztókra és a rendszerhasználókra kivetett hálózat-hozzáférési díjakból finanszírozták. A spanyol hatóságok azt állítják, hogy a hálózat-hozzáférési díjak megfizetése kötelező volt a fogyasztók és a rendszerhasználók számára. Állításuk szerint továbbá a 2007. évi program az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett állami támogatásnak minősül; ennek kapcsán különösen a 2017. évi bizottsági határozat (158) preambulumbekezdésére hivatkoznak.

(26) A villamosenergia-ágazatról szóló 54/1997. sz. törvény 17. cikkének (1) és (3) bekezdése úgy rendelkezett, hogy a spanyol kormány elfogadja a hálózat-hozzáférési díjak rendszerének végrehajtásához szükséges rendelkezéseket. A díjakat a rendszer szabályozott tevékenységeinek költségei alapján állapítják meg. Ezek közé tartoznak a villamosenergia-rendszer állandó költségei, valamint az ellátás diverzifikálásának és biztonságának költségei. A díjszámítási módszer meghatározása a spanyol kormány feladata volt. A 2017/1997. sz. királyi rendelet 4. cikke g) pontjának 1. alpontja a diverzifikációs és ellátásbiztonsági költségek közé sorolja a 2007. évi programból eredő költségeket.

(27) A 2017/1997. sz. királyi rendelet értelmében a Comisión Nacional de Energía (Nemzeti Energiabizottság), a Nemzeti Piac- és Versenyfelügyeleti Bizottságba (a továbbiakban: CNMC) tagozódott állami szerv kapott megbízást arra, hogy a villamosenergia-rendszer állandó költségeinek, valamint a diverzifikációs és az ellátásbiztonsági költségek fedezése céljából beszedett pénzeszközöket utólagos elszámolás útján átruházza az érintett kedvezményezettekre. A rendelet mellékletei meghatározták az elszámolások kedvezményezettjeit, az alkalmazandó számítási képleteket, és előre meghatározott objektív paraméterek alapján magát az elszámolási eljárást is szabályozták.

(28) A 2007. évi program finanszírozási mechanizmusának jogi kerete megegyezik a Bíróság által az *Elcogás*-ügyben ([30]) értékelt jogi kerettel.

3.2. **A 2013. évi program**

(29) A (19) preambulumbekezdésben említettek szerint Spanyolország 2012-től több olyan jogi aktust vezetett be, amelyek módosították a 2007. évi programot.

([28]) Az ítélet 91. pontja.

([29]) Lásd a 661/2007. sz. királyi rendelet 2. cikkének (1) bekezdését.

([30]) A Bíróság 2014. október 22-i végzése, *Elcogás SA kontra Administración del Estado és Iberdrola SA*, C-275/13, ECLI:EU:C:2014:2314. A végzés 23. pontjában a Bíróság megállapította, hogy a szóban forgó kompenzációs mechanizmus az államnak tudható be, mivel azt az 54/1997. sz. törvény és a 2017/1997. sz. királyi rendelet hozta létre és szabályozza. Ugyanezen jogalapra támaszkodva a Bíróság azt is megállapította, hogy a többletköltségek ellentételezését szolgáló mechanizmust állami forrásokból finanszírozzák. Ennek körében a Bíróság megállapította, hogy egy miniszteri rendelet évente rögzíti a hálózat-hozzáférési díjak összegét, amelyeket valamennyi belföldi végső fogyasztóra és hálózathasználóra kivetnek. Ezenkívül a Nemzeti Energiabizottság állami szervként kezeli az így beszedett pénzeszközöket, és e tekintetben semmilyen mérlegelési jogkörrel nem rendelkezik. A 2007. évi program finanszírozási mechanizmusa lényegében megegyezik a Bíróság által vizsgált mechanizmussal.

(30) A 2013. február 1-jei 2/2013. sz. törvényerejű királyi rendelet többek között törölte azt a mechanizmust, amellyel a kötelező átvételi árakat a fogyasztói árindex szerint aktualizálták, és ez utóbbit egy alacsonyabb indexszel váltotta fel.

(31) Ezt követően Spanyolország a 2013. évi program létrehozása céljából a következő jogi aktusokat fogadta el ([31]): A 2013. július 12-i 9/2013. sz. királyi törvényerejű rendelet, a villamosenergia-ágazatról szóló, 2013. december 26-i 24/2013. sz. törvény, a 2014. június 6-i 413/2014. sz. királyi rendelet, valamint az IET/1045/2014. és IET/1459/2014. sz. végzések.

(32) A 2013. évi program hatéves szabályozási időszakokra tagolódik. Az első szabályozási időszak 2013. július 14-től 2019. december 31-ig tartott. A második 2020. január 1-jén kezdődött.

(33) A 2013. évi program támogatást nyújtott i. kapcsolt energiatermelő létesítményeknek, ii. megújulóenergia-létesítményeknek, és iii. egyéb olyan létesítményeknek, amelyek legalább 70 %-ban hulladékot és feketelúgot használnak energiaforrásként ([32]).

(34) A 2013. évi program keretében a létesítmények következő két típusa támogatható:

a) a program keretében a 413/2014. sz. királyi rendelet 2014. június 11-i hatálybalépését követően támogatásban részesülő létesítmények (a továbbiakban: újonnan támogatott létesítmények);

b) olyan létesítmények, amelyek a 9/2013. sz. törvényerejű királyi rendelet 2013. július 14-i hatálybalépésekor már jogosultak voltak a 2007. évi program szerinti támogatásra, vagy már részesültek támogatásban (a továbbiakban: korábban támogatott létesítmények).

(35) A 2013. évi program szerinti támogatást a piacon elért bevételen felüli prémium formájában nyújtják. Célja, hogy segítse a támogatott technológiákat abban, hogy más technológiákkal egyenlő feltételek és észszerű megtérülési ráta mellett versenyezzenek a piacon, amelyet a korábban támogatott létesítmények esetében 7,398 %-ban ([33]), az újonnan támogatott létesítmények esetében pedig 7,503 %-ban állapítottak meg. A prémium két összetevőből áll: a beruházások ellentételezéséből és adott esetben a működési költségek ellentételezéséből.

(36) A fizetendő támogatás összegének meghatározásához a létesítményeket egyedi jellemzőik alapján a standard létesítménytípusok egyikébe sorolják. Az egyes standard létesítményekre alkalmazandó kompenzációs referencia-értékeket miniszteri rendelet állapítja meg, és azok a következőket foglalják magukban: a technológia típusa, a villamosenergia-termelési kapacitás, az üzembe helyezés időpontja, az élettartam, villamosenergia-rendszer/a létesítmény helye, a villamos energia piaci értékesítéséből származó szokásos bevétel, a tevékenység végzéséhez szükséges szokásos működési költségek és az üzemórák száma (minimális és maximális értékkel). Az egyes létesítményeket megillető kompenzációt a standard létesítmény kompenzációs referenciaértékei és magának az egyedi létesítménynek a jellemzői (például a tényleges üzemórák száma) alapján számítják ki.

(37) A 2013. évi programot részben az általános állami költségvetésből, részben pedig a villamosenergia-fogyasztókra kivetett hálózat-hozzáférési tarifákból és díjakból, más néven „villamosenergia-rendszerből származó bevételekből" finanszírozzák. Ezt a finanszírozási mechanizmust a 15/2012., a 17/2012. és a 24/2013. sz. törvény vezette be.

(38) A 2007. évi program és a 2013. évi program közötti főbb különbségek a következőképpen foglalhatók össze:

a) a 2013. évi programban a megújulóenergia-termelők az általuk termelt villamos energia piaci árán felüli prémiumra jogosultak, és nem választhatnak a betáplálási ár és a prémium között, mint a 2007. évi program esetében;

b) a 2013. évi program 2013. január 1-jétől eltörölte a fosszilis tüzelőanyagokból, valamint a földgázból előállított villamos energia támogatását ([34]);

([31]) A 2013. évi program jogalapjának kimerítő felsorolását lásd a 2017. évi bizottsági határozat 2.1. szakaszában.

([32]) A támogatható technológiákkal kapcsolatos részletekért lásd a 2017. évi bizottsági határozat (14) preambulumbekezdését.

([33]) Ez az arány az első szabályozási időszakban (2014–2019) volt alkalmazandó. A második szabályozási időszaktól kezdődően az arány 7,09 %, ha nem alkalmazzák a 17/2019. sz. törvényerejű királyi rendelet második kiegészítő rendelkezését az előző időszak jövedelmezőségének fenntartása érdekében.

([34]) Az ítélet 139. és 140. pontja.

c) a 2013. évi program több standard létesítményt irányoz elő, mint a 2007. évi program. A 661/2007. sz. királyi rendelet (azaz a 2007. évi program) csak egy standard létesítményről rendelkezett (Caso Tipo, a továbbiakban: CT), ezzel szemben a 413/2014. sz. királyi rendelet (a 2013. évi program) 20 standard létesítményt határoz meg (Instalaciones Tipo, a továbbiakban: IT). A 2007. évi programmal ellentétben a 2013. évi program a (36) preambulumbekezdésben leírtak szerint figyelembe veszi a különböző technológiák közötti eltéréseket, valamint azt, hogy az erőműveket melyik évben helyezték üzembe;

d) a 2013. évi program keretében a (36) preambulumbekezdésben leírt ellentételezési paraméterek bármelyike hatévente (minden szabályozási időszakban) felülvizsgálható, beleértve a standard létesítmények hátralévő élettartamára vetített észszerű megtérülést is, míg a 2007. évi program szerint a kompenzáció paraméterei a meghatározásukat követően a fogyasztói árindexhez való kötöttségen kívül rögzítettek maradtak;

e) a támogatás mind a 2007. évi program, mind a 2013. évi program keretében arányos a megtermelt villamos energia mennyiségével. Míg azonban a 2007. évi program keretében a támogatás közvetlenül és kizárólag a megtermelt villamos energia mennyiségével arányos, a 2013. évi program a létesítmény kapacitásának megfelelően többféle üzemóra-egyenértéket határoz meg. Az ellentételezés kizárólag az üzemóra-egyenérték után jár.

3.3. A 2017. évi bizottsági határozat

(39) A (19) preambulumbekezdésben említettek szerint a Bizottság a 2017. évi bizottsági határozatban a belső piaccal összeegyeztethetőként jóváhagyta a 2013. évi programot.

(40) Minden olyan létesítmény, amely eredetileg részt vett a 2007. évi programban, automatikusan részt vehetett a 2013. évi programban is. A 2013. évi program összeegyeztethetőségének a 2017. évi bizottsági határozatban történő értékelésekor a Bizottság a túlkompenzáció hiányának ellenőrzése érdekében figyelembe vette a korábban támogatott létesítmények esetében a 2007. évi program és a 2013. évi program keretében teljesített kifizetések összegét ([35]).

(41) Konkrétabban a Bizottság a környezetvédelmi és energetikai állami támogatásokról szóló iránymutatás 131. pontjának a) alpontja alapján értékelte a korábban támogatott létesítményeknek nyújtott támogatás arányosságát 21 standard létesítmény pénzforgalmi számításai alapján, amelyek a 2013. évi programban támogatott különböző technológiák és létesítménytípusok tekintetében reprezentatívak voltak (lásd a 2017. évi bizottsági határozat (120) preambulumbekezdését). A figyelembe vett tételek közé tartoznak a múltbeli értékesítési bevételek (a korábban támogatott létesítmények esetében 2007. évi programból származó bevételekkel együtt), a jövőben várható értékesítési bevételek, a kezdeti beruházási költségek, a működési költségek, valamint az egyes létesítményeknek a működési költségekért és a beruházásokért nyújtandó kompenzáció. A Bizottság valamennyi benyújtott példa esetében ellenőrizte, hogy a támogatás nem haladta-e meg a kezdeti beruházási költségek és a vonatkozó működési költségek megtérüléséhez szükséges összegnek a múltbeli és a becsült költségeken, valamint piaci árakon alapuló észszerű – az újonnan támogatott létesítmények esetében adózás előtt 7,503 %-os, a korábban támogatott létesítmények esetében 7,398 %-os – megtérülési rátával növelt mértékét. 2017. évi határozatában a Bizottság megállapította, hogy ezek a megtérülési ráták összhangban állónak tekinthetők a Bizottság által jóváhagyott hasonló intézkedések (megújulóenergia-projektek és nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelési projektek) esetében alkalmazandó mértékekkel, és nem vezetnek túlkompenzációhoz. A Bizottság ugyanerre a következtetésre jutott a kompenzációs paraméterek jövőbeli felülvizsgálatát illetően, mivel a jövőbeli kifizetéseket úgy számítják ki, hogy a beruházás nettó jelenértéke nulla maradjon ([36]).

4. AZ ANTIN BERUHÁZÁSA

4.1. Az Andasol-erőművek

(42) Az Andasol-1 és az Andasol-2 erőmű két, 49,9 MW kapacitású koncentrált napenergia-létesítmény, amelyek a dél-spanyolországi Granadában találhatók (a továbbiakban együttesen: az Andasol-erőművek). Ezek tulajdonosa és üzemeltetője az Andasol-1 Central Termosolar UNO S.L. és az Andasol-2 Central Termosolar DOS (a továbbiakban együttesen: az Andasol társaságok).

([35]) Lásd a 2017. évi határozat (4) és (156) preambulumbekezdését.
([36]) Lásd a 2017. évi bizottsági határozat (120) preambulumbekezdését.

(43) Az Andasol-erőművek építése 2008-ban, illetve 2009-ben fejeződött be. Az Andasol 1 erőmű 2008. november 25-én kapta meg végleges üzembehelyezési igazolását, és 2009. április 24-én jegyezték be a villamosenergia-termelő létesítmények hatósági nyilvántartásába, míg az Andasol 2 erőmű 2009. június 5-én kapta meg az üzembehelyezési igazolást, és 2009. december 22-én jegyezték be a hatósági nyilvántartásba ([37]).

(44) Az Andasol-erőművek a 2007. évi program keretében részesültek támogatásban. A Spanyolország által szolgáltatott adatok szerint az Andasol-erőművek az üzembe helyezésüktől 2010 végéig, majd 2012-ben ismét prémiumban részesültek, míg 2011-ben és 2013-ban átvételi ár formájában részesültek támogatásban.

(45) Az Andasol-erőművek három fűtőberendezéssel és egy cseppfolyósítottföldgáz-tározóval is fel vannak szerelve, hogy villamosenergia-termelésük során földgáz felhasználásával növeljék a villamos energia napenergiából való előállításának hatékonyságát és a termelés megbízhatóságát ([38]). Ekként a földgáz felhasználásával előállított villamos energia után is jogosultak voltak a 2007. évi program szerinti tarifára, illetve prémiumra.

(46) A Spanyolország által benyújtott információk szerint az Andasol-erőművek a 2013. évi program keretében is termeltek villamos energiát, amely után támogatásban részesültek. A 2013. évi program keretében az Andasol-erőműveket automatikusan nyilvántartásba vették korábban támogatott létesítményként, ahogy az minden olyan létesítmény esetében történt, amely eredetileg részt vett a 2007. évi programban. A 2013. évi program keretében az Andasol-erőműveknek nyújtott támogatás az Andasol 1 esetében az IT-00606, az Andasol 2 esetében pedig az IT-00607 standard létesítménytípuson alapult.

(47) Spanyolország számítást nyújtott be arról a bruttó bevételről, amelyhez az Andasol-erőművek a 2007. évi program keretében annak változatlan folytatása esetén támogatásként jutottak volna, és összehasonlította azt az erőművek által a 2013. évi program keretében 2014 és 2020 között kapott támogatással. Az 1. táblázat a piaci bevételeken felüli bevételek eltéréseit mutatja be a 2007. évi program és a 2013. évi program között. Ha az érték pozitív, a 413/2014. sz. királyi rendelet (a 2013. évi program) szerinti bevétel magasabb, mint ami a 661/2007. sz. királyi rendelet (a 2007. évi program) szerint elérhető lett volna.

1. táblázat

A piaci bevételeken felüli bevételek eltérései a 2007. évi program és a 2013. évi program között

	A piaci bevételeken felüli bevételek eltérése (EUR)						
	2014	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
Andasol 1 (IT-00606)	– 1 897 689	5 912 667	34 684	– 225 050	4 697 699	– 489 111	7 748 070
Andasol 2 (IT-00607)	– 5 373 068	2 679 859	– 3 420 095	– 4 243 563	355 343	284 299	– 1 769 847

Forrás: a spanyol hatóságok.

(48) Az 1. táblázatból kitűnik, hogy a 2014 és 2020 közötti időszakban az Andasol 1 erőmű körülbelül 15 millió EUR-val többet kapott, mint amennyit a 2007. évi program keretében kapott volna, míg az Andasol 2 erőmű 11 millió EUR-val kevesebbet kapott, mint amennyit a 2007. évi program keretében kapott volna.

(49) A számítások az Andasol-erőművek 2014 és 2020 közötti tényleges, CNMC szerinti termelésén alapulnak.

(50) Spanyolország azt állította, hogy az Andasol-erőművek a termelési kapacitásuknak megfelelő mennyiségű energiaszinten üzemelnek. A 2. táblázat a két erőmű Spanyolország által benyújtott energiatermelési adatait tartalmazza a 2009. november 1. és 2020. december 31. közötti időszakról:

([37]) Az ítélet 110. pontja.
([38]) Az ítélet 70. és 72. pontja.

2. táblázat

Az Andasol 1 és Andasol 2 erőművek éves leadott energiamennyisége

	Andasol 1 (GWh)	Andasol 2 (GWh)
2009 ([1])	9,6	7,8
2010	127,3	123,4
2011	155,6	157,9
2012	141,3	160,7
2013	134,1	132,1
2014	150,5	146,5
2015	118,6	113,7
2016	138,9	135,0
2017	147,7	146,2
2018	123,7	124,1
2019	148,3	124,0
2020	103,6 ([2])	128,8

([1]) Adatok csak 2009 novemberéről és decemberéről állnak rendelkezésre, a közölt energiabevitel a megfelelő időszakra vonatkozik.

([2]) Spanyolország kifejtette, hogy ez a csökkenés annak tudható be, hogy 2020 márciusa és júniusa között a Covid19-válság miatti kijárási korlátozásoknak megfelelően kisebb mennyiségben történt villamosenergia-termelés, és hogy 2020 harmadik és negyedik negyedévében a termelés visszaállt a rendes szintre; sőt, az előző évi szintet is meghaladta.

Forrás: A spanyol hatóságok a CNMC közlése alapján.

4.2. **Az Antin befektetése az Andasol-erőművekbe**

(51) Az Antin az *Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l. és Antin Energia Termosolar B.V.* kontra *Spanyolország* választottbírósági eljárás felperese. Az Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l. 2011. március 22-én jött létre Luxemburgban. Az Antin Energia Termosolar B.V. 2011. június 27-én jött létre Hollandiában, kizárólagos tulajdonosa az Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l. Mindkettő az Antin Infrastructure Partners, egy Franciaországban letelepedett magán kockázatitőke-alap társasága volt, amelyek annak spanyolországi befektetéseit szolgálták ([39]). Az Antin Infrastructure Partners a honlapján e határozat megszövegezésekor szereplő közlés szerint hét alapot kezel, amelyek Európában és Észak-Amerikában infrastruktúrába fektetnek be, és az energia- és környezetvédelmi, a digitális, a közlekedési és a szociális ágazatokban ezközlendő befektetésekkel törekszenek vonzó, kockázattal kiigazított hozamot elérni a befektetőik számára ([40]). Az Antin Infrastructure Partners által közölt álláspont szerint „*az értékteremtés aktív megközelítése kínálja a legjobb módot az infrastrukturális befektetések kezelésére*”, továbbá a vállalkozás „*szorosan együttműködik a vezetői csoportokkal a portfóliótársaságaik működésének, pénzügyi teljesítményének, szolgáltatásminőségének, valamint egészségi és biztonsági feltételeinek javítása érdekében*” ([41]).

([39]) Az ítélet 2. és 249. pontja.

([40]) Lásd: https://www.antin-ip.com/who-we-are, legutóbbi hozzáférés: 2025. március 3.

([41]) Lásd: https://www.antin-ip.com/who-we-are, legutóbbi hozzáférés: 2025. március 3.

(52) 2011-ben az Antin befektetésével 45 %-os részesedést szerzett az Andasol társaságokban. Pontosabban akkoriban az Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l. volt az Antin Energia Termosolar B.V. kizárólagos tulajdonosa, és ez utóbbi rendelkezett 45 %-os részesedéssel a két Andasol társaságban. A RREEF Pan-European Infrastructure Two Lux S.à r.l. (a továbbiakban: RREEF) és az Actividades de Construcción y Servicios, S.A. spanyol konglomerátum (a továbbiakban: ACS) birtokolta az Andasol társaságok fennmaradó részesedését, 45 %-os, illetve 10 %-os hányaddal ([42]).

(53) A választottbírósági eljárás során az Antin azt állította, hogy mintegy 139,5 millió EUR-t fektetett be azon várakozása alapján, hogy az Andasol-erőművek rendszeres és fenntartható jövedelmet termelnek, ami lehetővé teszi számára a hitelei törlesztését és a befektetése megtérülését ([43]). Az Antin befektetésének idején az Andasol-erőművek a 2007. évi program kedvezményezettjei voltak.

(54) 2017 augusztusában az Antin 75,2 millió EUR-ért eladta az Andasol erőművekben lévő befektetését a Cubico Sustainable Investments Limitednek ([44]).

5. AZ INTÉZKEDÉS LEÍRÁSA

5.1. Választottbírósági eljárás megindítása

(55) A Spanyolország által bejelentett ítéletet a választottbíróság azt követően hozta meg, hogy 2013 novemberében az Antin választottbírósági eljárást kezdeményezett Spanyolországgal szemben a köztük fennálló jogvita kapcsán.

(56) Az ECE szerinti eljárás megindításakor az Antin azt állította, hogy a befektetése tárgyát képező Andasol-erőművekre alkalmazandó spanyol jogi keret változásai súlyos és jelentős károkat okoztak a befektetése számára, és ellentétesek Spanyolországnak az ECE alapján fennálló kötelezettségeivel, különösen az ECE 10. cikkének (1) bekezdésében foglalt igazságos és méltányos bánásmód elvével. Az Antin azt állította, hogy a 2007. évi program alapján fektetett az Andasol-erőművekbe ([45]).

(57) A választottbírósági eljárásban Spanyolország arra hivatkozott, hogy a választottbíróság nem rendelkezik hatáskörrel egy uniós tagállam beruházója és egy másik tagállam közötti jogvita elbírálására, mint amilyenről a felek esetében is szó van ([46]).

(58) 2014. november 14-én a Bizottság a jogvitában nem részes félként a választottbírósági eljárásba való beavatkozási kérelmet nyújtott be, amelyet a választottbíróság 2014. december 14-én visszautasított a kérelem idő előttiségére hivatkozva. 2015. december 9-én a Bizottság második beavatkozási kérelmet nyújtott be. 2016-ban a választottbíróság úgy határozott, hogy felhatalmazza a Bizottságot írásbeli beadvány benyújtására azzal a feltétellel, hogy a Bizottság írásbeli kötelezettségvállalást tesz arra vonatkozóan, hogy tiszteletben tartja a választottbíróság eljárási költségekre vonatkozó végzését. A Bizottság tájékoztatta a választottbíróságot, hogy nem áll módjában ilyen kötelezettségvállalást tenni, ezért nem nyújt be írásbeli beadványt ([47]).

(59) A választottbíróság továbbá elutasította Spanyolország arra irányuló kérelmét, hogy i. az *Achmea*-ítéletet, valamint ii. a 2017. évi bizottsági határozatot is vonják a választottbírósági eljárás alá ([48]).

([42]) Az ítélet 261. pontja.
([43]) Az ítélet 359. pontja.
([44]) Az ítélet 46. pontja.
([45]) Az ítélet 509–510. pontja.
([46]) Az ítélet 171. pontja.
([47]) Az ítélet 59–68. pontja.
([48]) Az ítélet 51–53., valamint 56–58. pontja.

5.2. **A választottbíróság választottbírósági eljárásban tett megállapításai**

(60) A választottbíróság megállapította, hogy Spanyolország megsértette az Energia Charta Egyezmény 10. cikkének (1) bekezdését azáltal, hogy nem biztosított igazságos és méltányos bánásmódot az Antin befektetései számára ([49]). E megállapítás a megújulóenergia-létesítmények ellentételezési programjában a Spanyolország által 2013 júliusa óta elfogadott jogi aktusok, azaz a 9/2013. sz. törvényerejű királyi rendelet, a 24/2013. sz. törvény, a 413/2014. sz. királyi rendelet és az IET 1045/2014. sz. végzés által az Antin beruházásának időpontjában hatályos programhoz, azaz az 54/1997. sz. törvényhez és a 661/2007. sz. királyi rendelethez képest bekövetkezett szabályozási változásokon alapul ([50]).

(61) A választottbíróság 112 millió EUR összegű kártérítést ítélt meg az Antin javára, amelynek megfizetésére Spanyolországot kötelezte. 2018. július 24-én Spanyolország az ítélet helyesbítése iránti kérelmet nyújtott be az ICSID főtitkárához. Ezt követően a választottbíróság 2019. január 29-én új határozatot hozott, amelyben 112 millió EUR helyett 101 millió EUR-ban állapította meg a fizetendő kártérítés összegét.

(62) A választottbíróság megállapította továbbá, hogy Spanyolország e kártérítés után 2014. június 20-tól az ítélet kihirdetéséig (2018. június 15-ig) havi 2,07 % mértékű kamatos kamatot, valamint az ítélet kihirdetésétől a teljesítés napjáig ugyancsak havi 2,07 % mértékű kamatos kamatot tartozik fizetni. Ezenkívül a választottbíróság Spanyolországot az Antin részére 563 256,17 EUR (635 431,70 USD) megfizetésére kötelezte az eljárási költségek rá eső hányadaként, valamint 2 840 661,41 EUR (2 447 008,61 GBP) megfizetésére annak jogi képviseleti költségeihez és kiadásaihoz való hozzájárulásként ([51]).

(63) A kártérítés kiszámítását illetően a választottbíróság az Antin követelésének csak azt a részét fogadta el, amely a 2014 júniusát követően elmaradt pénzforgalomból eredő veszteség megtérítésére vonatkozik ([52]). A választottbíróság megfelelőnek ítélte az Antin és szakértői által alkalmazott diszkontált cash flow (DCF) megközelítést. Az Andasol-erőművek működési élettartamát illetően a választottbíróság úgy ítélte meg, hogy a kárszámítás szempontjából az Andasol-erőművek hasznos élettartamát 25 évnek kell venni. A választottbíróság így az e veszteségekre tekintettel követelt 137 millió EUR összegből 36 millió EUR-t levont – az Antin által állított működési élettartam (35–40 év) és a választottbíróság által elfogadhatónak ítélt élettartam (25 év) közötti különbségnek megfelelően –, és megállapította, hogy a fennmaradó 101 millió EUR méltányos kártérítésnek minősül ([53]).

5.3. **Az intézkedés kedvezményezettje**

(64) Spanyolország állítása szerint a bejelentett intézkedés kedvezményezettje az Antin, mint az ítélet meghozatalához vezető eljárás felperese, ennélfogva az abban meghatározott kártérítésre jogosult fél ([54]). Bár az ítélet ([55]) kimondja, hogy az Antin az Andasol társaságokban meglévő befektetését a Cubico Sustainable Investments Limited részére értékesítette, a Cubico Sustainable Investments Limited nem vett részt a választottbírósági eljárásban, az ítélet pedig kizárólag az Antint jogosítja kártérítésre, a Cubico Sustainable Investments Limitedet nem.

5.4. **Az intézkedés jogalapja**

(65) Spanyolország jelezte, hogy a bejelentett intézkedés jogalapja az ítélet, az Energia Charta Egyezmény és az ICSID-egyezmény, valamint *az 1994. december 17-én Lisszabonban aláírt Energia Charta Egyezmény és az energiahatékonyságról és a kapcsolódó környezeti vonatkozásokról szóló Energia Charta Jegyzőkönyv megerősítő okirata*, amelyet a Hivatalos Közlöny 1998. március 17-i számában tettek közzé ([56]).

([49]) Az ítélet 748. pontja és VIII. szakaszának c) pontja.
([50]) Az ítélet VIII. szakaszának c) pontja, valamint 572. és 573. pontja.
([51]) Az ítélet 748. pontja.
([52]) Az ítélet 691., 714. és 725. pontja (a választottbíróság 2019. január 29-i helyesbítő határozatával elírás miatt javítottan).
([53]) Az ítélet 725. pontja (a választottbíróság 2019. január 29-i helyesbítő határozatával elírás miatt javítottan).
([54]) Az ítélet 2. pontja. Lásd még az ítélet 748. pontjában meghatározott feltételeket.
([55]) Az ítélet 46. pontja.
([56]) Spanyolország 1994. december 17-én írta alá az Energia Charta Egyezményt, 1997. december 11-én ratifikálta, és az Spanyolország tekintetében 1998. április 16-án lépett hatályba. Spanyolország azt is kifejtette, hogy a spanyol alkotmány 96. cikkének (1) bekezdése szerint „*az érvényesen megkötött nemzetközi szerződések azok Spanyolországban történt hivatalos kihirdetését követően a belső jogrend részét képezik*”.

5.5. **Az intézkedés célja**

(66) Spanyolország szerint a bejelentett intézkedés célja, hogy kompenzálja az Antint a megújuló energiaforrásokat hasznosító létesítmények támogatási programjában Spanyolország által a 2007. évi programot módosító és a 2013. évi programot bevezető jogi aktusokkal eszközölt szabályozási változásokért (lásd a (60) preambulumbekezdést). A spanyol hatóságok állítása szerint továbbá a bejelentett intézkedésnek nincs ösztönző hatása.

5.6. **Az intézkedés támogatási formája, költségvetése és finanszírozása**

(67) A támogatás formája a következő tételek kifizetéséből áll: a választottbíróság által az ítéletben kiszámított kártérítési összeg, az ítélet előtti kamatok, valamint ítélet utáni, a tényleges kifizetés időpontja alapján újraszámítandó kamatok (lásd a (61) és (62) preambulumbekezdést).

(68) A bejelentés időpontjában Spanyolország a teljes összeget 114 900 983 EUR-ra becsülte, amelyből 101 000 000 EUR az ítéletben elismert összegnek, 8 686 086 EUR az ítélet előtti, a 2014. június 20. és 2018. június 15. közötti időszakra járó kamatnak, 1 810 978 EUR az ítélet utáni, a 2018. június 15. és 2019. március 31. közötti időszakra járó kamatnak, 563 256 EUR az eljárás költségeinek, 2 840 661 EUR pedig az Antin jogi költségeinek felel meg.

(69) A spanyol hatóságok kifejtették, hogy a kifizetést a spanyol állam általános költségvetéséből finanszírozzák. A kifizetést nem fogják közvetlenül a villamosenergia-rendszer költségeire terhelni, így azok nem hárulnak közvetlenül a végső villamosenergia-fogyasztókra a villamosenergia-számlájukon keresztül.

5.7. **Támogatáshalmozódás**

(70) Spanyolország azt állította, hogy az Andasol-erőművek a 2013. évi program keretében továbbra is támogatást kapnak. Spanyolország a 3. táblázatban bemutatott paraméterek alapján kiszámította azt a lehetséges hatást, amelyet az ítélet gyakorolhatna az Antin által az Andasol-erőművekben eszközölt befektetésén elért jövedelmezőségre (4. táblázat):

3. táblázat

Szimulációs paraméterek az Antin 45 %-os tulajdoni hányadának alkalmazásával

	Teljes befektetés	**Az Antin befektetése (45 %)**	**Élettartam**	**Bevételek 2009/10–20-20**	**Bevételek 2021–2037**	**Kiadások 2009/10–2037**
	EUR	EUR	Évek	EUR	EUR	EUR
Andasol 1	318 126 771	143 157 047	25	Tényleges (*)	IT- 0 606/20 606	IT- 0 606/20 606
Andasol 2	318 126 771	143 157 047	25	Tényleges	IT- 0 607/20 607	IT- 0 607/20 607

Forrás: a spanyol hatóságok.
(*) A CNMC információin alapuló tényleges adatok.

4. táblázat

Az ítélet hatása az Andasol-erőművekben lévő 45 %-os részesedésre

IRR	**Az Antin befektetése (45 %)**	**Ítélet nélkül**	**Ítélettel, kamat nélkül**	**Ítélettel, kamattal**
	EUR	IRR	IRR	IRR
Andasol 1	143 157 047	7,44 %	8,84 %	9,03 %
Andasol 2	143 157 047	7,27 %	8,96 %	9,18 %

Forrás: a spanyol hatóságok.

(71) Spanyolország kifejtette, hogy a belső megtérülési ráta (IRR) eltérése a 7,398 %-os megtérüléstől (amelyet a 2017. évi bizottsági határozat a korábban támogatott létesítmények esetében észszerűnek ítélt) azzal magyarázható, hogy mindkét erőmű esetében a tényleges bevételt vette figyelembe.

5.8. **Az Antin kísérletei az ítélet végrehajtására és Spanyolország ellentmondása**

(72) Az Antin az Egyesült Államokban, Ausztráliában és az Egyesült Királyságban tett kísérletet az ítéletet végrehajtására.

(73) 2018. július 27-én az Antin eljárást indított az Egyesült Államokban az ítélet elismerése és végrehajtása iránt az Amerikai Egyesült Államok Columbia Szövetségi Kerületi Körzeti Bírósága előtt (polgári eljárás száma: 1:18-cv-1753 [EGS]). Az említett bíróság 2019. augusztus 28-i végzésével felfüggesztette ezt az eljárást a Spanyolország által az ICSID megsemmisítési bizottsága előtt az ítélet megsemmisítése iránt indított eljárás befejezéséig. 2019. március 22-én a Bizottság engedélyt kapott arra, hogy az Unió nevében *amicus curiae*-ként beavatkozzon az Egyesült Államokban az említett eljárásba. Beadványában a Bizottság hangsúlyozta, hogy a választottbíróság nem rendelkezik hatáskörrel; kiemelte továbbá, hogy az állami támogatásokra vonatkozó szabályok értelmében az ítélet alapján nem teljesíthető kifizetés mindaddig, amíg azt a Bizottság a belső piaccal összeegyeztethetőként nem engedélyezte. Konkrétabban az első pont kapcsán a Bizottság kifejtette, hogy az Energia Charta Egyezmény nem alkalmazandó az EU-n belüli jogvitákra, így az ítélethez vezető választottbírósági eljárásban alapvető előfeltétel, az érvényes választottbírósági megállapodás hiányzik, mivel Spanyolország egyáltalán nem tett a felperesekhez hasonló holland vagy luxemburgi befektetőkkel folytatandó választottbírósági eljárás indítására vonatkozó javaslatot. Másként fogalmazva: az eljárás nem rendelkezett jogalappal, a választottbíróságnak pedig nem volt hatásköre a jogvita elbírálására. A Bizottság előadta továbbá, hogy az ügyben eljáró kerületi bíróságnak maradéktalanul tiszteletben kell tartania a Bíróságnak a *Komstroy*-ügyben hozott ítéletében az Energia Charta Egyezmény és az uniós Szerződések értelmezése tekintetében tett megállapításait. A második pontot illetően a Bizottság felhívta a körzeti bíróság figyelmét az eljárás megindításáról szóló határozat jellegére és tartalmára, beleértve az ítéletben meghatározott kártérítés kifizetésére vonatkozó tilalmat a Bizottság végleges határozata előtt, valamint azt, hogy ez a tilalom az ICSID-egyezmény 53–55. cikkétől függetlenül alkalmazandó. Az eljárás felfüggesztését 2025 januárjában megszüntették. 2025. február 18-án a Bizottság kiegészítő *amicus curiae* levelet nyújtott be, amelyben tudomásul vette a Columbia Szövetségi Kerületi Fellebbviteli Bíróság párhuzamos eljárásban hozott 2024. augusztus 16-i ítéletét, valamint az Európai Unió és tagállamai által 2024. június 26-án tett nyilatkozatot a Bíróság *Komstroy*-ügyben hozott ítéletének és az Energia Charta Egyezmény 26. cikke EU-n belüli választottbírósági eljárások alapjaként való alkalmazhatatlanságára vonatkozó közös egyetértésnek a jogkövetkezményeiről ([57]). Beadványában a Bizottság egyúttal kifejtette, hogy a Szerződések értelmezésének alapelvei ugyanazt a következtetést vonnák maguk után, mint amelyet a Bíróság a *Komstroy*-ítéletben megállapított: Spanyolországnak a 26. cikk szerinti választottbírósági eljárás indítására vonatkozó javaslata nem terjed ki az uniós befektetőkre. Az Amerikai Egyesült Államok Columbia Szövetségi Kerületi Körzeti Bírósága előtti eljárás e határozat meghozatalának időpontjáig nem zárult le.

(74) Az Antin Ausztráliában is eljárást indított az ítélet végrehajtása érdekében. 2021. június 25-én az Ausztrál Szövetségi Bíróság teljes ülése elismerte, hogy az ítélet kötelező erővel bír Spanyolországra nézve. Ez a bíróság szintén elutasította a Bizottság arra irányuló kérelmét, hogy az Unió nevében *amicus curiae*-ként beavatkozzon az említett eljárásba. Spanyolország Ausztrália Legfelsőbb Bíróságához címzett fellebbezést nyújtott be. Ausztrália Legfelsőbb Bírósága 2023. április 12-én hozott ítéletében elutasította Spanyolország fellebbezését, és megerősítette az ítélet Ausztráliában való elismerését. Ugyanezen eljárásban elutasították a Bizottság arra irányuló kérelmét, hogy az Unió nevében *amicus curiae* levelet nyújtson be. Az ítélet hivatalos elismerése alapján az Antin jelenleg az ítélet végrehajtásához szükséges következő lépésben jár el az ausztrál illetékes bíróság előtt. Az eljárás e határozat meghozatalának időpontjáig nem zárult le.

([57]) Lásd: https://energy.ec.europa.eu/document/download/740e62fc-a0d1-4a5b-9d00-01357802c307_en?filename=Inter%20se%20Declaration%20-%20all%20languages%20-%20260624.pdf (legutóbbi hozzáférés: 2025. március 3.).

(75) Az Antin az ítélet nyilvántartásba vétele iránti kérelmet is benyújtott az Egyesült Királyság bíróságaihoz, és az ítéletet nyilvántartásba vették. 2023. május 24-én Anglia és Wales felsőbírósága elutasította Spanyolországnak a nyilvántartásba vételről szóló végzés hatályon kívül helyezése iránti kérelmét. Spanyolország fellebbezést nyújtott be ezen ítélettel szemben a fellebbviteli bírósághoz, amely 2024. október 22-én elutasította a fellebbezést. 2025. január 31-én az Egyesült Királyság legfelsőbb bírósága befogadta Spanyolországnak a fellebbviteli bíróság ítélete elleni fellebbezésre irányuló kérelmét. A Spanyolország számára a fellebbezés benyújtására nyitva álló határidő e határozat meghozatalának időpontjában még nem járt le.

(76) Az Antin arra irányuló kísérleteire válaszul, hogy Ausztráliában, az Egyesült Államokban és az Egyesült Királyságban végrehajtsa az ítéletet, Spanyolország eljárást indított az Antin ellen a luxemburgi bíróságok előtt, mivel az Antin e tagállamban van bejegyezve. Konkrétabban Spanyolország azzal a kérelemmel fordult a Luxembourgi Körzeti Bírósághoz, hogy kötelezze az Antint arra, hogy álljon el minden olyan keresetétől, amelynek célja az ítélet elismerése vagy végrehajtása, különösen harmadik országokban, mivel az ilyen elismerés vagy végrehajtás nyilvánvalóan sértené a közrend szabályait. Spanyolország azt is kérte a luxemburgi bíróságtól, hogy szabjon ki kényszerítő bírságot az Antinnal szemben, ha a keresetektől való elállásra kötelezésnek nem tesz eleget. A Bizottság az (EU) 2015/1589 tanácsi rendelet 29. cikke alapján beavatkozott az eljárásba ([58]). Az eljárás e határozat meghozatalának időpontjáig nem zárult le.

6. AZ ELJÁRÁS MEGINDÍTÁSÁNAK INDOKAI

(77) A Bizottság 2021. július 19-én elfogadta az eljárás megindításáról szóló határozatot, amelyben ismertette azon előzetes értékelését, hogy az ítélet az eljárás megindításáról szóló határozat 4.1. szakaszában összefoglalt okokból állami támogatásnak minősül, különösen azért, mert az hatásában a jogellenes állami támogatás visszavonásáért nyújtott kártérítéssel egyenértékű ([59]). Az eljárás megindításáról szóló határozatban a Bizottság két független indok alapján kételyeit fejezte ki az intézkedés belső piaccal való összeegyeztethetőségével kapcsolatban: egyrészt az uniós jog intézkedés általi megsértése, másrészt pedig annak kapcsán, hogy a bejelentett intézkedés nem felel meg a megújuló energiaforrásokból előállított energiához nyújtott működési támogatására alkalmazandó, állami támogatásokról szóló iránymutatásban meghatározott összeegyeztethetőségi kritériumoknak ([60]).

(78) Először is az uniós jog megsértésével kapcsolatos kétségeket illetően a Bizottság az eljárás megindításáról szóló határozatban (lásd a (94) preambulumbekezdést) emlékeztetett a Bíróság ítéletére, amely szerint „*az uniós jog rendelkezéseit vagy általános elveit sértő állami támogatás nem nyilvánítható összeegyeztethetőnek a belső piaccal*” ([61]). Az eljárás megindításáról szóló határozatban a Bizottság előzetesen úgy ítélte meg, hogy a jelen ügyben az ítélet sértheti az uniós Szerződések rendelkezéseit ([62]). Konkrétabban tekintettel arra, hogy az EU-n belüli ítéletet az ECE 26. cikkében meghatározott, beruházó és állam közötti választottbírósági mechanizmus alapján fogadták el, a Bizottság előzetesen úgy ítélte meg, hogy az ítélet sértheti az EUSZ 19. cikkének (1) bekezdését, az EUMSZ 267. és EUMSZ 344. cikkét, valamint az uniós jog kölcsönös bizalommal és autonómiával kapcsolatos általános elveit ([63]). A Bizottság előzetesen azt is megjegyezte, hogy a Bíróság *Achmea*-ítéletben ([64]) foglalt érvelése az Energia Charta Egyezményre is vonatkozik, így a nemzeti bíróságok kötelesek hatályon kívül helyezni az ezen az alapon hozott választottbírósági ítéletet, és megtagadni annak végrehajtását ([65]).

([58]) A Tanács (EU) 2015/1589 rendelete (2015. július 13.) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 108. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról (HL L 248., 2015.9.24., 9. o.).
([59]) Lásd az eljárás megindításáról szóló határozat (88) preambulumbekezdését.
([60]) Lásd az eljárás megindításáról szóló határozat (95) preambulumbekezdését.
([61]) A Bíróság 2020. szeptember 22-i ítélete, Ausztria kontra Bizottság (Hinkley Point C), C-594/18. P, ECLI:EU:C:2020:742, 44. pont.
([62]) Az eljárás megindításáról szóló határozat 4.3.1. szakasza.
([63]) Az eljárás megindításáról szóló határozat (99) preambulumbekezdése.
([64]) Lásd az *Achmea*-ítéletet.
([65]) Lásd az eljárás megindításáról szóló határozat (98) preambulumbekezdését.

(79) A Bizottság továbbá kétségeit fejezte ki az ítélet belső piaccal való összeegyeztethetőségével kapcsolatban, mivel az állampolgárságon alapuló megkülönböztetést eredményezhet a 2007. évi program befektetői között a nemzetközi választottbírósági eljáráshoz való hozzáférés lehetősége alapján ([66]). A Bizottság előzetesen úgy ítélte meg, hogy az ilyen, állampolgárságon alapuló megkülönböztetés nem lenne összeegyeztethető az uniós joggal, és különösen az EUMSZ 18. cikkével ([67]).

(80) Másodszor: ami az intézkedésnek az esetlegesen releváns, állami támogatásokra vonatkozó iránymutatásokkal való összeegyeztethetőségével kapcsolatos kétségeket illeti, a Bizottság rámutatott a környezetvédelmi támogatásokról szóló 2008. évi iránymutatásra ([68]), valamint a környezetvédelmi és energetikai állami támogatásokról szóló iránymutatásra ([69]).

(81) Először is a Bizottságnak kétségei voltak afelől, hogy az intézkedés megfelel a környezetvédelmi támogatásokról szóló 2008. évi iránymutatásban meghatározott feltételeknek. A Bizottság megkérdőjelezte, hogy az elmaradt jövőbeni pénzforgalom és az ezen összegek után járó kamatok visszamenőleges kompenzációja (azaz a megítélt kártérítés) gazdasági tevékenység fejlesztésének vagy ösztönző hatásúnak lenne tekinthető a környezetvédelmi támogatásokról szóló 2008. évi iránymutatás értelmében ([70]). A Bizottság továbbá kétségeit fejezte ki azzal kapcsolatban, hogy a támogatás arányos-e, és nem torzítja-e indokolatlanul a versenyt és a tagállamok közötti kereskedelmet ([71]).

(82) Másodszor: a Bizottságnak hasonlóképpen kétségei voltak afelől, hogy az intézkedés megfelel a környezetvédelmi és energetikai állami támogatásokról szóló iránymutatásban meghatározott feltételeknek. A Bizottság megkérdőjelezte, hogy a támogatás gazdasági tevékenységet fejleszt, ösztönző hatása van, és szükséges a megújuló energiaforrásokból történő villamosenergia-termelés gazdasági tevékenységének fejlesztéséhez, továbbá azt is, hogy arányos, és nem torzítja indokolatlanul a versenyt és a tagállamok közötti kereskedelmet ([72]).

7. AZ ANTINTÓL ELTÉRŐ HARMADIK FELEK ÉSZREVÉTELEI

(83) A Bizottságnak az EUMSZ 108. cikkének (2) bekezdése szerinti, észrevételek benyújtására vonatkozó felhívását követően 23 válaszadótól érkezett észrevétel. E 23 válaszadó között voltak EU-n belüli és harmadik országbeli befektetők (a továbbiakban: befektetők), egy tagállam és egy nem kormányzati szervezet (a továbbiakban: nem kormányzati szervezet).

(84) Az alábbiakban (téma szerint csoportosítva) összefoglaljuk az e harmadik felek által benyújtott észrevételeket, amennyiben azok relevánsak az állami támogatás értékelése szempontjából. Ezekkel az észrevételekkel az értékelés vonatkozó részei foglalkoznak (lásd a 10. szakaszt).

7.1. A támogatás meglétére vonatkozó észrevételek

7.1.1. *Észrevételek, amelyek szerint az ítélet nem minősül állami támogatásnak*

(85) *Először is* több harmadik fél (főként befektetők) szerint az ítélet nem minősül az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében vett állami támogatásnak, mivel olyan intézkedést kompenzál, amely nem minősül állami támogatásnak.

(86) Konkrétabban e harmadik felek állítása szerint 1. ahhoz, hogy a nemzeti jog alapján nyújtott kártérítés állami támogatásnak minősüljön, a jogellenes vagy összeegyeztethetetlen állami támogatás nyújtását kell kompenzálnia ([73]), valamint 2. egy választottbírósági ítélet csak akkor minősülhet állami támogatásnak, ha az alapjául szolgáló, általa kompenzált program jogellenes vagy összeegyeztethetetlen állami támogatásnak minősül.

([66]) Ugyanott, (101)–(102) preambulumbekezdés.
([67]) Ugyanott, (101)–(102) preambulumbekezdés.
([68]) Közösségi iránymutatás a környezetvédelem állami támogatásáról (HL C 82., 2008.4.1., 1. o.).
([69]) Lásd a 27. lábjegyzetet.
([70]) Lásd az eljárás megindításáról szóló határozat (108)–(118) preambulumbekezdését.
([71]) Ugyanott, (119)–(131) preambulumbekezdés.
([72]) Ugyanott, (132)–(153) preambulumbekezdés.
([73]) 1988. szeptember 27-i ítélet, Asteris kontra Görögország, C-106–120/87. sz. egyesített ügyek, ECLI:EU:C:1988:457, 23. és 24. pont; 2016. december 12-i ítélet, Bizottság kontra Lingus, C-164/15 P, ECLI:EU:C:2016:990, 72. pont; 2010. július 1-jei ítélet, ThyssenKrupp Acciai Special Terni kontra Bizottság, T-62/08, ECLI:EU:T:2010:268, 59. és 60. pont; 2010. július 1-jei ítélet, Olaszország kontra Bizottság, T-53/08, ECLI:EU:T:2010:267, 51. és 52. pont.

(87) Ebben az összefüggésben e harmadik felek azzal érvelnek, hogy az ítélet visszaállítja az Antin befektetése idején hatályos ellentételezési programot, azaz az 54/1997. sz. törvényt (az 1997–2007 közötti programok a 2007. évi programot is beleértve a továbbiakban együtt: régi programok) ([74]), és kizárólag e program részeként, semmint önálló intézkedésként értékelendő. Következésképpen e harmadik felek úgy vélik, hogy mivel a régi programok nem minősülnek állami támogatásnak, az ítélet szintén nem minősül támogatásnak.

(88) E harmadik felek különösen azt állítják, hogy a régi programok nem jártak állami források nyújtásával, mivel valamely intézkedés állami támogatásnak való minősítését a támogatás nyújtásának időpontjában fennálló ítélkezési gyakorlat alapján kell vizsgálni. Érvelésük szerint a régi programok létrehozásakor alkalmazandó ítélkezési gyakorlat szerint a régi programok támogatási mechanizmusa nem járt állami források nyújtásával. E harmadik felek azt állítják, hogy a régi programok finanszírozási mechanizmusa, amelyet véleményük szerint 1997-ben, de legkésőbb 2007-ben vezettek be, a végrehajtásuk során és 2014-ig alkalmazandó ítélkezési gyakorlat értelmében nem érintett állami forrásokat ([75]). E harmadik felek álláspontja szerint a 2014-ben uralkodó ítélkezési gyakorlat ([76]) nem releváns a 2014-ben már nem hatályos régi programok értékelése szempontjából.

(89) *Másodszor*: a harmadik felek azt állítják, hogy még ha az ítéletet a régi programoktól elkülönítve kell is értékelni, az nem jár állami támogatással, mivel meghozatalának egyetlen indoka az Antin által Spanyolország Energia Charta Egyezményt sértő magatartása miatt elszenvedett kár, és e kár megtérítése nem biztosít előnyt az Antin számára. E tekintetben a harmadik felek további érvelése szerint az, hogy a kártérítést a nemzeti szabályok helyett a nemzetközi szabályok (ECE) alapján ítélik meg, nem változtat annak jellegén, az ítélet pedig mindenesetre összhangban van a kártérítésre vonatkozó nemzeti szabályokkal. Egyes harmadik felek azzal is érvelnek, hogy az Energia Charta Egyezmény a nemzeti jog részét képezi, mivel az egyes tagállamok annak megerősítésével önállóan csatlakoztak az Egyezményhez, amely így a nemzeti joguk részévé vált.

(90) *Harmadszor:* egyes harmadik felek szerint ha az Antin egyes Andasol társaságokban fennálló 45 %-os részesedése pusztán pénzügyi befektetésnek minősül, mert az Antin nem irányítja az Andasol társaságokat, akkor az Antin nem vállalkozás, ennélfogva a részére odaítélt támogatás sem tartozik az állami támogatási szabályok hatálya alá ([77]).

7.1.2. *A felfüggesztési kötelezettséggel kapcsolatos észrevételek*

(91) Több harmadik fél azzal érvel, hogy mivel az ítélet nem jár állami támogatással, az EUMSZ 108. cikkének (3) bekezdése szerinti felfüggesztési kötelezettség nem alkalmazandó. Ugyanezen harmadik felek szerint még ha úgy is kellene tekinteni, hogy az ítélet állami támogatással jár, a felfüggesztési kötelezettség akkor sem alkalmazható, mivel a választottbíróság nem köteles felfüggeszteni az eljárását.

7.1.3. *Észrevételek, amelyek szerint ha a régi programok állami támogatással járnak is, az meglévő támogatásnak minősül*

(92) *Először is* több harmadik fél azt állítja, hogy még ha a régi programok állami támogatással jártak is, azok a tízéves elévülési idő elteltére tekintettel meglévő támogatások, ami véleményük szerint azt jelenti, hogy az ítélet nem kompenzál jogellenes vagy összeegyeztethetetlen állami támogatást, így nem minősül állami támogatásnak.

([74]) Harmadik felek és az Antin beadványaiban a „régi program" kifejezés a villamosenergia-ágazatról szóló, 1997. november 27-i 54/1997. sz. törvény és az 1998. december 23-i 2818/1998. sz. királyi rendelet által létrehozott, 2004-ben és 2007-ben módosított, végül 2013-ban hatályon kívül helyezett támogatási programot jelöli.

([75]) A harmadik felek különösen a Bíróság C-379/98. sz., PreussenElektra ügyben hozott 2001. március 13-i ítéletére (ECLI:EU:C:2001:160) hivatkoznak.

([76]) A Bíróság 2014. október 22-i végzése, Elcogás SA kontra Administración del Estado és Iberdrola SA, C-275/13, ECLI:EU:C:2014:2314.

([77]) 2006. január 10-i ítélet, Ministero dell'Economia e delle Finanze kontra Cassa di Risparmio di Firenze SpA, Fondazione Cassa di Risparmio di San Miniato and Cassa di Risparmio di San Miniato SpA, C-222/04, ECLI:EU:C:2006:8, 111. pont.

(93) Egyes harmadik felek különösen azzal érvelnek, hogy ha az elévülési idő az Antin részére a régi programok keretében nyújtott egyedi támogatások napjától (e felek szerint 2009. április 24-től vagy december 22-től) számítandó, akkor az legkésőbb 2019. április 24-én vagy december 22-én lejárt. Ennek alapján e harmadik felek azt állítják, hogy még ha a régi programok támogatásnak minősülnek is, az Antin egyedi támogatásai meglévő támogatásnak minősülnek. E harmadik felek érvelése szerint továbbá mivel a kártérítés csak akkor minősül állami támogatásnak, ha jogellenes vagy összeegyeztethetetlen támogatást kompenzál ([78]), az Antin részére a régi programok keretében nyújtott támogatások meglévő támogatás voltából adódóan az ítélet nem minősül állami támogatásnak.

(94) *Másodszor*: e harmadik felek állítása szerint még ha az ítélet állami támogatásnak minősülne is, a régi programok (nevezetesen az Antinnak a régi programok keretében nyújtott egyedi támogatások) meglévő támogatás voltából adódóan az ítélet is meglévő támogatásnak minősül. Véleményük szerint ennek az az oka, hogy máskülönben ugyanaz az előny nem lenne visszafizettetendő, ha a régi programok alapján nyújtják, ha viszont ítélet formájában nyújtják, akkor igen. E harmadik felek megítélése szerint végül a régi programok keretében nyújtott támogatás meglévő támogatás voltából adódóan az ítélethez kapcsolódó támogatás is meglévő támogatásnak is minősül, amelyet értelmezésük szerint az (EU) 2015/1589 tanácsi rendelet 17. cikke alapján nem lehet visszafizettetni ([79]).

(95) *Harmadszor*: egyes harmadik felek azzal érvelnek, hogy az ítélet elválaszthatatlanul kapcsolódik a régi programokhoz, ezért úgy kell tekinteni, hogy a támogatást 1997-ben, a programok eredeti létrehozásakor, vagy legkésőbb 1998-ban, a 2818/1998. sz. királyi rendelettel történt első végrehajtásukkor nyújtották. E harmadik felek szerint az elévülési idő 2008-ban lejárt, míg a régi programok 2004. és 2007. évi módosításai nem olyan lényeges módosítások, amelyek érintik az összeegyeztethetőség értékelését, és nem alkalmasak arra, hogy megalapozzák a támogatás minősítésének meglévőről újra módosítását.

7.1.4. *Észrevételek, amelyek szerint a támogatást akkor nyújtották, amikor az Antin a régi programok keretében vissza nem térítendő támogatásban részesült, nem pedig az ítélet meghozatalakor*

(96) Több harmadik fél azzal érvel, hogy az *Asteris* ügyben kialakult ítélkezési gyakorlat ([80]) alapján a kártérítés szervesen kapcsolódik ahhoz az alapul szolgáló intézkedéshez, amelyet az ítélet kompenzál.

(97) E harmadik felek különösen azzal érvelnek, hogy az ítélet és az annak alapjául szolgáló intézkedés szervesen kapcsolódik egymáshoz, és hogy az ítéletben foglalt támogatást akkor nyújtották, amikor az Antin a régi programok keretében vissza nem térítendő támogatásban részesült. Ezt követően e harmadik felek azt állítják, hogy az ítélet csupán nyilatkozat arról, hogy a régi programok szerinti támogatáshoz való jog újraéledt. Véleményük szerint mivel az ítélet meghozatalának célja az volt, hogy helyreállítsa a régi programok által biztosított jogokat, nem helyes úgy tekinteni, hogy a támogatást az ítélet kibocsátásával nyújtották.

(98) Egyes harmadik felek azt állítják, hogy a választottbíróság azon határozata, amely az egyik felet a már esedékes, de még meg nem fizetett összegek megfizetésére kötelezi, nem tekinthető új állami támogatás nyújtásáról szóló határozatnak.

7.1.5. *Észrevételek, amelyek szerint az ítélet nem tudható be Spanyolországnak*

(99) Több harmadik fél azt állítja, hogy az ítélet betudhatósága nem alapulhat Spanyolországnak az ICSID-egyezményhez vagy az Energia Charta Egyezményhez való csatlakozásán, mivel véleményük szerint az eljárás megindításáról szóló határozat nem utal arra, hogy az alapul szolgáló program az ICSID-egyezmény vagy az Energia Charta Egyezmény lenne, csupán az ítéletet tekinti annak.

(100) Ezenkívül e harmadik felek azt állítják, hogy Spanyolország nemzetközi jogi kötelezettségeire tekintettel nem dönthet úgy, hogy nem teljesíti az ítéletben előírt kifizetést. Konkrétan azzal érvelnek, hogy a létező jogi kötelmek teljesítését nem lehet úgy tekinteni, mint amely „határozatot" igényel.

([78]) 2019. júniusi 28-i ítélet, European Food és társai kontra Bizottság, T-624/15, T-694/15 és T-704/15, ECLI:EU:T:2019:423, 103. pont.
([79]) Lásd a 60. lábjegyzetet.
([80]) A Bíróság 1988. szeptember 27-i ítélete, Asteris AE és társai kontra Görög Köztársaság és Európai Gazdasági Közösség, C-106–120/87. sz. egyesített ügyek, ECLI:EU:C:1988:457.

7.1.6. *Észrevételek, amelyek szerint az ítélet Spanyolországnak tudható be*

(101) Egy harmadik fél megismétli a Bizottságnak az eljárás megindításáról szóló határozat (82) preambulumbekezdésében foglalt értékelését, amely szerint az ítéletben előírt kifizetés teljesítése Spanyolországnak tudható be, mivel Spanyolország önként vállalta, hogy csatlakozik az ICSID-egyezményhez és az Energia Charta Egyezményhez. Ez a harmadik fél úgy véli továbbá, hogy a Bíróság ítélkezési gyakorlata ([81]) szerint az ítéletben előírt kifizetés Spanyolország általi teljesítése nem egy érvényes választottbírósági megállapodásból ered, sem pedig egy arra vonatkozó érvényes fizetési kötelezettségből, hogy Spanyolország az ítéletben előírt kifizetést hagyományos kötelezettségvállalásai szerint teljesítse, így teljes mértékben Spanyolországnak tudható be.

7.1.7. *Észrevételek, amelyek szerint az ítélet nem alkalmas a verseny torzítására*

(102) Több harmadik fél azt állítja, hogy az ítélettel nyújtott támogatás nem alkalmas a verseny torzítására és a tagállamok közötti kereskedelem befolyásolására, mivel az Antin 2017 augusztusában értékesítette az erőműveit, és azóta nem fektetett be megújulóenergia-infrastruktúrába.

7.1.8. *Észrevételek, amelyek szerint az ítéletben előírt kifizetés teljesítése állami támogatásnak minősül*

(103) Egy harmadik fél azt állítja, hogy az ítéletben előírt kifizetés teljesítése állami támogatásnak minősülne, mivel a 2017. évi bizottsági határozatban értékelt jogellenes támogatási program visszavonása által okozott kár megtérítését eredményezné. E harmadik fél továbbá azzal érvel, hogy az ítéletben előírt kifizetés teljesítése megfelelne az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdésében meghatározott valamennyi feltételnek, mivel a kompenzációból adódó előny csak az Antin számára lenne elérhető, és azt állami forrásokból, azaz a spanyol költségvetésből kell finanszírozni. Véleménye szerint az ítélet alkalmas a belső piaci verseny torzítására is, mivel az Antin csoport tagvállalatai a megújuló energiaforrások uniós szinten liberalizált ágazatában fektetnek be. Egy harmadik fél azt állítja, hogy a jogellenes támogatási intézkedés kiválasztott vállalkozások javára történő visszaállítását eredményező ítélet állami támogatásnak minősül.

7.2. **A támogatás összeegyeztethetőségére vonatkozó észrevételek**

7.2.1. *Észrevételek, amelyek szerint a támogatást összeegyeztethetetlennek kell nyilvánítani, mert nincs összhangban az uniós Szerződésekkel*

(104) Egy harmadik fél azt állítja, hogy az ítélet sértheti az uniós Szerződések rendelkezéseit, nevezetesen az EUMSZ 18. cikkét, amely tiltja az állampolgárságon alapuló megkülönböztetést, mivel az Antinnal azonos helyzetben lévő más spanyol befektetők, valamint más tagállamok befektetői nem férnek hozzá az Energia Charta Egyezmény 26. cikkében előírt választottbírósági mechanizmushoz. Ezenkívül e fél szerint a *Komstroy*-ítéletre tekintettel az ECE 26. cikkét úgy kell értelmezni, hogy az nem alkalmazandó a valamely tagállam és egy másik tagállam befektetője között az e befektető által az első tagállamban eszközölt befektetéssel kapcsolatos jogvitákra.

(105) Egy további harmadik fél azt állítja, hogy amennyiben a Bizottság megállapítja a másodlagos uniós jog megsértését, további értékelés nélkül köteles a támogatást a belső piaccal összeegyeztethetetlennek nyilvánítani ([82]). Véleménye szerint az ítéletet jogellenes alapon fogadták el olyan ítélkezési gyakorlat ([83]) szerint, amely arra enged következtetni, hogy a tagállamok kötelesek vitatni a választottbíróságok létrehozásának érvényességét és az EU-n belüli beruházási választottbírósági eljárásokból eredő ítéletek érvényességét. Az ezen az alapon nyújtott támogatás ezért nem tekinthető összeegyeztethetőnek a belső piaccal, és nem szükséges megvizsgálni a támogatás összeegyeztethetőségét az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja vagy az állami támogatásokról szóló iránymutatás alapján.

([81]) A Bíróság (Nagytanács) 2021. szeptember 2-i ítélete, Moldovai Köztársaság kontra Komstroy LLC, C-741/19, ECLI:EU:C:2021:655, valamint a Bíróság (Nagytanács) 2021. október 26-i ítélete, Lengyel Köztársaság kontra PL Holdings Sàrl, C-109/20, ECLI:EU:C:2021:875.

([82]) A Bíróság 2020. szeptember 22-i ítélete, Ausztria kontra Bizottság (Hinkley Point C), C-594/18. P, ECLI:EU:C:2020:742, 100. pont.

([83]) A Bíróság (Nagytanács) 2021. szeptember 2-i ítélete, Moldovai Köztársaság kontra Komstroy LLC, C-741/19, ECLI:EU:C:2021:655, valamint a Bíróság (Nagytanács) 2021. október 26-i ítélete, Lengyel Köztársaság kontra PL Holdings Sàrl, C-109/20, ECLI:EU:C:2021:875.

7.2.2. *Észrevételek, amelyek szerint még ha a Komstroy-ítélet alkalmazandó is az Energia Charta Egyezményre, ez nem jelenti azt, hogy az ítélet összeegyeztethetetlen, visszafizettetendő állami támogatásnak minősülne*

(106) Több harmadik fél azt állítja, hogy ha sem a *Komstroy*-ítélet, sem az *1/20. sz. vélemény* ([84]) nem indokolja vagy erősíti meg az *Achmea*-elv alkalmazását az ECE-ítéletekre, ez akkor sem eredményezi automatikusan azt, hogy azok összeegyeztethetetlen, visszafizettetendő állami támogatásnak minősülnek.

(107) Több harmadik fél különösen azzal érvel, hogy amikor a *Komstroy*-ítélet megállapította, hogy az *Achmea*-elv az Energia Charta Egyezményre is alkalmazandó, ez a véleményük szerint *obiter dictum*, amely nem bír joghatással, a megállapítás pedig olyan elméleti eseten alapult, amely soha nem fog az uniós jog hatálya alá tartozni.

(108) Ezenkívül e harmadik felek azt állítják, hogy a Bíróság az *1/20. sz. véleményében* elutasította a korszerűsített Energia Charta Egyezmény tervezetének az uniós joggal való összeegyeztethetőségét, így nem határozott arról, hogy az ECE szerinti esetleges kompenzáció állami támogatásnak minősülhet-e.

(109) Egyes harmadik felek azzal is érvelnek, hogy még ha az *Achmea*-elv alkalmazandó is, az nem jelenti automatikusan azt, hogy az ítéletet összeegyeztethetetlen állami támogatásnak kell tekinteni, mivel ha az alacsonyabb szintű uniós jog (jelen esetben az Energia Charta Egyezmény) ellentétes az elsődleges uniós joggal (jelen esetben az *Achmea*-elv az állami támogatásokra vonatkozó szabályokkal), az egymásnak ellentmondó rendelkezéseket össze kell egyeztetni ahelyett, hogy abból indulnánk ki, hogy az elsődleges uniós jog automatikusan felülírja az Energia Charta Egyezményen alapuló más uniós jogot.

7.2.3. *Észrevételek, amelyek szerint az ítélet nem jár állampolgárságon alapuló megkülönböztetéssel*

(110) Több harmadik fél állítása szerint mivel az ítélet a régi programok részének tekintendő, az nem vezet megkülönböztetéshez, mert a programban az annak feltételeit teljesítő valamennyi befektető részt vehet. E harmadik felek szerint a Bizottság azon érve, hogy a különböző befektetők közötti (különösen a spanyol befektetőkkel szembeni) megkülönböztetés abban áll, hogy nem minden olyan befektető fér hozzá az ECE szerinti nemzetközi választottbírás-kodáshoz, amely a régi programok kedvezményezettje, azon a téves feltevésen alapul, hogy az Energia Charta Egyezmény a régi programok részét képezi, vagy hogy az ECE önmagában állami támogatási programnak tekinthető. E harmadik felek szerint továbbá nem kizárt, hogy a spanyol beruházók a nemzeti jog rendelkezései vagy bármely más, általuk elfogadott vitarendezési mechanizmus alapján kártérítést követelhetnek.

(111) E harmadik felek állítása szerint továbbá még ha az Energia Charta Egyezményt a régi programok részének tekintjük is, a Bizottságnak az állampolgárságon alapuló megkülönböztetésre vonatkozó érvelését úgy kell értelmezni, hogy az a befektető letelepedési helye alapján történő megkülönböztetésre utal. Véleményük szerint az ilyen típusú megkülönböztetés nem sérti az EU-Szerződések egyetlen rendelkezését sem, az állami támogatás pedig már fogalmilag is megkülönböztetést valósít meg ebben az értelemben, mivel azt a támogatást nyújtó tagállamban letelepedett kedvezményezettek kapják.

(112) Végül e harmadik felek azzal érvelnek, hogy az ítéletet a régi programoktól elkülönülő, *ad hoc* támogatásként vizsgálva sem áll fenn megkülönböztetés, mivel nem lehetséges összehasonlítás másik támogatással.

7.2.4. *Észrevétel, amely szerint a választottbírósági ítéletek nem feltétlenül veszélyeztetik az uniós jog elsőbbségét*

(113) Egyes harmadik felek írásbeli észrevételeikben azt állítják, hogy az állami támogatásokra vonatkozó rendes bejelentési eljárás biztosítja a választottbírósági határozatok uniós jog szerinti jogszerűségét (pontosabban, a harmadik felek szerint megőrzi az uniós jog „önállóságát”, „az uniós jog értelmezésének következetességét és egységességét”, a „magánszemélyek jogait”, a Bíróság felügyeletét és „az uniós jog tényleges érvényesülését”), mivel amennyiben valamely tagállam tiszteletben tartja a bejelentési eljárást, meg lehet őrizni a Bíróság felülvizsgálati jogkörét a választottbírósági ítélet uniós joggal való összeegyeztethetőségét illetően.

([84]) A Bíróság 2022. június 16-i véleménye az EUMSZ 218. cikkének (11) bekezdése alapján (korszerűsített Energia Charta Egyezmény), Avis, 1/20, ECLI:EU:C:2022:485.

(114) Véleményük szerint a Bíróságnak az *Achmea*-ügyben hozott ítéletében úgy kellett volna tekintenie, hogy mivel a tagállamok kötelesek eleget tenni az EUMSZ 108. cikkének (3) bekezdéséből eredő kötelezettségeiknek, a bejelentés az uniós jog hatálya alá, ennélfogva pedig az uniós bíróságok hatáskörébe tartozik.

7.2.5. *Észrevételek, amelyek szerint az intézkedés ösztönző hatással bír*

(115) Több harmadik fél azt állítja, hogy az Antin aktívan irányította az Andasol társaságokat és ezáltal kellő ellenőrzést gyakorolt azok felett, ennélfogva az Antin és az Andasol társaságok egyetlen gazdasági egységet alkotnak, ami a felek véleménye szerint azt jelenti, hogy az Antin megújuló energiaforrásokból előállított villamos energiát termelt. Ezt követően e harmadik felek azzal érvelnek, hogy az ítélettel járó támogatást úgy kell tekinteni, mint amelyet az Andasol társaságok megújuló tevékenységeihez is nyújtottak, és abból adódóan, hogy ezek a társaságok teljesítették az ösztönző hatás kritériumát azzal, hogy a régi programok keretében történt nyilvántartásba vételükkor támogatási kérelmet nyújtottak be, egyúttal az Antin is megfelel az ösztönző hatás kritériumának. Ezek a harmadik felek rámutatnak arra, hogy mivel a régi programok kedvezményezettjei részéről a feltételek a létrehozásuk időpontjában teljesítettnek minősültek, úgy tekintendő, hogy az erőmű teljes élettartama alatt, tehát 2013-ban, illetve az ítélet meghozatalának időpontjától függően 2018-ban is teljesítik a feltételeket.

(116) Egyes harmadik felek azzal is érvelnek, hogy az Andasol társaságok különleges célú gazdasági egységeknek minősülnek, ennélfogva a tagállam támogatás nyújtására való jogosultsága a létrehozásuk velejárója. Ezenkívül az Antin és az Andasol társaságokat egyetlen gazdasági egységnek kell tekinteni, az pedig nem releváns, hogy az Antin 2011-ben vásárolta meg az Andasol társaságokat, majd 2017-ben újra eladta azokat.

(117) Emellett több harmadik fél azt állítja, hogy az ösztönző hatást nem a környezetvédelmi és energetikai állami támogatásokról szóló iránymutatás 3.2.4.2. szakasza alapján kell értékelni, amint azt a Bizottság az eljárás megindításáról szóló határozatban javasolja, mivel az ítélet a régi programok részét képezi, nem pedig egyedileg bejelentendő támogatás, továbbá az Andasol-erőművek kapacitása nem haladja meg a 250 MW-ot, amint azt a környezetvédelmi és energetikai állami támogatásokról szóló iránymutatás 20. pontja előírja.

(118) Egyes harmadik felek azt állítják, hogy a választottbírósági ítéletnek nem feltétlenül hiányzik az ösztönző hatása, mivel azt a beruházás végrehajtását követően hozzák meg, minthogy álláspontja szerint az eredetileg ígért támogatás részeként keltett olyan jogos elvárásokat, amelyek alapján a beruházás üzleti életképességét meghatározták.

7.2.6. *Észrevételek, amelyek szerint a támogatás a környezetvédelmi támogatásokról szóló 2001. és 2008. évi iránymutatás, valamint a környezetvédelmi és energetikai állami támogatásokról szóló iránymutatás alapján összeegyeztethető*

(119) Több harmadik fél állítása szerint amennyiben az ítélet a régi programok részének tekintendő, az – a Bizottság értékelésével ellentétben – a környezetvédelmi támogatásokról szóló 2008. évi iránymutatás alapján értékelhető. E harmadik felek szerint úgy tekinthető, hogy az Antin végzi az Andasol társaságok tevékenységét, nevezetesen a megújulóenergia-termelést, ennélfogva az Andasol társaságokkal „egy és ugyanazon vállalkozást” alkot. Az Andasol társaságok 45 %-ának megszerzése révén azok felett közös irányító ellenőrzést gyakorol a RREEF Infrastructure (G.P.) Limited és a RREEF Pan-European Infrastructure Two Lux S.à r.l. mellett.

(120) Emellett e harmadik felek érvelése szerint erőltetett azt állítani, hogy a befektető csak akkor vesz részt a megújulóenergia-termelésben, ha gazdasági egységet alkot az erőművel vagy irányítja azt, mivel az erőmű üzemeltetője csak a támogatás kedvezményezettje, miközben a befektető vállalja az összes kockázatot és hozza meg az erőmű üzemeltetésével kapcsolatos fontos döntéseket. Így amikor a Bizottság engedélyezi a megújuló erőművet üzemeltető vállalatnak nyújtott támogatást, a támogatást úgy kell tekinteni, mint amely a megújulóenergia-termelést szolgálja, függetlenül attól, hogy a nyereséget az erőmű üzemeltető társaságának vagy közvetlenül a tulajdonosnak fizetik-e ki. E harmadik felek szerint mindenesetre úgy tűnik, hogy a Bizottság határozathozatali gyakorlatában a támogatás számos kedvezményezettje nem rendelkezett szükségszerűen részesedéssel az erőművekben vagy irányító ellenőrzéssel azok felett, és a megújuló energia területén nyújtott támogatás nyújtásának soha nem volt feltétele a projektlétesítményben minimális üzletrészének tulajdonlása. Végül e harmadik felek rámutatnak arra, hogy az, hogy a támogatás egy része műszakilag a földgázból történő villamosenergia-termelésre irányul, nem befolyásolja az összeegyeztethetőség értékelését, mivel a földgáz felhasználása időben korlátozott, hatékonysági megfontolásokhoz kapcsolódik, és azt a Bizottság határozatai számos esetben engedélyezték.

(121) Egyes harmadik felek azt állítják, hogy a régi programok orvosolták azt a piaci hiányosságot, hogy támogatás hiányában a megújuló energiaforrások technológiáira irányuló beruházások elégtelenek lennének. Véleményük szerint ez összhangban volt a környezetvédelmi támogatásokról szóló 2001. évi iránymutatással ([85]). Ezek a felek általánosságban azzal érvelnek, hogy Spanyolország és a Bizottság a régi programokat olyan megfelelő szakpolitikai eszközként ismerte el, amely hatékonyan és eredményesen vonzza a megújuló energiaforrások kapacitását.

(122) E felek konkrétan azt állítják, hogy a régi programok csak a megújuló energia előállítási költsége és a piaci ár közötti különbséget kompenzálták az erőmű élettartama alatt, mivel a régi rendszerek keretében működő megújulóenergia-létesítmények esetében a megcélzott, adózás utáni, átlagosan 7–9,5 %-os megtérülés összeegyeztethető a környezetvédelmi támogatásokról szóló 2001. évi iránymutatással, mivel nem jártak volna túlkompenzációval ([86]). Ezt követően e felek azzal érvelnek, hogy a Spanyolország által a régi programok keretében megcélzott hozamok összhangban vannak azokkal a hozamokkal, amelyeket a Bizottság a megújuló energiaforrásokat támogató más programok esetében rendszeresen engedélyezett a környezetvédelmi támogatásokról szóló 2001. évi iránymutatás alapján.

(123) Ugyanezen felek állítása szerint továbbá a régi programok a környezetvédelmi támogatásokról szóló 2008. évi iránymutatás, valamint a környezetvédelmi és energetikai állami támogatásokról szóló iránymutatás alapján összeegyeztethetők lettek volna. E felek különösen azt állították, hogy a régi programok ösztönző hatással jártak, amely jelentős beruházásokat eredményezett a spanyol megújuló energiaforrásokba, ami szükséges volt ahhoz, hogy Spanyolország el tudja érni a megújuló energiaforrásokra vonatkozó hosszú távú célkitűzéseket.

(124) Egyes harmadik felek érvelése szerint az ítélet alapján nyújtott támogatás a környezetvédelmi támogatásokról szóló 2008. évi iránymutatás értelmében arányos, mivel a Spanyolország által a 2008 és 2013 közötti időszakra vonatkozóan megcélzott megtérülési ráta 7–10 %, ami elmarad a Bizottság által ugyanezen időszak alatt más megújulóenergia-támogatási programok esetében engedélyezett 10–13 %-os megtérülési tartománytól.

(125) Amennyiben az értékelést a környezetvédelmi és energetikai állami támogatásokról szóló iránymutatás alapján végzik, az említett harmadik felek azt állítják, hogy bár a támogatást nem versenyeztetéses ajánlattételi eljárás keretében nyújtották, a környezetvédelmi és energetikai állami támogatásokról szóló iránymutatás 128. pontja szerint a támogatás továbbra is összeegyeztethető, ha nem eredményez túlkompenzációt. Azt is állítják, hogy a 2017. évi bizottsági határozat nem állapított meg maximális megtérülési rátát, ezért véleményük szerint nem zárható ki, hogy a 9 %-os megtérülési ráta a Bizottság által a 2014–2020 közötti időszakban engedélyezett 10–11 %-os megtérülési tartományon belül van, ennélfogva összeegyeztethetővé tenné a támogatást.

(126) Ezenkívül e harmadik felek azt állítják, hogy a támogatás nem torzítja indokolatlanul a versenyt és a kereskedelmet. Az Andasol társaságok termelékenységi szintje nem alacsony, pénzügyileg stabilak, az Antinnak nyújtott támogatás pedig nem eredményez jelentős piaci erőt, a kereskedelmi forgalom megváltozását, a verseny dinamikájának megváltoztatását vagy a befektetési vállalkozás fennmaradását. Ezenkívül e befektetők nem értenek egyet a Bizottság azon álláspontjával, amely szerint az Antin az ítélet alapján további előnyhöz jutott a többi kedvezményezett által szerzetthez képest, mivel az Antinnak nyújtott kompenzáció nem zárja ki, hogy más befektetők is követelhessenek kártérítést a nemzeti jog alapján, amely akár magasabb is lehet, mint az Antin kompenzációja.

7.2.7. *Észrevételek, amelyek szerint az ítélet és a 2013. évi program a környezetvédelmi támogatásokról szóló 2001. és 2008. évi iránymutatás, valamint a környezetvédelmi és energetikai állami támogatásokról szóló iránymutatás alapján összeegyeztethető*

(127) Írásbeli észrevételeikben egyes felek azt állították, hogy az ítélet összeegyeztethető a környezetvédelmi támogatásokról szóló 2001. évi iránymutatással, mivel a Spanyolország által a régi programok keretében nyújtott támogatás helyébe lép, amely véleményük szerint ugyanezen iránymutatás alapján összeegyeztethető. E harmadik felek konkrétan azzal érvelnek, hogy mivel a 2013. évi program keretében nyújtott támogatás jóval alacsonyabb, mint a régi programok keretében nyújtott támogatás, az ítélet a régi programok és a 2013. évi program keretében nyújtott pénzügyi támogatás közötti különbségnek csak egy részét helyettesíti, és a régi programok önmagukban nem nyújtottak túlkompenzációt. E felek szerint ebből az következik, hogy az ítélet nem eredményez túlkompenzációt az Antinnál. Ezen okfejtés alapján a felek azzal érvelnek, hogy az ítélet szerinti támogatás arányos. Ugyanígy e felek szerint az ítélethez hasonló jogalappal rendelkező, mintában szereplő ítéletek nem eredményeznek túlkompenzációt a kedvezményezettek számára, és a környezetvédelmi támogatásokról szóló 2001. évi iránymutatás értelmében arányosak.

([85]) Közösségi iránymutatás a környezetvédelem állami támogatásáról (HL C 37., 2001.2.4., 3. o.).

([86]) Ezen állítás alátámasztására a harmadik fél a spanyol kormányzati intézmények által kidolgozott három elemzést értékeli (nevezetesen a CNE 3/2007. sz. jelentését, az IDAE megújulóenergia-fejlesztési gazdasági keretét [beruházási költségek, megtérülések és ösztönzők a CSP-ágazat számára – a CNE által szervezett konferencia a megújuló energia tényleges fejlesztéséről és fejlődéséről Spanyolországban, Madrid, 2007. december 11.], valamint a CNMC 2018. októberi jelentését, amely a spanyol megújulóenergia-beruházások súlyozott átlagos tőkeköltségét értékeli).

(128) E harmadik felek továbbá azzal érvelnek, hogy az ítélet tényleges előnyt jelent a megújuló energiaforrások szempontjából, mert fontos jelzésértékkel bír a megújuló energiaforrások leendő befektetői számára, mivel az ítéletben előírt kifizetés Spanyolország általi esetleges teljesítése azt mutatná, hogy Spanyolország hajlandó eleget tenni az Energia Charta Egyezmény szerinti nemzetközi kötelezettségeinek, és pozitív hatással lenne a jogbiztonságra és a kiszámíthatóságra. Ezenkívül az, hogy a megítélt összegek a befektetőknek, nem pedig a megújulóenergia-létesítményeknek fizetendők, e harmadik felek véleménye szerint a gazdasági valóságot tükrözi.

7.2.8. *Észrevételek, amelyek szerint az ítélet az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja alapján értékelhető*

(129) Egyes harmadik felek azzal érvelnek, hogy még ha az ítélet összeegyeztethetőségének értékelését az ítélet önálló elbírálásával kellene is elvégezni, a Bizottság a fosszilis tüzelőanyaggal működő erőművek korábbi bezárásáért járó kártérítések esetében közvetlenül az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja alapján értékelte a támogatás összeegyeztethetőségét, mivel a kompenzáció megítélése nem igazodik a vonatkozó támogatási iránymutatáshoz.

7.2.9. *Észrevételek, amelyek szerint a támogatás összeegyeztethetetlen a környezetvédelmi és energetikai állami támogatásokról szóló iránymutatással*

(130) Egy harmadik fél azon a véleményen van, hogy a támogatás odaítélésének releváns időpontja az az időpont, amikor a választottbíróság meghozta az ítéletet, azaz 2018. június 15., ezért az intézkedés belső piaccal való összeegyeztethetőségét a környezetvédelmi és energetikai állami támogatásokról szóló iránymutatás alapján kell értékelni.

(131) Ezenkívül e fél azt állítja, hogy a támogatás nem felel meg a környezetvédelmi és energetikai állami támogatásokról szóló iránymutatás 23. és 31. pontjának, mivel az ítélet végrehajtása nem eredményezné az Unió környezetvédelmi célkitűzéseihez való fokozott hozzájárulást. A támogatás nyújtásának célja az lenne, hogy Spanyolország eleget tegyen az Energia Charta Egyezmény szerinti nemzetközi kötelezettségeinek. E fél véleménye szerint az intézkedés nem felel meg a környezetvédelmi és energetikai állami támogatásokról szóló iránymutatás 49. pontjában meghatározott ösztönző hatásra vonatkozó követelményeknek, mivel az Antin létesítményei továbbra is megújuló energiaforrásokból állítottak elő energiát annak ellenére, hogy a 2007. évi program módosításai miatt csökkent a támogatás összege. Végül e fél azzal érvel, hogy az intézkedés a környezetvédelmi és energetikai állami támogatásokról szóló iránymutatás 69. pontja szerint nem arányos, mivel az ítéletből eredő ellentételezést a DCF-módszer szerint számították ki, és az meghaladja a Spanyolország által a megújulóenergia-termelőknek nyújtott működési támogatási program keretében meghatározott észszerű beruházási megtérülési rátát. Ez az elem a harmadik fél szerint megerősíti a bejelentett intézkedés megkülönböztető jellegét is, miután az nem áll minden befektető rendelkezésére, ennélfogva az Antin belső megtérülési rátája meghaladja a spanyolországi megújulóenergia-ágazatban megfigyelt rendes megtérülési rátát.

7.2.10. *Harmadik felek egyéb észrevételei*

(132) Több harmadik fél azzal érvel, hogy a jelen ügyben a bejelentő hatóság nem kívánja a bejelentett intézkedés engedélyezését, és véleményük szerint Spanyolország visszaélhet a bejelentési eljárással, és sértheti a megfelelő ügyintézés és a lojális együttműködés elvét annak állításával, hogy bizonyos információk nem állnak rendelkezésére. E harmadik felek azt állítják, hogy Spanyolország ily módon megakadályozza, hogy a Bizottság engedélyezze a bejelentett támogatási intézkedést. Ezenkívül több harmadik fél azt állítja, hogy a beruházók jogosan bíznak abban, hogy az Energia Charta Egyezmény választottbírósági kikötése érvényes, és hogy az Energia Charta Egyezmény alapján létrehozott választottbíróságok által hozott ítéletek mind az uniós jog, mind a nemzetközi jog szempontjából kötelezőek, a következő okokból: i. az Unió több mint 25 éve (1994-ben) anélkül csatlakozott az Energia Charta Egyezményhez, hogy fenntartásokat fűzött volna az EU-n belüli választottbírósági kikötéshez, ii. az *Achmea*-elvet 2018 márciusában alakították ki, az uniós jog eszerinti újszerű értelmezése nem rendelkezik visszaható hatállyal, ([87]) iii. az ECE 26. cikkében foglalt választottbírósági kikötés alkalmazása alapján jelentős számú, uniós beruházót és tagállamot érintő választottbírósági ügyre került sor anélkül, hogy a Bizottság az EU-n belüli választottbírósági kikötések tilalmára hivatkozott volna, iv. a jogbiztonság elvére tekintettel, valamint v. az állandó ítélkezési gyakorlattal összhangban, amely szerint a támogatás kedvezményezettje jogos elvárásokat támaszt, ha visszavonhatatlanul részt vett egy olyan projektben, amelyre már jóval azelőtt nyújtottak támogatást, hogy a Bizottság értékelte volna a támogatási intézkedést.

([87]) 2012. december 19-i ítélet, Mitteldeutsche Flughafen AG kontra Bizottság, C-288/11, ECLI:EU:C:2012:821; 2002. október 24-i ítélet, Aéroports de Paris kontra az Európai Közösségek Bizottsága, C-82/01 P, ECLI:EU:C:2002:617.

(133) Több más harmadik fél azt állítja, hogy a Spanyolország és a Bizottság által a jelen eljárásban alkalmazott megközelítés olyan precedenst teremt, amely véleményük szerint káros lesz a jogállamiságra és az Unión belüli befektetési környezetre. Ezen túlmenően e felek azt állítják, hogy a Bizottságnak az eljárás megindításáról szóló határozatban kifejtett álláspontja súrlódásokhoz vezetne a globális intézményekkel (például a Világbankkal), a harmadik országbeli igazságszolgáltatással, valamint egy több mint 50 megújulóenergia-befektetőből álló konzorciummal szemben.

8. AZ ANTIN ÉSZREVÉTELEI

8.1. A támogatás meglétére vonatkozó észrevételek

8.1.1. *Észrevételek, amelyek szerint az ítélet nem jár állami támogatással*

(134) Az Antin az eljárás megindításáról szóló határozat (73)–(77) preambulumbekezdésében foglalt bizottsági megfontolásokra hivatkozik, amelyek szerint az *Asteris*-ügyben hozott ítélet alapján ahhoz, hogy a nemzeti jog alapján nyújtott kártérítés állami támogatásnak minősüljön, kompenzálnia kell a jogellenes vagy összeegyeztethetetlen állami támogatást. Álláspontja szerint, ha a kompenzáció (jelen esetben az ítélet formájában) a nemzeti jog (jelen esetben az ECE, amely annak Spanyolország általi ratifikálásával a nemzeti jog részévé vált) alapján nyújtott olyan intézkedést kompenzál, amely vagy nem minősül állami támogatásnak, vagy meglévő támogatásnak minősül, amely esetben az intézkedés nem ellentétes az állami támogatásokra vonatkozó uniós joggal, ennélfogva az ellentételezése sem minősül támogatásnak. E megfontolások alapján az Antin azzal érvel, hogy az ítélet csak akkor minősülhet állami támogatásnak, ha a régi programok jogellenes vagy összeegyeztethetetlen állami támogatásnak minősülnek. Az Antin továbbá azzal érvel, hogy az ítéletet minden esetben a régi programok részeként kell értékelni, mivel az megerősíti a régi programok keretében történő finanszírozáshoz való, korábban fennálló jogát. Mivel a régi programok nem minősültek állami támogatásnak, az ítélet szintén nem minősül támogatásnak.

(135) Az Antin különösen azt állítja, hogy a régi programok nem jártak állami források nyújtásával, mivel valamely intézkedés állami támogatásnak való minősítését a támogatás nyújtásának időpontjában fennálló ítélkezési gyakorlat alapján kell vizsgálni. A régi programok bevezetésekor alkalmazandó ítélkezési gyakorlat szerint a régi programok támogatási mechanizmusa nem járt állami források nyújtásával. Az Antin azt állítja, hogy a régi programok finanszírozási mechanizmusa, amelyet már 1997-ben, de legkésőbb 2007-ben vezettek be, a végrehajtása során és 2014-ig alkalmazandó ítélkezési gyakorlat értelmében nem érintett állami forrásokat ([88]). Konkrétabban az Antin azzal érvel, hogy a CNMC szerepe a hálózat-hozzáférési díjak beszedésére és a kedvezményezettek közötti elosztására korlátozódott. A CNMC-nek nem volt mérlegelési jogköre arra, hogy a pénzeszközöket a jogszabályban előírtaktól eltérő célokra ossza fel, vagy hogy módosítsa a kifizetések mértékét, így a CNMC nem szerzett tulajdon- vagy rendelkezési jogot az érintett pénzeszközökön. Ezért a pénzeszközök felett nincs állami ellenőrzés. Az Antin szerint a 2014-ben uralkodó ítélkezési gyakorlat ([89]) nem releváns a 2014-ben már nem hatályos régi programok értékelése szempontjából. Végül, még ha a régi programokat az e határozat elfogadásakor érvényes ítélkezési gyakorlat alapján értékelnék is, azok nem tartalmaztak állami forrásokat, mivel finanszírozási mechanizmusuk hasonló a Bíróság által az *EEG*-ügyben értékelt mechanizmushoz ([90]).

(136) Az Antin állítása szerint továbbá még ha az ítéletet a régi programoktól elkülönítve kell is értékelni, az nem jár állami támogatással, mivel meghozatalának egyetlen indoka az Antin által Spanyolország Energia Charta Egyezményt sértő magatartása miatt elszenvedett kár, és az *Asteris*-ítélet fényében nem biztosít előnyt az Antin számára. Az ítélet kompenzációs jellegét az is megerősíti, hogy az Energia Charta Egyezmény 26. cikke szerinti vitarendezési eljárások csak a befektetőkre vonatkoznak, a régi programok kedvezményezettjeire nem. Ami az Antint illeti, az ítélet

([88]) Az Antin szerint ez a *PreussenElektra*-ügyben kialakult ítélkezési gyakorlat (lásd: a Bíróság 2001. március 13-i ítélete, PreussenElektra, C-379/98, ECLI:EU:C:2001:160).

([89]) Az Antin szerint ez az *Elcogás*-ügyben kialakult ítélkezési gyakorlat (lásd: a Bíróság 2014. október 22-i végzése, Elcogás SA kontra Administración del Estado és Iberdrola SA, C-275/13, ECLI:EU:C:2014:2314).

([90]) 2018. március 28-i ítélet, Németország kontra Bizottság, C-405/16, ECLI:EU:C:2019:268.

jogosultjai a befektetők (az Antin), nem pedig a régi programok kedvezményezettjei, az Andasol társaságok. Az Antin további érvelése szerint az, hogy a kártérítést a nemzeti szabályok helyett a nemzetközi szabályok (az ECE) alapján ítélik meg, nem változtat annak kártérítés jellegén, és hogy az ítélet mindenesetre összhangban van a kártérítésre vonatkozó nemzeti szabályokkal.

(137) Végül az Antin szerint ha az egyes Andasol társaságokban fennálló 45 %-os részesedése pusztán pénzügyi befektetésnek minősül, mert az Antin nem irányítja az Andasol társaságokat, akkor az Antin nem vállalkozás, ennélfogva a részére odaítélt támogatás sem tartozik az állami támogatási szabályok hatálya alá.

8.1.2. *Észrevételek, amelyek szerint az ítélet nem tudható be Spanyolországnak*

(138) Az Antin azt állítja, hogy mivel a régi programok nem tartalmaztak állami forrásokat, nem áll fenn állami támogatás, és az államnak való betudhatóság értékelése nem releváns. Ha azonban az ítéletet a régi programoktól elkülönítve kell értékelni, az ítélet betudhatósága nem alapozható Spanyolországnak az ICSID-egyezményhez vagy az Energia Charta Egyezményhez való csatlakozására, mivel véleménye szerint a Bizottság az eljárás megindításáról szóló határozatban nem utalt arra, hogy az alapul szolgáló rendszer az ICSID-egyezmény vagy az Energia Charta Egyezmény. Épp ellenkezőleg, amint az az eljárás megindításáról szóló határozat (10) és (36)–(44) preambulumbekezdéséből levezethető, a Bizottság abból indult ki, hogy az ítélet maga *ad hoc* intézkedés, vagy a régi programokat állítja vissza.

(139) Ezenkívül az Antin azt állítja, hogy Spanyolország nemzetközi jogi kötelezettségeire tekintettel nem dönthet úgy, hogy nem teljesíti az ítéletben előírt kifizetést. Konkrétan azzal érvel, hogy a létező jogi kötelmek teljesítését nem lehet úgy tekinteni, mint amely „határozatot” igényel. Az Antin véleménye szerint az, hogy Spanyolország kifejezetten arra kérte a Bizottságot, hogy a bejelentéskor ne hagyja jóvá az ítéletet, azt bizonyítja, hogy Spanyolország nem rendelkezik döntéshozatali jogkörrel a kifizetése tekintetében.

8.1.3. *Észrevételek, amelyek szerint az ítélet nem alkalmas a verseny torzítására*

(140) Az Antin azt állítja, hogy ha az ítéletet a régi programoktól elkülönítve kell értékelni, az nem alkalmas a verseny torzítására vagy a tagállamok közötti kereskedelem befolyásolására, mivel az Antin 2017 augusztusában értékesítette az Andasol üzemekben eszközölt beruházásait, és azóta nem fektetett be az uniós energiaágazatba, és nem rendelkezik részvényesi pozícióval egyetlen más, ebben az ágazatban működő uniós vállalatban sem.

8.1.4. *Észrevételek, amelyek szerint ha a régi programok állami támogatással jártak is, az meglévő támogatásnak minősül*

(141) Az Antin azt állítja, hogy még ha a régi programok állami támogatással jártak is, azok a tízéves elévülési idő elteltére tekintettel meglévő támogatások, ami véleménye szerint azt jelenti, hogy az ítélet nem kompenzál jogellenes vagy összeegyeztethetetlen állami támogatást.

(142) Így különösen az Antin azzal érvel, hogy az ítélet elválaszthatatlanul kapcsolódik a régi programokhoz, ezért úgy kell tekinteni, hogy a támogatást 1997-ben, az első program létrehozásakor, vagy legkésőbb 1998-ban, a 2818/1998. sz. királyi rendelettel történt első végrehajtásakor nyújtották. Szerinte az elévülési idő 2008-ban lejárt, míg a régi programok 2004. és 2007. évi módosításai nem olyan lényeges módosítások, amelyek érinthetik az összeegyeztethetőség vizsgálatát, és nem indokolják a támogatás minősítésének meglévőről újra módosítását.

(143) Ezenkívül az Antin azt állítja, hogy még ha úgy is tekintjük, hogy a régi programok 2004-ben és 2007-ben bevezetett módosításai hatással lennének a programok összeegyeztethetőségére, a támogatás továbbra is fennállna, mivel az elévülési idő 2014-ben, illetve 2017-ben járt le, tehát még azelőtt, hogy az ítéletet 2019-ben bejelentették volna a Bizottságnak.

(144) Az Antin állítása szerint továbbá mivel az *Asteris*-ügyben kialakult ítélkezési gyakorlat értelmében a kártérítés csak akkor minősül állami támogatásnak, ha jogellenes vagy összeegyeztethetetlen támogatást kompenzál, az Antin részére a régi programok keretében nyújtott támogatások meglévő támogatás voltából adódóan az ítélet nem minősül állami támogatásnak. Másodsorban, még ha az ítélet állami támogatásnak minősülne is, a régi programok (pontosabban az Antinnak a régi programok keretében nyújtott egyedi támogatások) meglévő támogatás voltából adódóan az ítélet is meglévő támogatásnak minősül.

8.1.5. *Arra vonatkozó észrevételek, hogy amennyiben az ítélet támogatással jár, a támogatás jogszerű*

(145) Az Antin azzal érvel, hogy mivel az ítélet nem jár állami támogatással, a felfüggesztési kötelezettség nem alkalmazandó, de még ha úgy is kellene tekinteni, hogy az ítélet állami támogatással jár, a választottbíróság nem volt köteles felfüggeszteni az eljárását.

8.1.6. *Észrevételek, amelyek szerint a támogatást akkor nyújtották, amikor az Antin a régi programok keretében vissza nem térítendő támogatásban részesült*

(146) Az Antin azt állítja, hogy mivel az ítéletet a régi programok alapján megállapított jogok helyreállítása érdekében hozták, a támogatást akkor nyújtották, amikor az Antin a régi programok keretében megkapta a támogatást. Álláspontja szerint nem helyes úgy tekinteni, hogy a támogatást az ítélet kihirdetéséről szóló határozat választottbíróság általi elfogadásával nyújtották ([91]). Ezenkívül az Antin azzal érvel, hogy ha a bírósági eljárásban a meg nem kapott állami támogatás egy részének kifizetése iránti kérelmet az alapul szolgáló támogatás részének, nem pedig külön támogatásnak kell tekinteni, az e részhez való jogot biztosító ítélet sem tekinthető úgy, mint amely külön támogatást nyújt ([92]). Következésképpen nem tekinthető úgy, hogy az ítélet új támogatást nyújt, vagy hogy az ítélet elfogadásának időpontja a támogatás nyújtásának időpontja.

8.2. **A támogatás összeegyeztethetőségére vonatkozó észrevételek**

8.2.1. *Észrevételek, amelyek szerint az ítélet nem minősül összeegyeztethetetlen állami támogatásnak*

(147) Az Antin állítása szerint a Bíróság *Komstroy*-ítéletében annak megállapítása, hogy az Energia Charta Egyezmény szerinti választottbírósági ítéletek érvénytelenek, *obiter dictum*, amelynek nincs jogi hatálya, és a nyilatkozat olyan elméleti eseten alapult, amely soha nem tartozik az uniós jog hatálya alá. Ezenkívül az Antin azt állítja, hogy a Bíróság az *1/20. sz. véleményében* nem határozott arról, hogy a korszerűsített Energia Charta Egyezmény tervezete összeegyeztethető-e az uniós joggal, és hogy az Energia Charta Egyezmény alapján az intézkedésért nyújtott esetleges kompenzáció állami támogatásnak minősülhet-e.

(148) Az Antin azt is állítja, hogy az *Achmea*-elvnek a jelen ügyben történő alkalmazása nem vezethet automatikusan az ítélet belső piaccal való összeegyeztethetetlenségéhez. Véleménye szerint ez azért van így, mert ha az alacsonyabb szintű uniós jog (jelen esetben az ECE) ellentétes az elsődleges uniós joggal (jelen esetben az állami támogatásokra vonatkozó szabályokkal kombinált *Achmea*-elvvel), az ellentétes rendelkezéseket össze kell egyeztetni ahelyett, hogy abból indulnánk ki, hogy az elsődleges uniós jog automatikusan felülírja az Energia Charta Egyezményen alapuló más uniós jogot.

(149) Ezenkívül az Antin azt állítja, hogy az ítélkezési gyakorlat bármely olyan értelmezése, amely arra utal, hogy az ECE választottbírósági kikötése sérti az elsődleges uniós jog rendelkezéseit, ellentétes lenne a jogbiztonság elvével és a beruházók jogos elvárásaival a jelen ügyben, mivel a Bizottság anékül az ECE részes fele 1994 óta, hogy a választottbírósági kikötéssel kapcsolatban fenntartásokat tenne. Az Antin azzal érvel, hogy amikor az Energia Charta Egyezményről annak 1994. évi aláírását megelőzően tárgyaltak, az Unió először egy olyan záradék beillesztését kérte, amely kimondja, hogy az ECE választottbírósági kikötése nem alkalmazandó az EU-n belüli jogvitákra,

([91]) Az Antin a Törvényszék 2019. júniusi 18-i ítéletére hivatkozik (European Food és társai kontra Bizottság, T-624/15, T-694/15 és T-704/15, ECLI:EU:T:2019:423), amelynek kapcsán úgy ítéli meg, hogy a Micula-ítélethez kapcsolódó támogatást az alapul szolgáló program hatályon kívül helyezésének napján nyújtották, miután a hatályon kívül helyezéssel keletkezett jogalap a Micula-ítéletre.

([92]) Az Antin a következőre hivatkozik: a Bíróság (Nagytanács) 2023. január 12-i ítélete, SIA 'DOBELES HES' és Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija, C-702/20 és C-17/21 egyesített ügyek, ECLI:EU:C:2023:1.

azonban ezt a kérelmet az Unió az 1994. évi es aláíráskor elvetette. A Bizottság ezt követően az Energia Charta Egyezmény felülvizsgálatáról folytatott tárgyalások során azzal érvelt, hogy egy ilyen záradékot bele kell foglalni a felülvizsgált Energia Charta Egyezménybe. Az Antin véleménye szerint ez a megközelítés azt bizonyítja, hogy az *Achmea*-ítéletben megállapított elv újszerű értelmezést tükröz, amely visszamenőleges hatállyal nem alkalmazható. Az Antin azt is állítja, hogy a választottbírósági eljárás érvényességébe vetett jogos bizalom azon esetek számán alapul, amelyekben az ECE 26. cikke alapján valamely tagállammal szemben anélkül született ítélet az uniós beruházók javára, hogy azt a Bizottság – állami támogatási vagy kötelezettségszegési eljárás megindításával – kifogásolta vagy vitatta volna. E tekintetben az Antin rámutat azokra a súlyos gazdasági következményekre is, amelyeket a beruházók a választottbírósági kikötés érvénytelensége esetén szenvednének el, tekintettel a jóhiszeműen végrehajtott beruházások nagy számára.

(150) Ezenkívül az Antin azzal érvel, hogy jogos elvárásai azon alapulnak, hogy a Bizottság nem indított hivatalos vizsgálatot a régi programokkal kapcsolatban azt megelőzően, hogy Spanyolország 2019-ben bejelentette volna az ítéletet, annak ellenére, hogy tudomása volt a programokról ([93]). Ezenkívül Antin már 2011-től, a régi programok 2013. évi hatályon kívül helyezése és az ítélet 2018. júniusi kihirdetése előtt visszavonhatatlanul részt vett a megújuló energiaforrásokkal kapcsolatos infrastrukturális projektekben, következésképpen jogos elvárása volt az Energia Charta Egyezmény választottbírósági kikötésére való hivatkozás jogát illetően ([94]).

8.2.2. *Észrevételek, amelyek szerint az ítélet nem jár állampolgárságon alapuló megkülönböztetéssel*

(151) Az Antin állítása szerint az ítélet a régi programok részének tekintendő, így az nem vezet megkülönböztetéshez, mert a programban a vonatkozó feltételeket teljesítő valamennyi befektető részt vehet. Az Antin szerint a Bizottság azon érve, hogy a különböző befektetők közötti (különösen a spanyol befektetőkkel szembeni) megkülönböztetés abban áll, hogy nem minden olyan befektető fér hozzá az ECE szerinti nemzetközi választottbíráskodáshoz, amely a régi programok kedvezményezettje, azon a téves feltevésen alapul, hogy az Energia Charta Egyezmény a régi programok részét képezi, vagy hogy az ECE önmagában támogatásnyújtás alapja lehet. Az Antin szerint továbbá nem kizárt, hogy a spanyol beruházók a nemzeti jog rendelkezései vagy bármely más, általuk elfogadott vitarendezési mechanizmus alapján kártérítést követelhetnek.

(152) Az Antin állítása szerint továbbá még ha az Energia Charta Egyezményt a régi programok részének tekintjük is, a Bizottságnak az állampolgárságon alapuló megkülönböztetésre vonatkozó érvelése inkább a befektető letelepedési helye alapján történő megkülönböztetésre utal. Az ilyen típusú megkülönböztetés nem sérti a Szerződések egyetlen rendelkezését sem. Az állami támogatás fogalmilag megkülönböztető, mivel a támogatást nyújtó tagállamban letelepedett vállalkozásoknak nyújtják.

(153) Végül az Antin azzal érvel, hogy az ítéletet a régi programoktól elkülönülő, *ad hoc* támogatásként vizsgálva sem áll fenn megkülönböztetés, mivel nem lehetséges összehasonlítás másik támogatással.

8.2.3. *Észrevételek, amelyek szerint a régi programok a környezetvédelmi támogatásokról szóló 2001. és 2008. évi iránymutatás, valamint a környezetvédelmi és energetikai állami támogatásokról szóló iránymutatás alapján összeegyeztethetők*

(154) Az Antin véleménye szerint, ha úgy ítélik meg, hogy az ítélet állami támogatással jár, annak összeegyeztethetőségét nem az ítélet meghozatalakor hatályban lévő iránymutatás alapján helyénvaló értékelni. Éppen ellenkezőleg: a Bizottságnak a régi programok részeként kell értékelnie az ítéletet, és azokat az iránymutatásokat kell alkalmaznia, amelyek a régi programok keretében az Antinnak nyújtott támogatás időpontjában hatályban voltak.

([93]) Az Antin „A megújuló energiaforrásokból előállított villamos energia támogatása” című, 2005. december 7-i COM(2005) 627 bizottsági közlemény 10., 22. és 28. oldalára, az SA.36559 (C3/2007) számú, 2014. február 4-i C(2013) 7743 final bizottsági határozatra (HL L 205., 2014.7.12.) és a 2017. évi bizottsági határozat (107) preambulumbekezdésére hivatkozik.

([94]) Az Antin a következő ítéletekre hivatkozik: a Törvényszék 2018. november 15-i ítélete, World Duty Free Group, SA (korábban Autogrill España, SA) kontra Bizottság, T-219/10 RENV, ECLI:EU:T:2018:784; a Törvényszék 2018. november 15-i ítélete, Deutsche Telekom AG kontra Bizottság, T-207/10, ECLI:EU:T:2018:786; a Törvényszék 2018. november 15-i ítélete, Banco Santander, SA kontra Bizottság, T-227/10, ECLI:EU:T:2018:785; a Törvényszék 2018. november 15-i ítélete, Axa Mediterranean Holding, SA kontra Bizottság, T-405/11, ECLI:EU:T:2018:780; a Törvényszék 2018. november 15-i ítélete, Banco Santander, SA és Santusa Holding, SL kontra Bizottság, T-399/11 RENV, ECLI:EU:T:2018:787.

(155) Az Antin azt állítja, hogy az ítélet megkönnyíti a megújulóenergia-termelés gazdasági tevékenységét, és nem csupán annak az eredménye, hogy Spanyolország eleget tesz az ICSID-egyezmény szerinti kötelezettségeinek. Véleménye szerint ha az ítéletet úgy tekintik, mint amely megerősíti a régi programok keretében nyújtott támogatásra vonatkozó, már meglévő jogot, a támogatást megújuló energiával kapcsolatos beruházásokra nyújtják. Emellett, még ha az ítéletet önálló alapon vizsgálják is, Spanyolország ICSID-egyezmény szerinti kompenzációs kötelezettsége az Antin megújulóenergia-termeléséből ered, és csakis abból eredhet. Ezért a kártérítési összeg összeegyeztethetőségének értékelése szempontjából az egyetlen releváns mögöttes tevékenység a megújuló energia termelése.

(156) Az Antin szerint úgy tekinthető, hogy az ő végzi az Andasol társaságok tevékenységét, nevezetesen a megújulóenergia-termelést, ennélfogva az Andasol társaságokkal „egy és ugyanazon vállalkozást” alkot. Az Andasol társaságok 45 %-ának megszerzése révén közös irányító ellenőrzést gyakorol a RREEF Infrastructure (G.P.) Limited és a RREEF Pan-European Infrastructure Two Lux S.à r.l. mellett. Emellett az Antin véleménye szerint erőltetett azt állítani, hogy a befektető csak akkor vesz részt a megújulóenergia-termelésben, ha gazdasági egységet alkot az erőművel vagy irányítja azt, mivel az erőmű üzemeltetője csak a támogatás kedvezményezettje, miközben a befektető vállalja az összes kockázatot és hozza meg az erőmű üzemeltetésével kapcsolatos fontos döntéseket. Így amikor a Bizottság engedélyezi a megújuló erőművet üzemeltető vállalatnak nyújtott támogatást, a támogatást úgy kell tekinteni, mint amely a megújulóenergia-termelést szolgálja, függetlenül attól, hogy a nyereséget az erőmű üzemeltető társaságának vagy közvetlenül a tulajdonosnak fizetik-e ki. Az Antin szerint mindenesetre úgy tűnik, hogy a Bizottság határozathozatali gyakorlatában a támogatás számos kedvezményezettje nem rendelkezett szükségszerűen részesedéssel az erőművekben vagy irányító ellenőrzéssel azok felett, és a megújuló energia területén nyújtott támogatás nyújtásának soha nem volt feltétele a projektlétesítményben minimális üzletrészének tulajdonlása. Végül az Antin azzal érvel, hogy abban az esetben, ha az Antin és az Andasol társaságok egyetlen gazdasági egységet alkotnak, nem releváns az, hogy az Antin, miután 2011-ben megvásárolta az Andasol társaságokat, 2017-ben újra eladta azokat. Minden kompenzációt az Antinnak kell nyújtani, mivel az Andasol társaságok piaci értékét azzal a feltételezéssel fizette meg, hogy a teljes támogatási összeget megkapja.

(157) E tekintetben az Antin rámutat, hogy az, hogy bizonyos támogatások műszakilag a földgázból történő villamosenergia-termelésre irányulnak, nem befolyásolja az összeegyeztethetőség értékelését, mivel a földgáz felhasználása időben korlátozott, és hatékonysági megfontolásokhoz kapcsolódik. Ezenkívül a régi programok és a 2013. évi program keretében nyújtott támogatások szinte valamennyi kedvezményezettje bizonyos mértékig gázt használ rövid időszakokban, és a Bizottság sok esetben gáztüzelésű erőműveknek nyújtott támogatást is engedélyezett.

(158) Az ösztönző hatás tekintetében az Antin azt állítja, hogy mindaddig, amíg megfelel a régi programokban meghatározott követelményeknek, úgy kell tekinteni, hogy az ítélet ösztönző hatással is bír.

(159) Az Antin azt állítja, hogy a régi programok összeegyeztethetők a környezetvédelmi támogatásokról szóló 2001. évi iránymutatás értelmében, mivel a Spanyolország által a régi programok keretében megcélzott hozamok összhangban vannak azokkal a hozamokkal, amelyeket a Bizottság 2001 és 2009 között a megújuló energiaforrásokat támogató más programok esetében rendszeresen engedélyezett a környezetvédelmi támogatásokról szóló 2001. évi iránymutatás alapján. Ezt az értékelést nem befolyásolják a program 2004-ben és 2007-ben bevezetett módosításai.

(160) Az Antin szerint a régi programok a környezetvédelmi támogatásokról szóló 2008. évi iránymutatás értelmében arányosak, mivel a Spanyolország által a 2008 és 2013 közötti időszakra vonatkozóan megcélzott megtérülési ráta 7–10 %, ami elmarad a Bizottság által ugyanezen időszak alatt más megújulóenergia-támogatási programok esetében engedélyezett 10–13 %-os megtérülési tartománytól.

(161) Abban az esetben, ha az értékelést a környezetvédelmi és energetikai állami támogatásokról szóló iránymutatás alapján végzik, az Antin azzal érvel, hogy az ösztönző hatást nem a környezetvédelmi és energetikai állami támogatásokról szóló iránymutatás 3.2.4.2. szakasza alapján kell értékelni, mivel az ítélet a régi programok részét képezi, és nem egyedileg bejelentendő támogatás, továbbá az Andasol-erőművek kapacitása nem haladja meg a 250 MW-ot, amint azt a környezetvédelmi és energetikai állami támogatásokról szóló iránymutatás 20. pontja előírja. Ezenkívül az arányosságot illetően az Antin érvelése szerint az, hogy a támogatást választottbírósági ítélet, nem pedig versenyeztetéses ajánlattételi eljárás útján nyújtják, nem teszi a támogatást összeegyeztethetetlenné. Az Antin azt állítja, hogy a megítélt összeget azon ellentételezés alapján számították ki, amelyet az Antinnak a régi programok alapján kellett volna kapnia (vagyis amelyet akkor kapott volna, ha a régi programok hatályban maradtak volna). Ez tehát a piaci árból és a szóban forgó évek számával megszorzott prémiumból áll, és az, hogy a prémiumok egy összegben halmozódtak, nem változtat annak kompenzáció jellegén. Az Antin azzal érvel, hogy bár a támogatást nem versenyeztetéses ajánlattételi eljárás keretében nyújtják, a környezetvédelmi és energetikai állami támogatásokról szóló iránymutatás 128. pontja szerint a támogatás továbbra is összeegyeztethető, ha nem eredményez túlkompenzációt, és hogy a 2017. évi bizottsági határozat nem állapított meg maximális megtérülési rátát, nem zárható ki, hogy a Bizottság 9 %-os megtérülési rátát engedélyezne, tekintettel a 2014 és 2020 közötti időszakra vonatkozó határozathozatali gyakorlatára.

(162) Ezenkívül az Antin azt állítja, hogy a támogatás nem torzítja indokolatlanul a versenyt és a kereskedelmet, mivel nem eredményez jelentős piaci erőt, a kereskedelmi forgalom megváltozását, a verseny dinamikájának megváltoztatását vagy a befektetési vállalkozás fennmaradását. Az Antin különösen azt állítja, hogy sem a saját, sem az Andasol társaságok termelékenységi szintje nem alacsony, ugyanakkor pénzügyileg stabilak. Ezenkívül az ítélethez kapcsolódó támogatás nem eredményez észszerűtlen megtérülési rátákat, mivel azok az engedélyezett rátákon belül maradnak, és indokolatlanul hosszú ideig sem tart (csak a teljes élettartamig), és nem jár együtt a kereszttámogatás vagy a technológiasemlegesség kockázatával. Végezetül az ítélethez kapcsolódó támogatás nem biztosít nagyobb piaci részesedést az Antin vagy az Andasol társaságok számára.

(163) Végül az Antin szerint még ha az ítélet összeegyeztethetőségének értékelését az ítélet önálló elbírálásával kellene is elvégezni, a Bizottság a fosszilis tüzelőanyaggal működő erőművek korábbi bezárásáért járó kártérítések esetében közvetlenül az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdése alapján értékelte a támogatás összeegyeztethetőségét, mivel a kompenzáció megítélése nem igazodik a vonatkozó támogatási iránymutatáshoz.

8.3. **Egyéb észrevételek**

(164) Az Antin azt állítja, hogy Spanyolország nem jelentette be az ítéletet annak engedélyezése céljából, ennélfogva visszaélhet a bejelentési eljárással, és sértheti a megfelelő ügyintézés és a lojális együttműködés elvét azáltal, hogy nem adja meg a szükséges információkat, és megakadályozza, hogy a bejelentett támogatási intézkedést a Bizottság engedélyezze.

9. **SPANYOLORSZÁG ÉSZREVÉTELEI HARMADIK FELEK ÉSZREVÉTELEIHEZ**

(165) A spanyol hatóságok 2023. január 3-án, 2023. november 27-én és 2024. január 29-én küldték meg válaszukat a harmadik felek által benyújtott észrevételekre.

9.1. **A támogatás meglétére vonatkozó észrevételekkel kapcsolatos észrevételek**

(166) A harmadik felek azon érveire válaszul, amelyek szerint az ítélet nem tartalmaz állami támogatást, Spanyolország megismétli a Bizottság által a 2017. évi bizottsági határozatban kifejtett érvelést, amelyben a Bizottság emlékeztetett arra (a (165) preambulumbekezdésben), hogy a választottbíróság által egy befektetőnek azon az alapon nyújtott kompenzáció, hogy Spanyolország a bejelentett program (a 2013. évi program) révén módosította a prémium alapú támogatási programot (a 2007. évi programot), önmagában állami támogatásnak minősül.

(167) Spanyolország továbbá megismételte, hogy az ítélkezési gyakorlat szerint a támogatást a választottbírósági ítélet meghozatalának időpontjában nyújtják, mivel a választottbírósági eljárás felperesei által az állami támogatási program hatályon kívül helyezése miatt állítólagosan elszenvedett kár megtérítéséhez való jogot csak a választottbírósági ítélet biztosította ([95]).

([95]) Spanyolország a következőre hivatkozik: 2022. január 25-i ítélet, European Food és társai kontra Bizottság, C-638/19 P, ECLI:EU:C:2022:50.

9.2. **A támogatás összeegyeztethetőségére vonatkozó észrevételekkel kapcsolatos észrevételek**

(168) A harmadik fél által a *Komstroy*-ítélet relevanciájával kapcsolatban tett észrevételekre válaszul Spanyolország megjegyezte, hogy a Bíróság által megerősített módon az Energia Charta Egyezmény alapján választottbíróság által hozott EU-n belüli ítélet alapján nyújtott támogatás nem egyeztethető össze az uniós joggal, mivel az ilyen választottbíróság az EUSZ 19. cikkének (1) bekezdésével, valamint az EUMSZ 267. és 344. cikkével ellentétesen nem része az uniós igazságszolgáltatási rendszernek ([96]).

9.3. **A támogatás meglétére vonatkozó észrevételekkel kapcsolatos észrevételek**

(169) A harmadik fél azon érveire válaszul, amelyek szerint az ítéletben szereplő kompenzáció alapjául szolgáló ösztönzők megszüntetése vagy csökkentése nem minősül állami támogatásnak, legfeljebb meglévő támogatásnak, a spanyol hatóságok emlékeztettek arra, hogy a jelen ügyhöz nagymértékben hasonló *Micula*-ítéletben a Bíróság elutasította azt az álláspontot, amely szerint a szóban forgó program hatályon kívül helyezése által kiváltott, Unión belüli kétoldalú beruházási megállapodás alapján hozott választottbírósági ítéletben szereplő kompenzációnak megfelelő támogatás úgy tekinthető, mint amelyet a szóban forgó program hatályon kívül helyezésekor nyújtottak. Ezzel szemben a Bíróság egyértelművé tette, hogy a kedvezményezett az ítélet meghozatalának időpontjában válik jogosulttá az ítélet alapján nyújtott támogatásra ([97]).

(170) A spanyol hatóságok megemlítették továbbá, hogy a Bíróság úgy ítélte meg, hogy az ítélet, amennyiben összeegyeztethetetlen az uniós joggal, és különösen az EUMSZ 267. és 344. cikkével, nem bír joghatással, illetve nem hajtható végre ([98]). Spanyolország továbbá azzal érvel, hogy a jelen ügyben ugyanez az elv alkalmazandó, és a támogatás nem nyújtható az EUMSZ 267. és 344. cikkével ellentétes módon.

(171) A harmadik felek által az *Asteris*-ügyben hozott ítélet relevanciájával kapcsolatban megfogalmazott állításokra válaszolva a spanyol hatóságok azzal érvelnek, hogy a közös agrárpolitika keretében ki nem fizetett, az uniós bíróságok által jogellenesnek ítélt támogatások ellentételezése nem hasonlítható az Energia Charta Egyezmény szerinti, Unión belüli beruházásokkal kapcsolatos választottbírósági ítélethez. E tekintetben a spanyol hatóságok rámutattak a *Micula*-ügyre, amelyben a Bíróság tisztázta, hogy az EU-n belüli beruházásokkal kapcsolatos választottbírósági eljárás a tagállamok nemzeti igazságszolgáltatási rendszerén kívüli vitarendezési rendszernek minősül, mielőtt egy ilyen ítéletet állami támogatásnak minősített volna.

(172) Ezenkívül a harmadik felek azon állításaira válaszul, amelyek szerint a 2007. évi program korábbi meglévő támogatásokkal együtt jött létre, a spanyol hatóságok azzal érvelnek, hogy a 2017. évi bizottsági határozat a kedvezményezettek által a 2007. évi program és a 2013. évi program keretében kapott teljes kompenzációt elemezte.

(173) Ezenkívül a spanyol hatóságok a harmadik felek azon észrevételeire válaszolva, amelyek megkérdőjelezték az ítélet Spanyolországnak való betudhatóságát, támogatják a Bizottságnak az eljárás megindításáról szóló határozatban kifejtett érvelését.

(174) A harmadik felek által az intézkedés belső piacra gyakorolt hatásával kapcsolatban felhozott érvekre válaszul a spanyol hatóságok kifejtik, hogy a Bíróság a *Micula*-ügyben ([99]) megállapította, hogy az uniós igazságszolgáltatási rendszeren kívüli mechanizmus által hozott, Unión belüli választottbírósági ítéletek a belső piaccal összeegyeztethetetlen támogatásnak minősülnek, ami irrelevánssá teszi a piacra gyakorolt hatásukat. Mindenesetre a spanyol hatóságok azzal érvelnek, hogy a 2017. évi bizottsági határozat azt mutatta, hogy mind a 2007. évi, mind a 2013. évi program torzíthatja a versenyt a belső piacon.

([96]) Spanyolország a *Komstroy*- és *Achmea*-ítéletekre hivatkozik.
([97]) Spanyolország a következőre hivatkozik: 2022. január 25-i ítélet, European Food és társai kontra Bizottság, C-638/19 P, ECLI:EU:C:2022:50, 125. pont.
([98]) A Bíróság 2022. szeptember 21-i végzése, Romatsa és társai, C-333/19, ECLI:EU:C:2022:749, 42–44. pont.
([99]) Spanyolország a következőre hivatkozik: 2022. január 25-i ítélet, European Food és társai kontra Bizottság, C-638/19 P, ECLI:EU:C:2022:50.

(175) Az odaítélt támogatással kapcsolatos harmadik felek érveire válaszolva a spanyol hatóságok az azt megerősítő ítélkezési gyakorlatra ([100]) hivatkoznak, hogy a támogatásnyújtás időpontjának meghatározása szempontjából a döntő tényező a támogatás kedvezményezettjei általi megszerzése és a támogatás nyújtására vonatkozó megfelelő állami kötelezettségvállalás.

(176) A harmadik felek által a *Dobeles Hes*-ügyben hozott ítélet ([101]) relevanciájával kapcsolatban tett észrevételekre válaszolva a spanyol hatóságok azzal érvelnek, hogy az ezzel kapcsolatos ítélkezési gyakorlat egy előzetes szabályozás keretében, a nemzeti közigazgatási bíróságok előtt állami támogatásokkal kapcsolatos jogvita eredményeként jött létre. Spanyolország szerint a nemzeti bíróságok által benyújtott kártérítési igényekre vonatkozó ilyen határozatok nem relevánsak a jelen eljárás szempontjából, és különbséget kell tenni a valamely nemzeti jogszabály által elismert ár megfizetésére való kötelezés és a beruházási választottbírósági ítélet között, amely valamely módosított vagy hatályon kívül helyezett nemzeti szabály alkalmazása miatt elismeri az összegeket. Ezért a spanyol hatóságok álláspontja szerint a tagállamok nemzeti bíróságaira vonatkozó, harmadik felek által benyújtott keresetek nem alkalmazhatók a beruházási választottbírósági ítéletekkel összefüggésben.

9.4. A támogatás összeegyeztethetőségére vonatkozó észrevételekkel kapcsolatos észrevételek

(177) A harmadik felek által a *Komstroy*-ítélet és az *1/20. sz. vélemény* relevanciájával kapcsolatban tett észrevételekre válaszul a spanyol hatóságok kifejtik, hogy az ítélkezési gyakorlat az ECE, és különösen annak 26. cikke tekintetében olyan irányadó értelmezéseket ad, amelyek egyértelművé teszik, hogy a választottbírósági eljárás vitarendezési mechanizmusa nem alkalmazható az EU-n belüli jogvitákra, mivel sérti az EUMSZ 267. és 344. cikkét. A spanyol hatóságok hangsúlyozzák, hogy a Bíróság úgy ítélte meg, hogy ez az elv az Energia Charta Egyezményre is alkalmazandó.

(178) Egy harmadik fél azon állítására válaszul, hogy az ítélet és a 2013. évi program a Bizottság alkalmazandó iránymutatásaival összhangban összeegyeztethető támogatásnak minősül, a spanyol hatóságok azzal érvelnek, hogy az Energia Charta Egyezményen alapuló, Unión belüli választottbírósági ítéletek nyilvánvalóan összeegyeztethetetlenek az uniós joggal. A spanyol hatóságok továbbá kifejtik, hogy a választottbírósági ítéletek meghozatalának időpontjára vonatkozó ítélkezési gyakorlat ([102]) következtében a jelen ügyben az ítéletnek az ezen időpontot megelőző iránymutatásokkal (nevezetesen a környezetvédelmi támogatásokról szóló 2001. és 2008. évi iránymutatással) való esetleges összeegyeztethetőségére vonatkozó állítások hibásak.

(179) Emellett a spanyol hatóságok a harmadik fél azon állításaira válaszolva, hogy az ítélet arányos a környezetvédelmi és energetikai állami támogatásokról szóló iránymutatással, azzal érvelnek, hogy a benyújtott elemzés hibás és nem hiteles. A spanyol hatóságok továbbá azzal érvelnek, hogy az ítéletnek – az említett harmadik fél álláspontjával ellentétben – nincs ösztönző hatása, és nem eredményez előnyöket a megújuló energiaforrások számára, miközben az ítélet a belső piacon is torzíthatja a versenyt, ami ellentétes a környezetvédelmi és energetikai állami támogatásokról szóló iránymutatással.

9.5. Észrevételek harmadik felek egyéb észrevételeivel kapcsolatban

(180) A harmadik felek jogos elvárásaikra vonatkozó észrevételeikre válaszolva a spanyol hatóságok azzal érvelnek, hogy a Bizottság értékelése ebben az esetben nem változtatható meg a befektetők elvárásaira való hivatkozással. Spanyolország továbbá azt állítja, hogy az ítélkezési gyakorlat szerint az uniós jog olyan alapelvei, mint a jogbiztonság és a jogos elvárások, nem akadályozhatják meg, hogy a tagállamok intézkedéseket fogadjanak el a korábban nyújtott ösztönzők csökkentésére vagy megszüntetésére ([103]).

([100]) 2022. január 25-i ítélet, European Food és társai kontra Bizottság, C-638/19 P, ECLI:EU:C:2022:50, 123–125. pont.

([101]) A Bíróság (Nagytanács) 2023. január 12-i ítélete, SIA 'DOBELES HES' és Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija, C-702/20 és C-17/21 egyesített ügyek, ECLI:EU:C:2023:1.

([102]) 2022. január 25-i ítélet, European Food és társai kontra Bizottság, C-638/19 P, ECLI:EU:C:2022:50, 118., 123–126. és 152. pont.

([103]) A Bíróság 2021. április 15-i ítélete, Federazione nazionale delle imprese elettrotecniche ed elettroniche (Anie) és társai (C-798/18), Athesia Energy Srl és társai kontra Ministero dello Sviluppo economico, Gestore dei servizi energetici (GSE) SpA (C-799/18), C-798/18 és C-799/18 egyesített ügyek, ECLI:EU:C:2021:280; a Bíróság 2019. július 11-i ítélete, Agrenergy és Fusignano Due, C-180/18, C-286/18 és C-287/18, ECLI:EU:C:2019:605; a Bíróság 2009. szeptember 10-i ítélete, Plantanol GmbH & Co. KG kontra Hauptzollamt Darmstadt, C-201/08, ECLI:EU:C:2009:539.

(181) Ezenkívül a harmadik felek által a bejelentési eljárás során elkövetett visszaéléssel kapcsolatban tett észrevételekre válaszul a spanyol hatóságok azzal érvelnek, hogy eleget tettek az EUMSZ 108. cikkének (3) bekezdése szerinti bejelentési kötelezettségüknek, amely szerint biztosítani kell a Bizottságnak az állami támogatások ellenőrzésére vonatkozó kizárólagos hatáskörét, valamint a Bizottság iránymutatását arra vonatkozóan, hogy a 2017. évi bizottsági határozatban foglalt, állami támogatás engedélyezése hiányában felfüggesszék a választottbírósági ítéletekben előírt kifizetés teljesítését.

(182) Egy harmadik fél azon állításaira válaszolva, amelyek szerint a 2007. évi program összeegyeztethető támogatás volt a Bizottság alkalmazandó iránymutatásaival összhangban, a spanyol hatóságok azzal érvelnek, hogy ez az értékelés nem releváns a jelen eljárás szempontjából, amely az ítélet összeegyeztethetőségét értékeli.

10. AZ INTÉZKEDÉS ÉRTÉKELÉSE

10.1. A támogatás megléte

(183) Az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése szerint „a belső piaccal összeegyeztethetetlen a tagállamok által vagy állami forrásból bármilyen formában nyújtott olyan támogatás, amely bizonyos vállalkozásoknak vagy bizonyos áruk termelésének előnyben részesítése által torzítja a versenyt, vagy azzal fenyeget, amennyiben ez érinti a tagállamok közötti kereskedelmet”.

(184) Valamely intézkedés akkor minősül az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében vett állami támogatásnak, ha teljesít négy halmozott feltételt. Először is az intézkedésnek az államnak betudhatónak kell lennie, és azt állami forrásokból kell finanszírozni. Másodszor: az intézkedés előnyt nyújt a kedvezményezettnek. Harmadszor: az intézkedésnek előnyben kell részesítenie bizonyos vállalkozásokat vagy gazdasági tevékenységeket (azaz az előnynek szelektívnek kell lennie). Negyedszer: az intézkedésnek alkalmasnak kell lennie arra, hogy hátrányosan befolyásolja a tagállamok közötti kereskedelmet és torzíthatja a versenyt a belső piacon, vagy azzal fenyegethet.

(185) Az eljárás megindításáról szóló határozatban ((71)–(88) preambulumbekezdés) a Bizottság előzetesen arra a következtetésre jutott, hogy az ítélet az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében állami támogatásnak minősül. A 10.1. szakasz fennmaradó részében kifejtett okok miatt a Bizottság arra a következtetésre jut, hogy az ítélet, és mindenesetre az ítélet végrehajtása, kifizetése vagy végrehajtása (a továbbiakban: a végrehajtás) az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében állami támogatásnak minősül.

10.1.1. *Az államnak való betudhatóság és állami források*

Az államnak való betudhatóság

(186) Az uniós bíróságok ítélkezési gyakorlata szerint ahhoz, hogy a szelektív előny az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett támogatásnak minősüljön, annak többek között az államnak betudhatónak kell lennie ([104]). Azt is meg kell állapítani, hogy a hatóság által nyújtott előny fogalmilag az államnak tudható be ([105]).

(187) A (65) preambulumbekezdésben kifejtett módon Spanyolország 1994. december 17-én írta alá az Energia Charta Egyezményt, 1997. december 11-én ratifikálta, és az Spanyolország tekintetében 1998. április 16-án lépett hatályba. Amint azt Spanyolország is kifejtette, a spanyol alkotmány 96. cikkének (1) bekezdésével összhangban az érvényesen megkötött nemzetközi szerződések a spanyolországi hivatalos közzétételt követően a belső jogrend részévé válnak.

([104]) 2006. április 5-i ítélet, Deutsche Bahn AG kontra Bizottság, T-351/02, ECLI:EU:T:2006:104, 101. pont.
([105]) 2021. december 15-i ítélet, Oltchim kontra Bizottság, T-565/19, ECLI:EU:T:2021:904, 160. pont. A Törvényszék 2024. október 2-i ítélete, European Food SA és társai kontra Európai Bizottság, T-624/15 RENV és T-694/15 RENV, ECLI:EU:T:2024:659, 206. pont.

Az Energia Charta Egyezmény Spanyolország általi ratifikálását 1998. március 17-én tették közzé a spanyol hivatalos közlönyben („*Az 1994. december 17-én Lisszabonban aláírt Energia Charta Egyezmény, valamint az energiahatékonyságról és a kapcsolódó környezeti vonatkozásokról szóló Energia Charta Jegyzőkönyv megerősítő okirata*”, lásd még a (65) preambulumbekezdést). Spanyolország 1994. március 21-én írta alá az ICSID-egyezményt, és 1994. szeptember 17-én ratifikálta. Az ICSID-egyezmény Spanyolország általi megerősítését 1994. szeptember 13-án tették közzé a spanyol hivatalos közlönyben („*Az 1965. március 18-án Washingtonban elfogadott, az államok és más államok természetes és jogi személyei közötti beruházási viták rendezéséről szóló egyezmény megerősítő okirata*”).

(188) A választottbíróság az ítéletet e szerződések általa történt értelmezése alapján hozta meg, amelyeket Spanyolország aláírt és ratifikált, és amelyek így a spanyol hivatalos közlönyben való közzétételük időpontjától a spanyol jogrend részévé váltak. Spanyolország önként úgy döntött, hogy aláírja és megerősíti az Energia Charta Egyezményt és az ICSID-egyezményt, és belefoglalja azokat a spanyol nemzeti jogba (lásd a (187) preambulumbekezdést és az 5.4. szakaszt). Az ítélet kibocsátását ezért lehetővé tette Spanyolországnak az Energia Charta Egyezmény és az ICSID-egyezmény aláírásáról és megerősítéséről szóló határozata: az, hogy a választottbíróságnak meg kellett volna állapítania hatáskörének hiányát (mivel a Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint az ECE 26. cikke nem alkalmazandó az EU-n belül), nem változtat ezen a körülményen. Az ítélet Spanyolországnak tudható be.

(189) Mindenesetre a Bizottság megjegyzi, hogy az ítélet végrehajtása Spanyolországnak tudható be az alábbi okok miatt is (lásd a (190)–(191) preambulumbekezdést).

(190) Mivel az ítélet sérti az EUMSZ 267. és 344. cikkét, az EUSZ 19. cikkét, valamint az autonómia és a kölcsönös bizalom általános elveit, az ítélet semmilyen hatást nem gyakorolhat az uniós jogrendre, Spanyolország pedig nem hajthatja végre azt. E tilalom ellenére minden végrehajtás közvetlenül a spanyol hatóságok önálló határozatát vonná maga után. Ez igaz akkor, ha Spanyolország önként teljesíti az ítéletben foglalt kifizetést, és ha Spanyolország először megkísérelné kifogásolni az ítélet elismerését és végrehajtását valamely tagállam vagy harmadik ország bírósága előtt, és vagy nem akadályozza meg a vagyoni eszközök lefoglalását, vagy nem hozza meg az ítéletben foglalt kifizetés teljesítéséről szóló határozatot annak érdekében, hogy megakadályozza a vagyonfeltárást és végső soron a szuverén mentesség által nem védett vagyontárgyak lefoglalását ([106]). A Bizottság a teljesség kedvéért azt is megjegyzi, hogy az ítélet spanyol bíróság általi elismerése vagy végrehajtása szintén Spanyolországnak tudható be, mivel valamennyi állami szerv, köztük a nemzeti bíróságok cselekményei az államnak tudhatók be.

(191) Ugyanezen okokból a Törvényszék a *Micula*-ügyben megállapította, hogy az állam szükségszerűen „részes” abban az esetben, ha a választottbírósági ítéletben előírt kártérítést fizeti ([107]). A Bizottság a teljesség kedvéért azt is megjegyzi, hogy az ítélet spanyol bíróság általi elismerése vagy végrehajtása szintén Spanyolországnak tudható be, mivel valamennyi állami szerv, köztük a nemzeti bíróságok cselekményei az államnak tudhatók be.

(192) Az érdekelt harmadik felek által felhozott érvek egyike sem kérdőjelezi meg ezt a következtetést, amely szerint az ítélet és annak esetleges végrehajtása Spanyolországnak tudható be.

(193) Először is, ellentétben azzal, amit egyes harmadik felek állítanak, az, hogy az ítéletet egy beruházó és állam közötti választottbíróság, nem pedig egy nemzeti bíróság hozta, nem változtat a Bizottságnak a támogatás betudhatóságára vonatkozó megállapításán, és nem zárja ki, hogy az ítéletet és annak esetleges végrehajtását Spanyolországnak lehessen betudni. A választottbíróság ugyanis az ECE 26. cikkére és az ICSID-egyezményre vonatkozó értelmezése alapján állapította meg az ítélet meghozatalára vonatkozó hatáskörét, amelyre a választottbíróság csak azért hivatkozhat, mert Spanyolország úgy döntött, hogy aláírja és megerősíti az említett nemzetközi jogi aktusokat. Ezenkívül egy olyan érvelés elfogadása, amely ebben az összefüggésben az államnak való betudhatóság hiányát eredményezi, ténylegesen lehetővé tenné a tagállamok számára, hogy mentesüljenek az állami támogatások ellenőrzése alól, amennyiben a beruházó és állam közötti választottbírósági eljárásra támaszkodnak, vagy nemzetközi kötelezettséget vállalnak egy bizonyos állami támogatási intézkedés nyújtására ([108]). Az ilyen érvelés sérti az uniós jog, és különösen az EUMSZ 107. cikk hatékony érvényesülését, ezért azt el kell utasítani.

([106]) A Törvényszék 2024. október 2-i ítélete, European Food SA és társai kontra Európai Bizottság, T-624/15 RENV és T-694/15 RENV, ECLI:EU:T:2024:659, 201–221. pont.

([107]) *Ugyanott.*

([108]) E tekintetben lásd: Törvényszék 2024. október 2-i ítélete, European Food SA és társai kontra Európai Bizottság, T-624/15 RENV és T-694/15 RENV, ECLI:EU:T:2024:659, 217. pont.

(194) Másodszor, ami a harmadik felek (99) és (138) preambulumbekezdésben ismertetett érveit illeti, amelyek szerint az ítélet betudhatósága nem alapulhat Spanyolországnak az ICSID-egyezményhez vagy az Energia Charta Egyezményhez való csatlakozásán, mivel az eljárás megindításáról szóló határozat nem utal arra, hogy az alapul szolgáló rendszer az ICSID-egyezmény vagy az Energia Charta Egyezmény, a Bizottság úgy véli, hogy ez az érv nem releváns azon kérdés szempontjából, hogy az ítélet és annak esetleges végrehajtása Spanyolországnak tudható-e be. Az intézkedés egyedi jellege nem zárja ki, hogy az a Spanyolország által önkéntesen kötött nemzetközi megállapodások beruházó és állam közötti választottbíróság általi (bár nem megfelelő) alkalmazásából eredjen. Az eljárás megindításáról szóló határozat (a (82) preambulumbekezdésben) egyértelműen utalt Spanyolországnak az ICSID-egyezmény és az Energia Charta Egyezmény megkötésére vonatkozó önkéntes megállapodására a támogatási intézkedés betudhatóságának előzetes értékelése során.

(195) Harmadszor: a Bizottság megjegyzi, hogy a (193) preambulumbekezdésben ismertetett okok miatt nem megalapozott a harmadik felek azon állítása (lásd a (100) és (139) preambulumbekezdést), amely szerint az ítélet nem tudható be Spanyolországnak, mivel a nemzetközi jog szerinti kötelezettségei miatt Spanyolország nem rendelkezik mérlegelési jogkörrel az ítéletben előírt kifizetés teljesítését illetően. Először is ez az érvelés nem fogadható el, mivel ez ténylegesen lehetővé tenné valamennyi tagállam számára, hogy mentesüljön az állami támogatások ellenőrzése alól, amennyiben nemzetközi kötelezettséget vállalnak egy bizonyos állami támogatási intézkedés nyújtására ([109]). Másodszor: amint arra a (11) preambulumbekezdés emlékeztet, az ítélkezési gyakorlat úgy véli, hogy a valamely tagállam és egy másik tagállam beruházója közötti eljárásban hozott választottbírósági ítélet – mint a jelen ügyben is – összeegyeztethetetlen az uniós joggal, és ezért nem fejthet ki joghatást, és nem hajtható végre ([110]). Következésképpen Spanyolországnak hatályon kívül kell helyeznie az ítéletet, és nem tekinthető úgy, hogy köteles az abban foglalt kifizetés teljesítésére, illetve annak végrehajtására ([111]). Harmadszor: azt, hogy valamely tagállam által hozott intézkedés nem tudható be a tagállamnak, az ítélkezési gyakorlat kizárólag abban az esetben ismeri el, amikor az uniós jog mérlegelési jogkör biztosítása nélkül írja elő a tagállam számára az intézkedés bevezetését. Ebben az ügyben nyilvánvalóan nem ez a helyzet. A fentiek fényében a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy az ítélet és annak esetleges végrehajtása Spanyolországnak tudható be.

Állami források

(196) A kialakult ítélkezési gyakorlat szerint csak az állami forrásból közvetlenül vagy közvetve nyújtott előny minősülhet az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése szerinti állami támogatásnak ([112]).

(197) Ebben az esetben az ítélet kötelezi Spanyolországot a kifizetés teljesítésére: i. a választottbíróság által az ítéletben kiszámított teljes kártérítési összeg (azaz 101 millió EUR az Energia Charta Egyezmény 10. cikke (1) bekezdésének azáltal történő megsértése miattikártérítésként, hogy nem biztosított tisztességes és méltányos bánásmódot az Antin befektetései tekintetében); ii. az ítélet előtti kamatok; valamint iii. az ítélet utáni kamatok, amelyeket a tényleges kifizetés időpontja alapján újra kell számítani (lásd az 5.6. szakaszt).

(198) A bejelentés időpontjában Spanyolország becslése szerint a 2014. június 20. és 2018. június 15. közötti időszakra jutó, ítélet előtti kamat 8 686 086 EUR-t, a 2018. június 15. és 2019. március 31. közötti időszakra jutó, ítélet utáni kamat pedig 1 810 978 EUR-t tett ki.

(199) A spanyol hatóságok kifejtették, hogy az ítéletben előírt kifizetés teljesítése esetén azt a spanyol állam általános költségvetéséből finanszírozzák, és hogy a kifizetést nem terhelik közvetlenül a villamosenergia-rendszer költségeire, ennélfogva az a villamosenergia-számlán keresztül nem hárul közvetlenül a végső villamosenergia-fogyasztókra (lásd az 5.6. szakaszt).

([109]) A Törvényszék 2024. október 2-i ítélete, European Food SA és társai kontra Európai Bizottság, T-624/15 RENV és T-694/15 RENV, ECLI:EU:T:2024:659, 217. pont.

([110]) A Bíróság 2022. szeptember 21-i végzése, Romatsa és társai, C-333/19, ECLI:EU:C:2022:749, 42–44. pont.

([111]) A Törvényszék 2024. október 2-i ítélete, European Food SA és társai kontra Európai Bizottság, T-624/15 RENV és T-694/15 RENV, ECLI:EU:T:2024:659, 214. pont.

([112]) A Bíróság 1978. január 24-i ítélete, Van Tiggele, 82/77, ECLI:EU:C:1978:10, 25. és 26. pont; a Törvényszék 1996. december 12-i ítélete, Air France kontra Bizottság, T-358/94, ECLI:EU:T:1996:194, 63. pont.

(200) E határozat meghozatalának időpontjáig Spanyolország részéről nem történt kifizetés, nem utolsósorban azért, mert az ellentétes lenne az uniós joggal. Az Antin által az ítélet végrehajtása érdekében tett kísérletek miatt azonban komoly a kockázata annak, hogy Spanyolországnak állami forrásokat kell az ítéletben előírt kifizetés teljesítésére fordítania. Ez a kockázat elegendő az állami források meglétének megállapításához ([113]). Ebben az összefüggésben a Bíróság megállapította, hogy az állami források megállapítása szempontjából nincs jelentősége annak, hogy az állami források ilyen felhasználása sértené-e az uniós jogot vagy a nemzeti jogot. Az a döntő, hogy az intézkedés vált-e ki hatásokat ([114]). Mivel a támogatás azzal a kockázattal jár, hogy Spanyolország közvetlen kifizetést teljesít Spanyolország költségvetéséből, a Bizottság úgy véli, hogy az ítéletet és annak esetleges végrehajtását, amely közvetlen kifizetéssel valósul meg, állami forrásokból finanszírozzák.

Az államnak való betudhatóságra és az állami forrásokra vonatkozó következtetés

(201) A fentiek alapján a Bizottság megállapítja, hogy az ítélet és annak esetleges végrehajtása a spanyol államnak tudható be, és azt az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében állami forrásokból finanszírozzák.

10.1.2. *Előny és szelektivitás*

Gazdasági előny

(202) Az EUMSZ 107. cikke (1) bekezdésének alkalmazásában az előny olyan gazdasági előny, amelyet egy adott vállalkozás rendes piaci körülmények között – azaz állami beavatkozás nélkül – nem szerzett volna meg ([115]). Az intézkedés pontos formája nem lényeges annak megállapítása szempontjából, hogy az gazdasági előnyhöz juttatja-e a vállalkozást ([116]).

(203) E tekintetben annak értékeléséhez, hogy egy tagállam előnyt biztosított-e egy adott vállalkozásnak, a vállalkozásnak az intézkedést követő pénzügyi helyzetét össze kell hasonlítani a vállalkozás azon pénzügyi helyzetével, amelyben az intézkedést nem hozták volna meg ([117]).

(204) Ezenkívül az „előny” fogalma, amely szorosan összefügg valamely intézkedés állami támogatásnak való minősítésével, a szóban forgó intézkedést elfogadó személyek indítékaitól független, objektív jelleggel bír. Így az állami intézkedések által követett célok jellegének és ezen intézkedések igazolásának semmilyen hatása nincs az állami támogatássá minősítésükre. Az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése ugyanis nem tesz különbséget az állami beavatkozás okai vagy célkitűzései szerint, hanem azt annak hatásai alapján határozza meg ([118]).

([113]) Lásd ebben az értelemben a Bíróság 2019. december 19-i ítéletét, Arriva Italia Srl, Ferrotramviaria SpA, Consorzio Trasporti Aziende Pugliesi (CO.TRA.P) kontra Ministero delle Infrastrutture e dei Trasporti, C-385/18, ECLI:EU:C:2019:1121, különösen a 35–36. pontot, amelyekben a Bíróság a következőket fejtette ki: *„(35) Ami, másodszor, azon követelményt illeti, hogy az előnynek közvetlenül vagy közvetve állami forrásból kell származnia, meg kell jegyezni, hogy az a körülmény, hogy a kérdést előterjesztő bíróság szerint a 70 millió EUR összeg ténylegesen nem került kifizetésre az olasz állami költségvetésből, így tehát az nem jelentettek kiadást e tagállam költségvetése számára, önmagában nem jelenti azt, hogy az ilyen pénzösszeg ne minősülhetne „állami támogatásnak”, különösen amennyiben a 2016. évi stabilitási törvény 1. cikkének (867) bekezdése potenciális terhet ró az olasz állam költségvetésére. (36) A Bíróság ítélkezési gyakorlatából e tekintetben kitűnik, hogy azon időponttól kezdődően, amikor az állami forrásból nyújtott támogatás igénybevételére vonatkozó jogot a vonatkozó nemzeti szabályozás alapján a kedvezményezettre ruházzák, a támogatást odaítéltnek kell tekinteni, ily módon a szóban forgó források tényleges átruházása nem bír döntő jelentőséggel (lásd ebben az értelemben: 2013. március 21-i Magdeburger Mühlenwerke ítélet, C-129/12, EU:C:2013:200, 40. pont).”*

([114]) A Bíróság 2024. szeptember 26-i ítélete, Covestro és társai kontra Bizottság, C-790/21 P és C-791/21 P, ECLI:EU:C:2024:792, 172. pont, további hivatkozásokkal.

([115]) A Bíróság 1996. július 11-i ítélete, SFEI és társai, C-39/94, ECLI:EU:C:1996:285, 60. pont; a Bíróság 1999. április 29-i ítélete, Spanyolország kontra Bizottság, C-342/96, ECLI:EU:C:1999:210, 41. pont.

([116]) A Bíróság 2003. július 24-i ítélete, Altmark Trans, C-280/00, ECLI:EU:C:2003:415, 84. pont.

([117]) Lásd ebben az értelemben: a Bíróság 1974. július 2-i ítélete, Olaszország kontra Bizottság, 173/73, ECLI:EU:C:1974:71, 13. pont.

([118]) Lásd ebben az értelemben: a Bíróság (Nagytanács) 2022. január 25-i ítélete, Európai Bizottság kontra European Food SA és társai, C-638/19 P, ECLI:EU:C:2022:50, 122. pont és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat.

(205) A szóban forgó esetben egyértelmű, hogy az ítélet vagy annak esetleges végrehajtása révén az Antin pénzügyi helyzete javul az e nélküli pénzügyi helyzetéhez képest. Konkrétabban a választottbíróság 101 millió EUR összeget és annak kamatait ítélte meg (Spanyolország becslése szerint a 2014. június 20. és 2018. június 15. közötti időszakra vonatkozó, ítélet előtti kamatok 8 686 086 EUR-t, a 2018. június 15. és 2019. március 31. közötti időszakra vonatkozó, ítélet utáni kamatok 1 810 978 EUR-t tettek ki – lásd az 5.6. szakaszt).

(206) Ezenkívül az ítélet olyan jogot biztosított az Antinnak, amelyet az Antin nemcsak hogy nem szerzett volna meg a szokásos piaci feltételek mellett, hanem az pénzügyi értékkel is bírt. Ez a pénzügyi érték más kedvezményezetteknek is átadható, megfelelő kifizetés ellenében ([119]).

(207) Rendes piaci körülmények között, azaz a választottbíróság által az Energia Charta Egyezmény (és az ICSID-egyezmény) Spanyolország általi aláírása és megerősítése alapján hozott ítélet nélkül Antin nem lett volna jogosult az ítélet eredményeként kapott kártérítésre, és nem lenne olyan jogcím, amely alapján a végrehajtást kérelmezhetnék ([120]).

(208) Az Antin állításával ellentétben az ítélet nem minősül Spanyolország jogellenes cselekménye miatti kártérítésnek, amely a Bíróság ítélkezési gyakorlata, és különösen az *Asteris*-ügyben hozott ítélet szerint nem minősülne gazdasági előnynek. Az Antin azt állítja, hogy a 2007. évi program 2013. évi program általi módosítása és felváltása sérti az Energia Charta Egyezmény 10. cikkét. Ez az érv azonban két okból nem helytálló.

(209) Először is, amint az a 2017. évi bizottsági határozat (157)–(166) preambulumbekezdésében szerepel, a 2007. évi program módosítása és a 2013. évi programmal való felváltása nem sértette sem a bizalomvédelem és a jogbiztonság általános uniós jogi elveit, sem pedig az Energia Charta Egyezmény 10. cikkét. A Törvényszék az *Aquind*-ítéletben megerősítette a Bizottság azon álláspontját, amely szerint az ECE 10. cikkének tartalma megegyezik az uniós jog bizalomvédelemre és jogbiztonságra vonatkozó általános elveivel, és nem rendelkezhet tágabb vagy eltérő jelentéssel, ami megkérdőjelezné az uniós jogrend autonómiáját ([121]).

(210) Másodszor: amint azt a Bíróság az *Anie*-ítéletben megállapította, az ECE 10. cikke csak az „egyéb" szerződő felek befektetőire vonatkozik, ami kizárja az uniós befektetőket ([122]).

(211) Ennélfogva az Antin azon érve, amely szerint ahhoz, hogy az ítélet állami támogatásnak minősüljön, azt kell megállapítani, hogy a 2007. évi program jogellenes állami támogatásnak minősül, téves előfeltevésen alapul.

(212) Mindenesetre e tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az uniós bíróságok ítélkezési gyakorlata szerint, amennyiben a nemzeti szabályozás az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett „állami támogatást" állapított meg, az e szabályozás alapján a bíróságok előtt követelt összeg kifizetése szintén ilyen támogatásnak minősül ([123]). Ugyanis bár az ítélkezési gyakorlat szerint különbséget kell tenni a jogellenességből eredő károk megtérítése iránti kérelmek és a jogszabályok alapján járó összegek kifizetése iránti kereset között ([124]), abban az esetben, ha a bíróság előtt követelt

([119]) A Bizottság megjegyzi, hogy egyes esetekben a Spanyolország által a 2007. évi programban végrehajtott szabályozási változások miatt hozott választottbírósági ítéletekből eredő jogosultságokat más olyan vállalkozásokra ruházták át, amelyek nem vettek részt a választottbírósági eljárásban, és amelyek az ítélet szempontjából jogutódnak tekinthetők; ilyen különösen a Blasket Renewables vállalat esete, lásd a 21-3249. sz., Blasket Renewable Invs kontra Spanyol Királyság ügyben hozott ítéletet (665 F. Supp. 3d 1, D.D.C. 2023).

([120]) A Bíróság 2003. július 24-i ítélete, Altmark Trans, C-280/00, ECLI:EU:C:2003:415, 84. pont.

([121]) A Törvényszék 2023. február 8-i ítélete, Aquind kontra Bizottság, T-295/20, ECLI:EU:T:2023:52, 145–153. pont.

([122]) A Bíróság 2021. április 15-i ítélete, Federazione nazionale delle imprese elettrotecniche ed elettroniche (Anie) és társai, C-798/18 és C-799/18. sz. egyesített ügyek, 67–71. pont.

([123]) Lásd ebben az értelemben: 2023. január 12-i ítélet, DOBELES HES, C-702/20 és C-17/21, ECLI:EU:C:2023:1, 65. pont; a Törvényszék 2024. október 2-i ítélete, European Food SA és társai kontra Európai Bizottság, T-624/15 RENV és T-694/15 RENV, ECLI:EU:T:2024:659, 174. pont.

([124]) Lásd ebben az értelemben: 1988. szeptember 27-i ítélet, Asteris AE és társai, C-106–120/87. sz. egyesített ügyek, ECLI:EU:C:1988:457., 25. és 26. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat. Lásd még: a Törvényszék 2024. október 2-i ítélete, European Food SA és társai kontra Európai Bizottság, T-624/15 RENV és T-694/15 RENV, ECLI:EU:T:2024:659, 172. pont.

összegek – még ha alakilag a kártérítés területén is – olyan előny kifizetésének felelnek meg, amelyet a felperes valamely jogszabály alapján kér, a kereset nem azon előny teljes meg nem fizetésében álló kártól eltérő kár megtérítésére irányul, amely előnyre a felperes álláspontja szerint ugyanezen jogszabály alapján jogosult volt ([125]). A támogatás kedvezményezettje nem kerülheti meg az állami támogatásokra vonatkozó szabályok hatékony alkalmazását azáltal, hogy az állami támogatásokra vonatkozó uniós jogra való hivatkozás nélkül olyan kártérítést biztosító ítéletet hoz, amelynek hatása lehetővé tenné számára, hogy a szóban forgó támogatást több éven keresztül véglegesen végrehajtsa ([126]).

(213) Ebben az esetben először is, amint azt e határozat (61)–(63) preambulumbekezdése kifejti, az Antinnak az ítélet értelmében megítélt kompenzációt azon pénzforgalom jelenértékeként számítják ki, amelyet a befektető az erőmű élettartama alatt (25 év) kapott volna, ha Spanyolország nem vonta volna vissza a 2007. évi programot. Az ítélet tehát azzal a hatással jár, hogy kártérítést nyújt az Antinnak a 2007. évi program hatályon kívül helyezéséért. Másként fogalmazva: a választottbíróság által megítélt kártérítés kifizetése azzal a hatással jár, hogy helyreállítja azt a helyzetet, amelyben a felperesek akkor lettek volna, ha a jogellenes állami támogatásnak minősülő 2007. évi program hatályban maradt volna.

(214) Másrészt az alábbiakban kifejtett okok miatt a 2007. évi program az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett állami támogatásnak minősül, amely egyébként jogellenes.

a) A 2007. évi program kedvezményezettjei olyan mértékű kompenzációban részesülnek, amely meghaladja azt a hozamot, amelyet a 2007. évi program hiányában a piacról rendes körülmények között kaptak volna. A program tehát előnyt biztosít. A 2007. évi programot bevezető királyi rendelet ugyanis kimondta, hogy „a korlátozott fejlődésük miatt fellendülésre szoruló technológiák – például a biogáz vagy a napenergiával működő termoelektromos technológiák – jövedelmezősége a forgalmazók ellátása mellett döntő létesítmények esetében 8 %-ra, a nagykereskedelmi piacon részt vevők számára pedig 7–11 %-os hozamra nő.” A 2007. évi program így a piaci megtérüléshez képest növeli az ilyen beruházások jövedelmezőségét, és ezáltal előnyt biztosít. A 2007. évi program tehát az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében vett előnyt biztosított.

b) A 2007. évi program csak a kiválasztott kedvezményezettek megújuló energiaforrásokból történő villamosenergia-termelését, nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelését és hulladéktermelését részesítette előnyben. A 2007. évi program által nyújtott előny ezért szelektív volt.

c) A 2007. évi program keretében nyújtott támogatás az államnak tudható be, mivel azt törvény és végrehajtási rendeletek hozták létre (lásd a (20) preambulumbekezdést).

d) A 2007. évi program finanszírozási mechanizmusa (lásd a (20)–(28) preambulumbekezdést) állami forrásokat foglal magában. Amint azt Spanyolország megjegyezte, a 2007. évi program finanszírozási mechanizmusa lényegében megegyezik a Bíróság által az *Elcogás*-ügyben hozott végzésben értékelt, a spanyol villamosenergia-rendszer költségeire vonatkozó és állami forrásokból finanszírozott mechanizmussal ([127]). Következésképpen a jelen ügyben ugyanazok a megfontolások érvényesek, mint amelyeket az *Elcogás*-ügyben hozott végzés tartalmaz. Az állam fogadja el a hálózat-hozzáférési díjak rendszerének megvalósításához szükséges rendelkezéseket, és határozza meg a díjak kiszámításának módszertanát, amelyeket – kötelező költségként – valamennyi villamosenergia-fogyasztó és rendszerhasználó visel. Ezenkívül a díjrendszert egy állami szerv, a spanyol szabályozó hatóság, a CNMC kezeli. Az állam meghatározza továbbá az egyezségek kedvezménye-

([125]) Lásd ebben az értelemben: 2023. január 12-i ítélet, DOBELES HES, C-702/20 és C-17/21, ECLI:EU:C:2023:1, 61. és 62. pont; lásd még: a Törvényszék 2024. október 2-i ítélete, European Food SA és társai kontra Európai Bizottság, T-624/15 RENV és T-694/15 RENV, ECLI:EU:T:2024:659, 173. pont.

([126]) Lásd értelemszerűen: 2015. november 11-i ítélet, Klausner Holz Niedersachsen, C-505/14, ECLI:EU:C:2015:742, 42–44. pont; a Törvényszék 2024. október 2-i ítélete, European Food SA és társai kontra Bizottság, T-624/15 RENV és T-694/15 RENV, ECLI:EU:T:2024:659, 175. pont.

([127]) A Bíróság 2014. október 22-i végzése, Elcogás SA kontra Administración del Estado és Iberdrola SA, C-275/13, ECLI:EU:C:2014:2314, lásd különösen a 24–33. pontot.

zettjeit, valamint az alkalmazandó matematikai képleteket, és előre meghatározott objektív paraméterek alapján maga szabályozza a vitarendezési eljárást. Az *Elcogás*-végzés óta továbbá a Bíróság álláspontja az, hogy a tagállami szabályozás által előírt kötelező hozzájárulásokból fizetett olyan alapot, amelyet ugyancsak e szabályozásnak megfelelően kezelnek és osztanak szét, az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében állami forrásnak lehet minősíteni, még ha azt a hatóságtól elkülönülő jogalany is kezeli ([128]). A Bíróság megállapította, hogy a díjkiegészítés állami forrásnak minősülő díjnak való minősítése szempontjából az volt a döntő szempont, hogy ez az árkiegészítés olyan, törvény által egyoldalúan előírt díjnak minősül, amelyet a fogyasztóknak meg kellett fizetniük. Spanyolország megerősítette (lásd a (25) preambulumbekezdést), hogy jogszabály kötelezte a fogyasztókat a 2007. évi program költségeinek finanszírozására. Így a 2007. évi programot állami forrásokból finanszírozták.

e) A villamos energia olyan ágazat, amely nyitott a verseny előtt, és széles körű kereskedelmet folytat a tagállamok között. A 2007. évi program ezért valószínűleg torzította a versenyt a villamosenergia-piacon, és hatással volt a tagállamok közötti kereskedelemre.

(215) A fentiek alapján tehát azt a következtetést kell levonni, hogy a 2007. évi program az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében állami támogatásnak minősül. Ezenkívül, mivel a 2007. évi programot Spanyolország anélkül hajtotta végre, hogy azt a Bizottságnak bejelentették volna és engedélyezte volna, az jogellenes támogatásnak minősül (lásd a (18) preambulumbekezdést). A Bizottság megjegyzi, hogy ezt a következtetést a spanyol hatóságok nem vitatják (lásd a (25) preambulumbekezdést).

(216) Mindenesetre az elmaradt haszonért járó, az ítélettel és annak esetleges végrehajtásával nyújtott kompenzáció olyan gazdasági előnynek minősül, amely rendes piaci feltételek mellett és az ítélet hiányában nem áll rendelkezésre. Továbbá, mivel az ítélet a (10.4.1) szakaszban ismertetett okok miatt ellentétes az uniós joggal, az ítéletet nem rendes piaci feltételek mellett ítélték oda. Ezért függetlenül attól, hogy a 2007. évi program állami támogatásnak minősül-e, az ítélet és annak esetleges végrehajtása előnyt jelent ([129]).

(217) A Bizottság ezért megállapítja, hogy a választottbíróság által megítélt kompenzáció gazdasági előnyt jelent az Antin javára, amelyhez az Antin rendes piaci feltételek mellett nem jutott volna hozzá. Az Antin a kártérítéshez való jogot és ezáltal az ítéletből származó gazdasági előnyt is átruházhatja egy másik félre. Ezért a Bizottság úgy véli, hogy az ítélet és annak esetleges végrehajtása az Antin gazdasági előnyének tekintendő.

(218) A teljesség kedvéért a Bizottság hozzáteszi, hogy az ítélet előnyt jelent az Antin számára, még akkor is, ha az ítélet önmagában ellentétes az uniós joggal, és az uniós jog alapján nem hajtható végre. Annak meghatározása során, hogy valamely intézkedés állami támogatásnak minősül-e, és különösen annak megállapítása szempontjából, hogy ez az intézkedés kedvezőbb bánásmódot biztosít-e a kedvezményezett számára, mint mások számára, a meghatározó tényezőt jelentenek az intézkedés által kiváltott hatások ([130]). Következésképpen az, hogy valamely intézkedés ellentétes az EUMSZ 107. és EUMSZ 108. cikktől eltérő uniós jogi rendelkezésekkel, nem jelenti azt, hogy az nem minősíthető állami támogatásnak, amennyiben hatásokat vált ki, és azt nem helyezték hatályon kívül, illetve nem nyilvánították jogellenesnek, ennélfogva alkalmazhatatlannak ([131]). Ebben az esetben az ítélet létezik; azt nem helyezték hatályon kívül. Annak ellenére, hogy az ítélet ellentétes az uniós joggal (lásd a 10.4. szakaszt), az ítéletnek továbbra is lehet hatása, amint azt az Antin által indított, folyamatban lévő eljárások is mutatják (lásd az 5.8. szakaszt).

([128]) A Bíróság 2019. március 28-i ítélete, Németországi Szövetségi Köztársaság kontra Európai Bizottság, C-405/16 P., ECLI:EU:C:2019:268, 58. pont, további hivatkozásokkal.

([129]) Lásd ebben az értelemben: T-624/15 RENV, T-694/15 RENV és T-704/15 RENV egyesített ügyek, ECLI:EU:T:2024:659, 166. pont.

([130]) Lásd ebben az értelemben: 2011. november 15-i ítélet, Bizottság és Spanyolország kontra Gibraltár Kormánya és Egyesült Királyság, C-106/09 P és C-107/09 P, ECLI:EU:C:2011:732, 87. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat.

([131]) A Bíróság 2016. december 16-i ítélete, Bizottság kontra Aerlingus and Ryanair, C-164/15 P és C-165/15 P egyesített ügyek, ECLI:EU:C:2016:990, 68–69. pont.

(219) Az azt állító érvekkel kapcsolatban (lásd a (85)–(88) és a (134)–(135) preambulumbekezdést), hogy az ítélet csak akkor minősülhet állami támogatásnak, ha az alapjául szolgáló program, amelynek ellentételezését az ítélet kompenzálja, jogellenes vagy összeegyeztethetetlen állami támogatásnak minősül (és mivel a 2007. évi program nem minősül állami támogatásnak, az ítélet sem minősül állami támogatásnak), a Bizottság megjegyzi, hogy ez az érv nem áll fenn, mivel az „előny" fogalma, amely szorosan összefügg valamely intézkedés állami támogatásnak való minősítésével, a szóban forgó intézkedést elfogadó személyek indítékaitól független, objektív jelleggel bír, és hogy az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése nem tesz különbséget az állami támogatás okai vagy célkitűzései között, hanem hatásaik alapján határozza meg azokat (lásd a (204) preambulumbekezdést).

(220) A Bizottság emlékeztet továbbá arra, hogy ebben az esetben az alapul szolgáló rendszer, amelynek módosítását az ítélet kompenzálja, nem a harmadik felek által hivatkozott régi programok, amelyek 1997-től kezdődően különböző intézkedéseket foglalnak magukban, hanem különösen a 2007. évi program. Az ítélet a DCF-módszert alkalmazta a 2007. évi program szerinti helyzet összehasonlítására, a helyzet módosítása nélkül, beleértve a vitatott intézkedéseket – a 2012–2013-ban bevezetett változásokat – is ([132]). A 2007. évi program előtt bevezetett intézkedések vagy módosítások tehát a 2007. évi program rendelkezésein túl nem voltak hatással az ítélethez vezető eljárásra. A 2007. évi programot megelőző intézkedések tehát nem képezték az ítélethez vezető eljárás tárgyát.

(221) A Bizottság emlékeztet továbbá arra, hogy a 2007. évi program az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében állami támogatásnak minősül (lásd a (214) preambulumbekezdést).

(222) Mindenesetre ezek az érvek nem kérdőjelezhetik meg azt a megállapítást, hogy az ítélet gazdasági előnynek minősül, amint az a (217) preambulumbekezdésben szerepel.

(223) Ezenkívül, amint azt a Törvényszék a *Micula*-ítéletben megállapította, a választottbíróság által megítélt kártérítés minősítése szempontjából nincs jelentősége annak, hogy az valamely jogellenes vagy összeegyeztethetetlen támogatás visszavonását kompenzálta vagy sem, mivel e tekintetben az egyetlen releváns kérdés az, hogy a nyújtott kompenzáció minősülhet-e az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett állami támogatásnak. A Törvényszék a *Micula*-ítéletben megállapította, hogy az adott ügyben a felpereseknek a választottbírósági ítélet alapján nyújtott kártérítés kifizetéséből származott előnyük ([133]). Ezért a jelen ügyben a 2007. évi program esetleges összeegyeztethetőségére vonatkozó érvek, amennyiben azt jóváhagyás céljából bejelentették volna a Bizottságnak, nem relevánsak.

Vállalkozás számára nyújtott gazdasági előny

(224) A Bizottság megjegyzi, hogy az ítélet és annak esetleges végrehajtása előnyt biztosít az Antin számára, amely – ellentétben azzal, amit az Antin és harmadik felek az észrevételeikben állítanak (lásd a (90) és (137) preambulumbekezdést) – az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében vett gazdasági tevékenységet folytató vállalkozásnak minősül.

(225) A Bíróság több ízben is következetesen olyan jogalanyokként határozta meg a vállalkozásokat, amelyek – jogállásuktól és finanszírozásuk módjától függetlenül – gazdasági tevékenységet folytatnak ([134]). Egy adott jogalany vállalkozásnak minősítése tehát teljes mértékben a tevékenységeinek jellegétől, konkrétabban pedig attól függ, hogy ezek gazdasági jellegűek-e. A Bíróság következetes ítélkezési gyakorlata szerint továbbá bármely tevékenység, amelynek keretében valamely piacon árukat és szolgáltatásokat kínálnak, gazdasági tevékenységnek minősül.

(226) Ebben az esetben, amint arra az (52) preambulumbekezdés emlékeztet, az Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l. luxemburgi székhelyű vállalat. Az Antin Energia Termosolar B.V. Hollandiában létrejött társaság, kizárólagos tulajdonosa az Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l. Mindkét társaság az Antin Infrastructure Partners, egy Franciaországban letelepedett magán kockázatitőke-alap társasága volt, amelyek annak spanyolországi befektetéseit szolgálták ([135]).

([132]) Az ítélet 538. pontja.

([133]) A Törvényszék 2024. október 2-i ítélete, European Food SA és társai kontra Európai Bizottság, T-624/15 RENV és T-694/15 RENV, ECLI:EU:T:2024:659, 162. és 164. pont.

([134]) A Bíróság 2000. szeptember 12-i ítélete, Pavlov és társai, C-180/98–C-184/98 egyesített ügyek, ECLI:EU:C:2000:428, 74. pont; a Bíróság 2006. január 10-i ítélete, Cassa di Risparmio di Firenze SpA és társai, C-222/04, ECLI:EU:C:2006:8, 107. pont. Lásd még az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. cikkének (1) bekezdésében említett, az állami támogatás fogalmáról szóló bizottsági közleményt (HL C 262., 2016.7.19., 1. o.).

([135]) Az ítélet 2. és 249. pontja.

(227) Mivel az Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l. és az Antin Energia Termosolar B.V. olyan társaságok, amelyek – különösen a spanyolországi energiaágazatban – azzal a céllal tevékenykedtek, hogy a befektetők számára vonzó, kockázattal kiigazított hozamokat érjenek el, úgy kell tekinteni, hogy szolgáltatásokat kínálnak egy piacon, ennélfogva gazdasági tevékenységet folytatnak. A társaságok ezért az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése szerinti vállalkozásnak minősülnek.

Szelektivitás

(228) Az állami intézkedések akkor tartoznak az EUMSZ 107. cikke (1) bekezdésének hatálya alá, ha „bizonyos vállalkozásokat vagy bizonyos áruk termelését" előnyben részesítik. Ennélfogva nem minden olyan intézkedés tartozik az állami támogatás fogalma alá, amely egy vállalkozásnak gazdasági előnyt biztosít, hanem csak azon intézkedések, amelyek egyes vállalkozásoknak vagy vállalkozástípusoknak, illetve gazdasági ágazatoknak szelektív módon biztosítsanak gazdasági előnyt.

(229) A kialakult ítélkezési gyakorlat szerint amennyiben egyedi támogatásról van szó, a gazdasági előny azonosítása főszabály szerint lehetővé teszi az intézkedés szelektivitásának vélelmezését. Ez attól függetlenül így van, hogy vannak-e hasonló helyzetben lévő szereplők az érintett piacokon ([136]).

(230) Ebben az esetben az ítélet és annak esetleges végrehajtása csak az Antin számára nyújt kompenzációt (lásd a (61) és (62) preambulumbekezdést). Az ítélet vagy annak végrehajtása által nyújtott előny szelektív, mivel azt csak bizonyos vállalkozásoknak, konkrétan az Antinnak ítélik oda, míg az ezen ágazatban vagy más ágazatokban hasonló jogi és ténybeli helyzetben lévő más vállalkozások nem jogosultak támogatásra, ennélfogva nem részesülnek ugyanolyan előnyben.

(231) Nem releváns, hogy más befektetők számára is megítélhettek-e vagy megítéltek-e hasonló kártérítést, amint azt egyes harmadik felek állítják (lásd a 7.2.3. szakaszt). Először is minden egyes ítélet külön jogi aktuson és külön jogi értékelésen alapuló, önálló intézkedés, amely önálló és független törvényes jogot biztosít a kedvezményezettnek. Másodszor: a 2007. évi program nem minden kedvezményezettje volt abban a helyzetben, hogy azonos vagy hasonló kompenzációban részesüljön. Különösen a Spanyolországban letelepedett befektetőkre nem terjedt ki a külföldi befektetők által az Energia Charta Egyezmény alapján igényelt védelem, és még azok sem részesültek azonos elbírálásban, amelyekről megállapították, hogy az ECE hatálya alá tartoznak. Harmadszor: mindenesetre e befektetők mindegyike a megújuló energia területén tevékenykedett, ezért az ítélet szelektív maradna, csakúgy, mint a 2007. évi program és a 2013. évi program.

Az előnyre és a szelektivitásra vonatkozó következtetés

(232) A fentiek alapján a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy az ítélet és annak esetleges végrehajtása az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében szelektív előnyt biztosít az Antin számára.

10.1.3. *A verseny torzulása és a kereskedelemre gyakorolt hatás*

(233) Az állam által nyújtott intézkedés akkor tekinthető úgy, hogy torzítja a versenyt vagy azzal fenyeget, ha feltehetően javítja a kedvezményezett más versenytárs vállalkozásokkal szembeni versenypozícióját ([137]). Feltételezhető az EUMSZ 107. cikke szerinti versenytorzulás, amikor az állam pénzügyi előnyt biztosít egy olyan liberalizált ágazat valamely vállalkozásának, ahol verseny zajlik vagy verseny alakulhatna ki ([138]). Egy versenytorzító hatású vállalkozásnak nyújtott előny rendes körülmények között szintén érintheti a tagállamok közötti kereskedelmet. A tagállamok közötti kereskedelmet érinti, ha az intézkedés megerősíti egy vállalkozás helyzetét más versenyző vállalkozásokéhoz képest az Unión belüli kereskedelemben ([139]).

([136]) 2015. június 4-i ítélet, Bizottság kontra MOL, C-15/14 P, ECLI:EU:C:2015:362, 60. pont.

([137]) 1980. szeptember 17-i ítélet, Philip Morris, 730/79, ECLI:EU:C:1980:209, 11. pont; 2000. június 15-i ítélet, Alzetta, T-298/97, T-312/97 stb. egyesített ügyek, EU:T:2000:151, 80. pont.

([138]) 2000. június 15-i ítélet, Alzetta, T-298/97, T-312/97 stb. egyesített ügyek, EU:T:2000:151, 141–147. pont; 2003. július 24-i ítélet, Altmark Trans, C-280/00, ECLI:EU:C:2003:415.

([139]) 2019. május 15-i ítélet, Achema AB és társai kontra Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija (VKEKK), C-706/17, ECLI:EU:C:2019:407, 92. pont és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat.

(234) Ebben az esetben az ítélet és annak esetleges végrehajtása kedvezményezettjei, az Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l. és az Antin Energia Termosolar B.V. olyan vállalkozások (lásd a (227) preambulumbekezdést), amelyek az Unión belüli infrastrukturális és energetikai beruházásokból álló gazdasági tevékenységet folytatnak (lásd az (51) preambulumbekezdést). Az energia- és a beruházási ágazat liberalizált ágazatok, ahol az EU-n belül verseny zajlik. Így az Antinnak nyújtott bármely előny torzíthatja a versenyt és erősítheti az Antin versenyhelyzetét az Unión belüli kereskedelemben versenytárs más vállalkozásokkal szemben.

(235) Következésképpen a Bizottság megállapítja, hogy az ítélet és annak esetleges végrehajtása érintheti a tagállamok közötti kereskedelmet, és torzíthatja a versenyt a belső piacon, vagy azzal fenyegethet.

10.1.4. *Következtetés a támogatás meglétéről*

(236) A fentiekre tekintettel a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy az ítélet és annak esetleges végrehajtása az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében állami támogatásnak minősül.

10.2. **Új támogatás**

(237) Egyes harmadik felek észrevételeikben azt állítják, hogy amennyiben az ítéletet támogatásnak kell tekinteni, az nem minősül az (EU) 2015/1589 tanácsi rendelet 1. cikkének c) pontja értelmében vett „új támogatásnak". Véleményük szerint az ítéletet az (EU) 2015/1589 tanácsi rendelet 1. cikke b) pontjának iv. alpontja értelmében vett meglévő támogatásnak kell tekinteni, mivel az ítélet nem tekinthető úgy, hogy a 2007. évi programtól elkülönülő támogatást nyújt, és mivel az Antinnak a 2007. évi program keretében nyújtott támogatás létező támogatásnak minősül, az ítéletet is meglévő támogatásnak kell tekinteni (lásd a 7.1.3. szakaszt).

(238) Ez az érv azonban tévesen értelmezi a hivatalos vizsgálat hatályát, amely az Antin által az ítélet alapján kapott kártérítésre vonatkozik. Az arra vonatkozó megfontolások, hogy a 2007. évi program meglévő támogatásnak minősül-e, nem döntő jelentőségűek az ítéletben szereplő olyan meglévő támogatás megállapítása szempontjából, amelynek elévülési ideje az (EU) 2015/1589 tanácsi rendelet 17. cikkének (2) bekezdése szerint az ítélet elfogadásának időpontjában (azaz 2018. június 15-én) kezdődött. A program 2013. évi módosítását megelőzően kapott kifizetéseken felül semmilyen kifizetésre nem volt jogosultság a 2007. évi Antin program keretében. Ha ilyen kifizetésre sor kerülne, az csak az ítéleten alapulna, nem pedig előzetesen meglévő jogokon. Az ítélet és mindenesetre annak végrehajtása tehát új támogatásnak minősül.

(239) A Bizottság emlékeztet arra, hogy ez a megállapítás összhangban van a Bíróság *Micula*-ügyben tett megállapításaival, amelyekben megállapította, hogy „*a szóban forgó kártérítéshez való jogot önmagában a választottbírósági ítélet biztosította, amely ítélet, mivel helyt adott a választottbírósági eljárás felperesei által előterjesztett kérelemnek, nem csupán megállapította e jog fennállását, hanem számszerűsítette is annak összegét*” ([140]). Ebben az ügyben a Bíróság ugyanis megállapította, hogy „*csak a választottbírósági ítélet biztosította az azon kár megtérítéseként megítélt, kártérítéshez való jogot, amely a választottbírósági eljárás felpereseit állításuk szerint amiatt érte, hogy a szóban forgó adóösztönző rendszert állítólagosan a BIT megsértésével helyezték hatályon kívül. A választottbírósági eljárás felperesei ugyanis csupán az általuk a BIT 7. cikkében foglalt választottbírósági kikötés alapján e célból indított választottbírósági eljárás befejezésekor juthattak hozzá e kártérítés tényleges kifizetéséhez*” ([141]). A Bíróság tehát megállapította, hogy „*a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor […] megállapította, hogy a vitatott határozatban említett állami támogatást a szóban forgó adóösztönző rendszer hatályon kívül helyezésének időpontjában nyújtották*” ([142]). A jelen ügyben egyes harmadik felek állításaival ellentétben téves lenne úgy tekinteni, hogy a szóban forgó támogatást a 2007. évi program elfogadásával nyújtották.

(240) Ezenkívül, amint azt e határozat 10.1. szakasza már bizonyította, az ítélet teljesíti az állami támogatás meglétére vonatkozó feltételeket, és állami támogatás minősítése nem függ a 2007. évi program besorolásától.

(241) Ami azt az érvet illeti, hogy az ítélet nem tekinthető a 2007. évi programtól elkülönülő támogatásnak (lásd a (146) és (176) preambulumbekezdést), a *Dobeles Hes*-ügyben hozott ítélet ([143]) alapján a Bizottság megjegyzi, hogy ez az ügy ténybelileg különbözik a jelen ügytől, ennélfogva azzal nem hasonlítható össze. Konkrétabban a Bíróság a Dobeles Hes ítéletben kimondta, hogy az állami támogatás bevezetése önmagában nem következhet olyan bírósági határozatból, amely eltér a nemzeti szabályozás által bevezetett díjszabási előnytől abban az értelemben, hogy amennyiben a megújuló energiaforrásokból előállított villamos energia után magasabb összegű kifizetéshez való jogot biztosító nemzeti szabályozás az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett „állami támogatásnak” minősül, az e jog teljes egészében való érvényesítésére irányuló kereseteket ezen állami támogatás ki nem fizetett részének kifizetése iránti kérelemnek, nem pedig egy ettől elkülönülő állami támogatás eljáró bíróság általi megítélése iránti kérelemnek kell tekinteni ([144]). A jelen ügyben azonban a választottbíróság által megítélt kártérítés nem olyan jogból ered, amelyet a spanyol jogszabályok az ítélettől függetlenül már megállapítottak. Éppen ellenkezőleg: az ítélet jogellenes támogatási program visszavonását kompenzálja az Antin számára, a kártérítésre való jogosultság pedig közvetlenül az ítéletből ered. Ezenkívül a választottbíróság nem minősül nemzeti bíróságnak. A *Dobeles Hes* ítélet ezért sem alkalmazható a jelen ügyben.

(242) Végül a 2015/1589 rendelet 17. cikkének (2) bekezdése szerinti elévülési idő valamely támogatási program esetében az érdekelt felek állításával szemben nem a támogatási program hatálybalépésétől kezdődik. E rendelkezés szövegéből kitűnően az inkább a támogatási program keretében nyújtott támogatás odaítélésének napjától kezdődik. Ez az a nap, amelyen a társaság jogosulttá válik az egyedi kifizetésre, tehát a kifizetés esedékességének napja. Ennek eredményeként a 2013. évi módosítást követően esedékessé váló kifizetések esetében az elévülési idő legkorábban azon a napon kezdődhetett meg, amikor a kifizetések esedékessé váltak volna ([145]).

10.3. **A támogatás jogellenessége**

(243) Az EUMSZ 108. cikkének (3) bekezdése előírja, hogy az érintett tagállam mindaddig nem hajthatja végre a tervezett intézkedést, amíg a Bizottság eljárása végleges határozatot nem eredményez.

([140]) A Bíróság (Nagytanács) 2022. január 25-i ítélete, Európai Bizottság kontra European Food SA és társai, C-638/19 P, ECLI:EU:C:2022:50, 125. pont.

([141]) Uo., 124. pont.

([142]) Uo., 127. pont.

([143]) A Bíróság (Nagytanács) 2023. január 12-i ítélete, SIA 'DOBELES HES' és Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija, C-702/20 és C-17/21 egyesített ügyek, ECLI:EU:C:2023:1.

([144]) Lásd az ítélet 79. pontját.

([145]) A Bíróság 2011. december 8-i ítélete, France Télécom kontra Bizottság, C-81/10 P, 82. pont; a Bíróság (Nagytanács) 2023. január 12-i ítélete, SIA 'DOBELES HES' és Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija, C-702/20 és C-17/21 egyesített ügyek, ECLI:EU:C:2023:1, 108–110. pont.

(244) A kialakult ítélkezési gyakorlat szerint azon időpont megállapítása szempontjából, amikor egy meghatározott intézkedés a kedvezményezettjei számára állami támogatás felvételére való jogot ruházott, a döntő tényezőt az képezi, hogy e kedvezményezettek igényt szereznek arra, hogy e támogatást megkapják, valamint hogy az állam ehhez kapcsolódóan kötelezettséget vállal az említett támogatás nyújtására. Az ilyen intézkedés ugyanis ebben az időpontban eredményezhet az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett, a tagállamok közötti kereskedelmet érintő versenytorzulást ([146]).

(245) Ebben az esetben az ítéletet 2018. június 15-én hirdették ki, majd elírások miatt 2019. január 29-én kijavították. Mivel a 2018. június 15-én meghozott ítéletben Spanyolországot (a 2019. január 29-i helyesbítés szerint) 101 millió EUR összegű kártérítés és kamatai megfizetésére kötelezték az Antin részére, az Antin az említett időpontban vált jogosulttá az ítéletben előírt kártérítésre. A választottbíróság azon megállapítása alapján, hogy az ECE alkalmazandó a szóban forgó jogvitára, az ECE 26. cikkének (8) bekezdése azt jelenti, hogy Spanyolországot köti a választottbírósági eljárás eredménye, ezért az Antin 2018. június 15-én jogosulttá vált az ítélet szerinti támogatásra, így a támogatást ugyanezen a napon (azaz 2018. június 15-én) nyújtották az ítélet alapján (lásd még a 10.2. szakaszt).

(246) Spanyolország 2019. április 17-én jelentette be az ítéletet, és a jelenleg rendelkezésre álló információk alapján azt nem hajtotta végre, illetve az abban előírt kifizetést nem teljesítette.

(247) Mivel a támogatást 2018. június 15-én nyújtották, mielőtt azt a Bizottság jóváhagyta volna, a Bizottság ezért úgy véli, hogy az ítéletből és annak esetleges végrehajtásából eredő támogatás jogellenes.

(248) A teljesség kedvéért a Bizottság megjegyzi, hogy a harmadik felek állításával ellentétben Spanyolország bejelentése nem „visszaélésszerű". A szóban forgó támogatás bejelentésével Spanyolország az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdéséből eredő kötelezettségének megfelelően járt el, amely természeténél fogva nem tekinthető joggal való visszaélésnek.

(249) Mindenesetre az ítélet e határozat elfogadását követő végrehajtása szintén jogellenes támogatásnak minősülne.

10.4. **A támogatás összeegyeztethetősége**

(250) Mivel az ítélet és annak esetleges végrehajtása az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében állami támogatásnak minősül, az ilyen intézkedés tiltandó, kivéve, ha az EUMSZ 107. cikkének (2) vagy (3) bekezdése értelmében a belső piaccal összeegyeztethetőnek tekinthető.

(251) Először is a Bizottság arra emlékeztet, hogy a bizonyítási teher elsődlegesen a tagállamokon van annak értékelése során, hogy egy adott intézkedés az EUMSZ 107. cikkének (2) bekezdése és 107. cikkének (3) bekezdése szerint a belső piaccal összeegyeztethető-e ([147]). Spanyolország jelenleg nem terjesztett elő olyan érveket, amelyek indokolhatnák az EUMSZ 107. cikkének (2) vagy (3) bekezdése szerinti intézkedést.

(252) Mindazonáltal a teljesség kedvéért az eljárás megindításáról szóló határozatban a Bizottság – amellett, hogy emlékeztet arra, hogy az összeegyeztethetőség bizonyítása Spanyolországra hárul – helyénvalónak ítélte az összeegyeztethetőség hivatalból történő értékelését, és kifejezte előzetes kétségeit az intézkedés belső piaccal való összeegyeztethetőségével kapcsolatban i. az uniós jognak a támogatási intézkedés általi esetleges megsértésével (az eljárás megindításáról szóló határozat (96)–(102) preambulumbekezdése), és ii. azzal kapcsolatban, hogy a támogatási intézkedés nem felel meg a megújuló energiaforrásokból előállított energiának nyújtott működési támogatásra alkalmazandó állami támogatási iránymutatás szerinti összeegyeztethetőségi kritériumoknak (lásd az eljárás megindításáról szóló határozat (108)–(154) preambulumbekezdését).

(253) Az alábbiakban kifejtett okok miatt a Bizottság fenntartja azon következtetését, hogy az ítélet és annak esetleges végrehajtása nem egyeztethető össze a belső piaccal, mivel sérti az uniós jogot.

([146]) A Bíróság (Nagytanács) 2022. január 25-i ítélete, Európai Bizottság kontra European Food SA és társai, C-638/19 P, ECLI:EU:C:2022:50, 123. pont.

([147]) A Törvényszék 2007. szeptember 12-i ítélte, Olympiaki Aeroporia Ypiresies kontra Bizottság, T-68/03, ECLI:EU:T:2007:253, 34. pont.

10.4.1. *Az uniós jog megsértése*

(254) A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint „az olyan támogatás, amely önmagában vagy bizonyos feltételeinél fogva sérti az uniós jog rendelkezéseit vagy általános elveit, nem nyilvánítható a belső piaccal összeegyeztethetőnek […]. Amikor ugyanis valamely támogatás feltételei e tekintetben olyan elválaszthatatlanul összefüggenek a támogatás céljával, hogy nem lenne lehetséges azokat külön-külön vizsgálni, akkor a támogatás egészének összeegyeztethetőségére vagy összeegyeztethetetlenségére gyakorolt hatásukat szükségszerűen az EUMSZ 108. cikkében meghatározott eljárás szerint kell értékelni” ([148]).

(255) A Bizottság elöljáróban emlékeztet arra, hogy egy nemzetközi megállapodás nem sértheti a Szerződések által meghatározott hatásköri rendet, valamint ebből következően a közösségi jogrendszer önállóságát, amelynek tiszteletben tartását a Bíróság biztosítja ([149]). Ezen elvet többek között az EUMSZ 344. cikk írja elő, amely szerint a tagállamok vállalják, hogy a Szerződések értelmezésére vagy alkalmazására vonatkozó vitáikat kizárólag a Szerződésekben előírt eljárások útján rendezik ([150]).

(256) Az uniós jogrend sajátos jellemzői és autonómiája megőrzésének biztosítása érdekében a Szerződések az uniós jog értelmezése terén a koherencia és egységesség biztosítására szolgáló bírósági rendszert hoztak létre ([151]). Ennek keretében az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésével összhangban a nemzeti bíróságok és a Bíróság feladata biztosítani az uniós jog teljes körű alkalmazását valamennyi tagállamban, valamint azoknak a jogoknak a bírói védelmét, amelyek a jogalanyokat e jog alapján megilletik ([152]). A bírósági rendszer ekképp felfogott sarokkövét az EUMSZ 267. cikkben szereplő előzetes döntéshozatali eljárás alkotja, amelynek – a bírák közötti párbeszédnek a Bíróság és a tagállami bíróságok közötti létrehozatalával – a célja az uniós jog értelmezése egységességének biztosítása, így lehetővé téve az uniós jog koherenciájának, teljes érvényesülésének és autonómiájának, valamint végső soron a Szerződésekkel létrehozott jog sajátos jellegének biztosítását ([153]).

(257) Amint azt a (9)–(11) preambulumbekezdés kifejti, a Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint az EUSZ 19. cikkével, az EUMSZ 267. és 344. cikkével, valamint az uniós jogrend autonómiájának általános elvével ellentétes az olyan nemzetközi megállapodásban foglalt rendelkezés, amelynek értelmében az e megállapodásban részes valamely tagállam beruházója az e megállapodásban részes másik tagállamban eszközölt beruházásokkal kapcsolatos jogvita esetén ez utóbbi tagállammal szemben olyan választottbíróság előtt indíthat eljárást, amelynek hatáskörét e tagállam elfogadta ([154]).

(258) Ugyanis az ilyen megállapodás megkötésével az abban részes tagállamok beleegyeznek, hogy kivonják saját bíróságaik joghatósága alól, és következésképpen azon bírósági jogorvoslati rendszer alól, amelynek megteremtését az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdése előírja számukra az uniós jog által szabályozott területeken, azokat a jogvitákat, amelyek az uniós jog alkalmazására vagy értelmezésére vonatkozhatnak. Az ilyen megállapodás azt a helyzetet idézheti elő, hogy e jogvitákat nem az uniós jog teljes érvényesülését biztosító módon rendezik ([155]).

(259) A jelen ügyben az ítélet egy tagállam és két másik tagállam beruházója közötti jogvitára vonatkozik, és azt az ECE 26. cikkében előírt, a beruházó és állam közötti választottbírósági mechanizmus alapján indított eljárás keretében hozták meg.

([148]) A Bíróság 2023. január 31-i ítélete, Bizottság kontra Anthony Braesch és társai, C-284/21 P, ECLI:EU:C:2023:58, 96. és 97. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat.

([149]) Lásd az *Achmea*-ítélet 32. pontját, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot. Lásd még a *Komstroy*-ítélet 42. pontját.

([150]) Lásd az *Achmea*-ítélet 32. pontját. Lásd még a *Komstroy*-ítélet 42. pontját.

([151]) Lásd az *Achmea*-ítélet 35. pontját. Lásd még a *Komstroy*-ítélet 45. pontját.

([152]) Lásd az *Achmea*-ítélet 36. pontját. Lásd még a *Komstroy*-ítélet 45. pontját.

([153]) Lásd az *Achmea*-ítélet 37. pontját. Lásd még a *Komstroy*-ítélet 46. pontját.

([154]) Lásd a *Komstroy*- és *Achmea*-ítéleteket; valamint a Bíróság 2022. szeptember 21-i végzését, Romatsa és társai, C-333/19, ECLI:EU:C:2022:749.

([155]) A Bíróság 2022. szeptember 21-i végzése, Romatsa és társai, C-333/19, ECLI:EU:C:2022:749, 34. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat.

(260) Amint azt az eljárás megindításáról szóló határozat (10) preambulumbekezdése kifejti, és amint azt a Bíróság a *Komstroy*-ítéletben megállapította, az Energia Charta Egyezmény az Unió általi megkötését jóváhagyó jogi aktus értelmében és az EUMSZ 216. cikkével összhangban az uniós jogrend részét képezi, így maga az Energia Charta Egyezmény uniós jogi aktus ([156]). Ezért az Energia Charta Egyezmény alapján létrehozott valamennyi bíróságnak értelmeznie, sőt alkalmaznia kell az uniós jogot ([157]).

(261) Ezenkívül, amint azt a Bíróság a *Komstroy*-ügyben hozott ítéletben megállapította, az olyan *ad hoc* igazságszolgáltatási fórum, mint az ítéletet meghozó választottbíróság, nem része a tagállam igazságszolgáltatási rendszerének. Ez tehát azt jelenti, hogy nem minősíthető az EUMSZ 267. cikk értelmében vett tagállami bíróságnak, és ezért nem jogosult arra, hogy előzetes döntéshozatal iránti kérelmet terjesszen a Bíróság elé az uniós jog értelmezésére vonatkozóan ([158]). Az uniós joggal való összeegyeztethetetlenség miatt, amely abban az esetben következne be, ha az egyik tagállam beruházója elindíthatná ezt a választottbírósági mechanizmust az általa egy másik tagállamban végrehajtott beruházással kapcsolatos jogvitában, a Bíróság megállapította, hogy az ECE 26. cikkét úgy kell értelmezni, hogy az ilyen helyzetre, azaz az EU-n belüli jogvitára nem alkalmazandó.

(262) A fentiek alapján és a több érdekelt harmadik fél által az írásbeli beadványaikban felhozott érvvel ellentétben úgy kell tekinteni, hogy az ítélet kihirdetéséhez vezető eljárás nem rendelkezett jogalappal. Az ECE 26. cikke nem alkalmazandó az olyan jogvitára, mint amely egy tagállam és egy másik tagállam befektetői között az utóbbiak által az első tagállamban végrehajtott befektetéssel kapcsolatos. Spanyolország egyáltalán nem tett javaslatot ilyen jogvita eldöntésére irányuló választottbírósági eljárás indítására. Következésképpen nincs megállapodás a választottbíróságról, és a nem alkalmazandó rendelkezés alapján létrehozott bíróságot nem megfelelően hozták létre. A jelen ügyben mindenesetre létrehozott választottbíróság a Bíróság *Komstroy*-ügyben hozott ítéletében megállapított hibákban szenved. Az ICSID-egyezmény 37. cikke (2) bekezdésének b) pontja alapján hozták létre, amely az ICSID-egyezményt a határozatainak, köztük az ítéletnek a bírósági felülvizsgálatára is alkalmazandóvá tette. Az ICSID-egyezmény 52., 53. és 54. cikke csak a határozatok korlátozott felülvizsgálatát írja elő, különösen a választottbíróság hatáskörét illetően. Ebben az összefüggésben úgy kell tekinteni, hogy a választottbíróság ítéletét nem kell felülvizsgálnia tagállami bíróságnak, hogy ezáltal biztosítsa az uniós jog teljes körű tiszteletben tartását.

(263) Ezért az ítéletet, még ha figyelmen kívül is hagyjuk azt a tényt, hogy jogalap hiányában semmis, az uniós joggal összeegyeztethetetlennek kell tekinteni. Nem válthat ki hatást, és nem hajtható végre a megítélt kártérítés folyósítása érdekében ([159]).

(264) A fentiekre tekintettel a Bizottság megállapítja, hogy az ítélet és annak esetleges végrehajtása sérti az uniós jogot, különösen az EUSZ 19. cikkének (1) bekezdését, az EUMSZ 267. és 344. cikkét, valamint az uniós jogrend autonómiájának általános elvét.

10.4.2. *Az EUMSZ 351. cikk alkalmazásának mellőzése*

(265) Az EUMSZ 351. cikke előírja, hogy „[A]z egyrészről egy vagy több tagállam, másrészről egy vagy több harmadik állam által egymás között […], illetve a csatlakozó államok esetében a csatlakozásukat megelőzően kötött megállapodásokból eredő jogokat és kötelezettségeket a Szerződések rendelkezései nem érintik”.

([156]) Lásd a *Komstroy*-ítélet 23. pontját.
([157]) Lásd a *Komstroy*-ítélet 50. pontját.
([158]) Lásd a *Komstroy*-ítélet 52. és 53. pontját.
([159]) 2022. szeptember 21-i végzés, Romatsa és társai, C-333/19, ECLI:EU:C:2022:749, 42–43. pont; Nyilatkozat a Bíróság *Komstroy*-ügyben hozott ítéletének és az Energia Charta Egyezmény 26. cikke EU-n belüli választottbírósági eljárások alapjaként való alkalmazhatatlanságára vonatkozó közös egyetértésnek a jogkövetkezményeiről (HL L 2024/2121, 2024.8.6.).

(266) Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az EUMSZ 351. cikk első bekezdésének az a célja, hogy a nemzetközi jog elveivel összhangban egyértelművé tegye, hogy az uniós Szerződések alkalmazása nem érinti az érintett tagállam arra vonatkozó kötelezettségvállalását, hogy tiszteletben tartsa harmadik országoknak egy korábban létrejött megállapodásból eredő jogait, valamint hogy teljesítse az abból következő kötelezettségeit ([160]). Az EUMSZ 351. cikk első bekezdésének célja tehát a harmadik államok jogainak védelme, lehetővé téve az érintett tagállamok számára, hogy tiszteletben tartsák a korábbi nemzetközi egyezmény értelmében rájuk háruló kötelezettségeket ([161]). Ezzel szemben nem jogosítja fel a tagállamokat arra, hogy az ilyen egyezményekből eredő jogaikat az Unión belüli viszonyaikban érvényesítsék ([162]).

(267) Az ítélkezési gyakorlat szerint továbbá ha valamely uniós jogi szabályt valamely nemzetközi egyezmény meghiúsíthat az EUMSZ 351. cikk első bekezdése értelmében, ennek kettős feltétele az: hogy az uniós szerződéseknek az érintett tagállamban történő hatálybalépését megelőzően kötött egyezményről legyen szó, és hogy az érintett harmadik állam ebből eredően olyan jogokat élvezzen, amelyeknek az e tagállam általi tiszteletben tartását megkövetelheti ([163]).

(268) A jelen ügyben a (4) lábjegyzetben kifejtett módon az ECE-t az Unió és Spanyolország 1994 decemberében (Luxemburg és Hollandia, vagyis az Antin székhelye szerinti tagállamok 1991. december 17-én) írta alá, és az 1998 áprilisában, a ratifikációt követően hatályba lépett. Spanyolország 1994. március 21-én írta alá az ICSID-et, amely a ratifikációt követően 1994. szeptember 17-én lépett hatályba. Luxemburg esetében az ICSID-egyezmény 1970. augusztus 29-én, Hollandia esetében 1966. október 14-én lépett hatályba. Az Energia Charta Egyezményt és az ICSID-et tehát 1958 (az EUMSZ 351. cikkének Luxemburgra és Hollandiára történő alkalmazása szempontjából releváns időpont) és Spanyolország 1986-os uniós csatlakozása után kötötték meg. Az EUMSZ 351. cikkben foglalt első feltétel tehát egyetlen lehetséges helyzetben sem teljesül.

(269) Ezenkívül az ECE 26. cikke a *Komstroy*-ítélet szerint a kétoldalú kapcsolatok szabályozására irányul ([164]). Ugyanígy az ICSID-egyezmény célja – multilaterális jellege ellenére – a szerződő felek közötti kétoldalú kapcsolatoknak a bilaterális szerződésekhez hasonló szabályozása. Noha az ICSID-egyezményt megkötő harmadik államoknak érdeke fűződhet ahhoz, hogy Spanyolország tiszteletben tartsa a valamely másik tagállammal szemben fennálló kötelezettségeit azáltal, hogy ezen egyezmény rendelkezéseinek megfelelően végrehajtja az ezen egyezmény hatálya alá tartozó választottbírósági ítéletet, az ilyen tisztán ténybeli érdek nem tekinthető az EUMSZ 351. cikk első bekezdése értelmében vett olyan „jognak”, amely igazolhatná e rendelkezés alkalmazását ([165]). Az EUMSZ 351. cikkben foglalt második feltételt tehát sem az ECE, sem az ICSID-egyezmény nem teljesíti.

(270) Következésképpen meg kell állapítani, hogy az EUMSZ 351. cikke egyrészt nem releváns a jelen ügy szempontjából, másrészt nem változtat a Bizottságnak a (264) preambulumbekezdésben foglalt következtetésén, amely szerint az ítélet és annak esetleges végrehajtása sérti az uniós jogot.

10.4.3. *A bizalomvédelem hiánya*

(271) Több érdekelt harmadik fél írásbeli észrevételeiben azt állítja, hogy a Bizottság azon határozata, amely megállapítja, hogy az ítélet az uniós jognak való meg nem felelés miatt nem egyeztethető össze a belső piaccal, sértené a bizalomvédelem elvét.

([160]) 2011. szeptember 15-i ítélet, Bizottság kontra Szlovákia, C-264/09, ECLI:EU:C:2011:580, 41. pont és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; valamint a 2024. október 2-i ítélet, European Food SA és társai kontra Európai Bizottság, T-624/15 RENV és T-694/15 RENV, ECLI:EU:T:2024:659, 74. pont.

([161]) 2024. október 2-i ítélet, European Food SA és társai kontra Európai Bizottság, T-624/15 RENV és T-694/15 RENV, ECLI:EU:T:2024:659, 76. pont és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat.

([162]) Uo., 77. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat.

([163]) Uo., 80. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat.

([164]) Lásd a *Komstroy*-ítélet 64. pontját.

([165]) 2024. október 2-i ítélet, European Food és társai kontra Bizottság, T-624/15 RENV, T-694/15 RENV és T-704/15 RENV, ECLI:EU:T:2024:659, 106. pont és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat.

(272) A bizalomvédelem elve az uniós jog alapelve, amely lehetővé teszi minden olyan gazdasági szereplő számára, akiben valamely intézmény megalapozott várakozásokat keltett, hogy azokra hivatkozzon ([166]). Mindazonáltal, amikor a gondos és körültekintő gazdasági szereplő képes előre látni az olyan intézkedés intézmények általi elfogadását, amely érintheti az érdekeit, ezen intézkedés meghozatalát követően nem hivatkozhat ezen elvre ([167]).

(273) Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a bizalomvédelem elvére való hivatkozás joga három feltétel teljesülését feltételezi. Először is az uniós adminisztrációnak pontos, feltétel nélküli és ellentmondásmentes, jogosultsággal rendelkező és megbízható forrásokból származó biztosítékokat kell nyújtania az érdekelt számára. Ilyen biztosítéknak minősül a közlés formájától függetlenül a pontos, feltételhez nem kötött és egybehangzó tájékoztatás. Másodszor: ezen ígéreteknek jogos várakozást kell kelteniük abban a személyben, akihez azokat intézik. Harmadszor: e biztosítékoknak összhangban kell állniuk a vonatkozó szabályokkal ([168]).

(274) Ami az első feltételt illeti, a Bizottság soha nem nyújtott olyan biztosítékokat, amelyek alapján az Antin jogos elvárást támaszthatott volna arra, hogy az ítélet nem minősül állami támogatásnak, vagy hogy a Bizottság az ítéletet és annak esetleges végrehajtását jogszerű és összeegyeztethető állami támogatásnak tekinti.

(275) Éppen ellenkezőleg, a Bizottság a 2017. évi bizottsági határozatban – vagyis az ítélet meghozatala előtt – egyértelműen kifejtette, hogy „*minden olyan kártérítés, amelyet egy választottbíróság egy befektetőnek nyújt azon az alapon, hogy Spanyolország a 2007. évi rendszert a 2013. évi rendszerrel módosította, önmagában állami támogatásnak minősül*” ([169]). Mivel a választottbíróságok nem rendelkeznek hatáskörrel arra, hogy az állami támogatást a belső piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánítsák – ez a Bizottság kizárólagos hatáskörébe tartozik –, egy körültekintő gazdasági szereplő számíthatott volna arra, hogy az ilyen kompenzáció nyújtása az EUMSZ 108. cikkének (3) bekezdése értelmében bejelentési kötelezettség alá tartozó állami támogatásnak minősül, és a felfüggesztési kötelezettség hatálya alá tartozik. Ennélfogva a befektetők nem kaptak olyan pontos, feltétel nélküli és egybehangzó információkat, amelyek jogos bizalmat kelthettek volna bennük.

(276) A Bizottság megjegyzi továbbá, hogy az uniós jogot sértő uniós jogi aktusokkal kapcsolatban nem merülhet fel jogos elvárás. Amint azt a (10)–(12) preambulumbekezdés kifejti, az ítélet és annak esetleges végrehajtása ellentétes az EUSZ 19. cikkének (1) bekezdésével, az EUMSZ 267. és 344. cikkével, valamint az uniós jogrend autonómiájának általános elvével. Ezért az intézkedésből nem származhat jogos elvárás.

(277) A fentiek alapján a Bizottság úgy véli, hogy a bizalomvédelem elve nem változtat azon a következtetésen, hogy az ítélet és annak esetleges végrehajtása ellentétes az uniós joggal, és ezért összeegyeztethetetlen a belső piaccal.

10.4.4. *A támogatás összeegyeztethetőségére vonatkozó következtetés*

(278) A fenti megfontolások alapján a Bizottság megállapítja, hogy az ítélet és annak esetleges végrehajtása ellentétes az uniós jog rendelkezéseivel, nevezetesen az EUSZ 19. cikkének (1) bekezdésével, az EUMSZ 267. és 344. cikkével, valamint az uniós jogrend autonómiájának általános elvével. Bár az nem igényel vizsgálatot, hogy a támogatás az EUMSZ 18. cikkét sértő, állampolgárságon alapuló megkülönböztetéssel jár-e, vagy hogy összeegyeztethető-e a megújuló energiaforrásokból előállított energiához nyújtott támogatására alkalmazandó állami támogatási iránymutatással, azt meg kell állapítani, hogy az intézkedés nem egyeztethető össze a belső piaccal, és ezért nem engedélyezhető.

([166]) 2024. október 2-i ítélet, European Food és társai kontra Bizottság, T-624/15 RENV, T-694/15 RENV és T-704/15 RENV, ECLI:EU:T:2024:659, 228. pont és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat.

([167]) 2024. október 2-i ítélet, European Food és társai kontra Bizottság, T-624/15 RENV, T-694/15 RENV és T-704/15 RENV, ECLI:EU:T:2024:659, 229. pont és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat.

([168]) Uo., 230. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat.

([169]) A 2017. évi bizottsági határozat (165) preambulumbekezdése.

11. AZ ÍTÉLET VÉGREHAJTÁSÁNAK MEGAKADÁLYOZÁSA ÉS VISSZAFIZETTETÉS

(279) Az EUMSZ és az uniós bíróságok állandó ítélkezési gyakorlata szerint a Bizottság hatáskörébe tartozik annak eldöntése, hogy az érintett államnak módosítania kell-e vagy meg kell-e szüntetnie azt a támogatást, amely a Bizottság álláspontja szerint nem egyeztethető össze a belső piaccal ([170]). Az uniós bíróságok állandó ítélkezési gyakorlatából következik továbbá, hogy a Bizottság által a belső piaccal összeegyeztethetetlennek tekintett támogatások esetében az államra a támogatás megszüntetését illetően kirótt kötelezettség célja a korábbi állapot visszaállítása ([171]).

(280) Az uniós bíróságok e tekintetben kimondták, hogy ez a célkitűzés akkor valósul meg, ha a kedvezményezett visszafizette a jogellenes támogatásként kapott összegeket, elveszítve így azt az előnyt, amelyet versenytársaival szemben élvezett a belső piacon, és visszaállt a támogatás juttatása előtti állapot ([172]).

(281) Az ítélkezési gyakorlatnak megfelelően az (EU) 2015/1589 tanácsi rendelet ([173]) 16. cikkének (1) bekezdése kimondja, hogy „[a]mennyiben a jogellenes támogatások esetén elutasító határozat születik, a Bizottság dönt arról, hogy az érintett tagállam hozza meg a szükséges intézkedéseket a támogatásnak a kedvezményezettől történő visszavételére”.

(282) A Bíróság ítélete értelmében a jogellenes támogatásokat azzal a társasággal kell visszatéríttetni, amely az e támogatásokban részesülő vállalkozás gazdasági tevékenységét folytatja, amennyiben megállapításra kerül, hogy e társaság az említett támogatásokban való részesülésből eredő versenyelőnyt továbbra is ténylegesen élvezi ([174]). Ennek kapcsán a Bíróság megállapította, hogy „*a nemzeti hatóságok és bíróságok a támogatás visszatéríttetésére irányuló feladatuk keretében és a támogatás kedvezményezettjét pontosan azonosító bizottsági visszatéríttetési határozat teljes érvényesülésének biztosítása, valamint a támogatás igénybevételéhez kapcsolódó versenyelőny által okozott versenytorzulás hatékony kiküszöbölése érdekében kötelesek azonosítani az e visszatérítttetési határozatban azonosított vállalkozástól eltérő vállalkozást abban az esetben, ha a szóban forgó támogatáshoz kapcsolódó előnyt az említett visszatérítttetési határozat elfogadását követően ténylegesen átruházták e másik vállalkozásra*” ([175]).

(283) A jelen ügyben az előző észrevételekből az következik, hogy Spanyolországnak vissza kell fizettetnie az Antin vagy bármely olyan harmadik fél részére kifizetett támogatást, amely megszerezte vagy megszerezheti az ítéletben előírt kártérítési összeget, illetve az abból eredő bármely jogot. A Bizottság rendelkezésére álló információk alapján azonban bár magát az ítéletet meghozták, és ennélfogva a szóban forgó támogatást az Antinnak nyújtották ([176]), Spanyolország nem hajtotta végre az ítéletet, illetve nem teljesítette az abban előírt kifizetést. Ezért a Bizottság rendelkezésére álló információk alapján nem került sor állami támogatás tényleges kifizetésére, és nincs szükség visszafizettetésre, ha Spanyolország a jövőben nem fizet kártérítést az ítélet alapján.

(284) Ezzel összefüggésben Spanyolország – amellett, hogy nem hajtja végre az ítéletet, illetve nem teljesíti az abban foglalt kifizetést – biztosítja, hogy e határozat elfogadásának napjától az ítélet végrehajtására, illetve az abban foglalt kifizetés teljesítésére más módon ne kerüljön sor. Amennyiben sor kerül ilyen kifizetésre vagy az ítélet végrehajtására, Spanyolország visszafizetteti a kifizetés, illetve végrehajtás eredményeként ténylegesen átutalt pénzösszegeket ([177]). Ebben az értelemben Spanyolország visszafizetteti az ítélet alapján az Antin vagy bármely olyan harmadik fél részére kifizetett támogatást, amely megszerezte vagy megszerezheti az ítéletben előírt kártérítési összeget, illetve az abból eredő bármely jogot.

([170]) 1973. július 12-i ítélet, *Bizottság* kontra *Németország*, 70/72, ECLI:EU:C:1973:87, 13. pont.
([171]) 1990. március 21-i ítélet, Belgium kontra Bizottság, C-142/87, ECLI:EU:C:1990:125, 66. pont.
([172]) 1999. június 17-i ítélet, Belgium kontra Bizottság, C-75/97, ECLI:EU:C:1999:311, 64. és 65. pont.
([173]) Lásd a 60. lábjegyzetet.
([174]) 2025. január 16-i ítélet, Scai Srl kontra Regione Campania, C-588/23, ECLI:EU:C:2025:23, 40. pont; 2018. március 7-i ítélet, SNCF Mobilités kontra Bizottság, C-127/16 P, ECLI:EU:C:2018:165, 104. és 106. pont.
([175]) 2025. január 16-i ítélet, Scai Srl kontra Regione Campania, C-588/23, ECLI:EU:C:2025:23, 46. pont.
([176]) Lásd még e határozat 10.3. szakaszát.
([177]) Az EUMSZ 108. cikkének (3) bekezdése szerinti kötelezettségeinek teljesítése érdekében Spanyolországnak minden megfelelő intézkedést meg kell tennie annak megakadályozására is, hogy Antin és bármely olyan harmadik fél, amely megszerezheti vagy megszerezte az ítéletben előírt kártérítési összeget, illetve az abból eredő bármely jogot, az Unió tagállamaiban vagy harmadik országokban az ítélet elismerése és végrehajtása érdekében fellépjen.

(285) Az EUMSZ 108. cikkének (3) bekezdése szerinti kötelezettségeinek teljesítése érdekében Spanyolországnak minden megfelelő intézkedést meg kell tennie annak megakadályozására is, hogy Antin és bármely olyan harmadik fél, amely megszerezheti vagy megszerezte az ítéletben előírt kártérítési összeget, illetve az abból eredő bármely jogot, az Unió tagállamaiban vagy harmadik országokban az ítélet elismerése és végrehajtása érdekében fellépjen.

(286) Ezenkívül meg kell jegyezni, hogy az EUSZ 4. cikk (3) bekezdésében foglalt lojális együttműködés elvéből következik, hogy a tagállamoknak és különösen a nemzeti bíróságoknak minden szükséges intézkedést meg kell tenniük az uniós jog, és különösen az EUMSZ 107. és EUMSZ 108. cikkben meghatározott, állami támogatásokra vonatkozó uniós jogi szabályok alkalmazásának és hatékonyságának biztosítása érdekében ([178]). Ugyanezen lojális együttműködés elve alapján a nemzeti bíróságoknak minden szükséges intézkedést meg kell tenniük az EUSZ 19. cikk (1) bekezdése, az EUMSZ 267. és EUMSZ 344. cikk, valamint az uniós jogrend autonómiája elvének alkalmazása és hatékony érvényesülése érdekében ([179]). Ezért a jelen ügyben a lojális együttműködés elve megköveteli, hogy a tagállamok nemzeti bíróságai – beleértve a nem spanyol nemzeti bíróságokat is – ne ismerjék el, és ne hajtsák végre az ítéletet, és tegyenek meg minden szükséges intézkedést az ítélet elismerésének vagy végrehajtásának megakadályozására (például a joghatóságuk alatt letelepedett vállalkozások arra kötelezésével, hogy szüntessék meg az ítélet más joghatóságokban történő elismerésének vagy végrehajtásának kérelmezésére irányuló intézkedéseket, valamint kényszerítő bírság kiszabásával az ilyen intézkedések megszüntetésére vonatkozó végzés be nem tartása esetén).

12. **KÖVETKEZTETÉS**

A Bizottság megállapítja, hogy az ítélet és annak esetleges végrehajtása olyan állami támogatással jár, amely nem egyeztethető össze a belső piaccal, mivel az Energia Charta Egyezmény uniós jogot sértő értelmezésén alapul. Ezért Spanyolország visszafizetteti a kifizetett támogatást, bármely olyan harmadik féllel is, amely megszerezte vagy megszerezheti az ítéletben előírt kártérítési összeget, illetve az abból eredő bármely jogot. Az ítélet végrehajtásának, illetve az abban foglalt kifizetés teljesítésének mellőzése mellett Spanyolország biztosítja, hogy e határozat elfogadásának napjától az ítélet végrehajtására, illetve az abban foglalt kifizetés teljesítésére más módon ne kerüljön sor, és visszafizetteti a végrehajtás, illetve teljesítés címén már ténylegesen átutalt pénzösszegeket. Az EUMSZ 108. cikkének (3) bekezdése szerinti kötelezettségeinek teljesítése érdekében Spanyolországnak minden megfelelő intézkedést meg kell tennie annak megakadályozására is, hogy Antin és bármely olyan harmadik fél, amely megszerezheti vagy megszerezte az ítéletben előírt kártérítési összeget, illetve az abból eredő bármely jogot, az Unió tagállamaiban vagy harmadik országokban az ítélet elismerése és végrehajtása érdekében fellépjen,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A Beruházási Viták Rendezésének Nemzetközi Központja égisze alatt létrehozott választottbíróság által az *Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l. és Antin Energia Termosolar B.V.* kontra *Spanyolország* választottbírósági eljárás keretében az Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l. és az Antin Energia Termosolar B.V. javára hozott ítéletben (ICSID ARB/13/31) előírt kifizetés teljesítése, illetve az ítélet végrehajtása az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. cikkének (1) bekezdése értelmében vett állami támogatásnak minősül, amely összeegyeztethetetlen a belső piaccal.

([178]) 2024. március 14-i ítélet, Európai Bizottság kontra Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága, C-516/22, ECLI:EU:C:2024:231, 93–99. pont.

([179]) Ebben az összefüggésben egy holland bíróság (*Rechtbank Amsterdam*) a *Koninkrijk Spanje* kontra *AES SOLAR ENERGY COÖPERATIEF U.A.,AMPERE EQUITY FUND B.V* ügyben i. megállapította, hogy az Energia Charta Egyezmény Spanyolország általi megsértése miatt hozott, Unión belüli választottbírósági ítélet az uniós jog értelmében jogellenes állami támogatásnak minősül, amíg azt az Európai Bizottság nem hagyta jóvá, ii. kijelentette, hogy a kártérítésnek az említett ítélet alapján történő behajtása ellentétes lenne az uniós joggal mindaddig, amíg az állami támogatási eljárás folyamatban van, és iii. az alpereseket arra kötelezte, hogy fizessék meg Spanyolországnak mindazokat az összeget, amelyet Spanyolországnak meg kell fizetnie az alperesnek (vagy jogutódjának), az alábbi feltételek mellett: az ítélet végrehajtása Spanyolország részéről tényleges kifizetést eredményez, és az Európai Bizottság még nem határozott arról, hogy az ítélet az uniós jog értelmében jogellenes állami támogatásnak minősül-e.

Mindenesetre a Beruházási Viták Rendezésének Nemzetközi Központja égisze alatt létrehozott választottbíróság által az *Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l. és Antin Energia Termosolar B.V.* kontra *Spanyolország* választottbírósági eljárás keretében az Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l. és az Antin Energia Termosolar B.V. javára hozott ítéletben előírt kifizetés teljesítése, illetve az ítélet végrehajtása az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. cikkének (1) bekezdése értelmében vett állami támogatásnak minősül, amely összeegyeztethetetlen a belső piaccal.

2. cikk

A Spanyol Királyság nem fizeti ki az 1. cikkben említett támogatást, és biztosítja, hogy e határozat elfogadásának időpontjától kezdve ne kerüljön sor az 1. cikkben említett támogatás kifizetésére.

3. cikk

A Spanyol Királyság minden megfelelő intézkedést megtesz annak megakadályozására, hogy az Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l., az Antin Energia Termosolar B.V. és bármely harmadik fél, amely megszerezheti vagy megszerezte az ítéletben előírt, 1. cikkben említett kártérítési összeget, illetve az abból eredő bármely jogot, az Unió tagállamaiban vagy harmadik országokban az ítélet elismerése és végrehajtása érdekében fellépjen.

4. cikk

A Spanyol Királyság visszafizetteti az 1. cikkben említett az Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l., az Antin Energia Termosolar B.V. és bármely olyan harmadik fél részére nyújtott támogatást, amely megszerezte vagy megszerezheti az 1. cikkben említett ítéletben megítélt összeget vagy az abból eredő bármely jogot, beleértve a harmadik országokban kikényszerített végrehajtásból eredő kifizetéseket is.

5. cikk

Ennek a határozatnak a Spanyol Királyság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, 2025. március 24-én.

a Bizottság részéről
Valdis DOMBROVSKIS
a Bizottság tagja